

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Arkivsak: 22/106
Møtedato/tid: 18.05.2022 kl. 09:00
Møtested: Kommunestyresalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
10/22	Orientering fra administrasjonen
11/22	Tilbakemelding - rapport til kontrollutvalget oppfølging av svakheter forvaltningsrevisjonsrapport - Økonomisk internkontroll
12/22	Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og -beretning 2021
13/22	Henvendelse til kontrollutvalget - nedleggelse av barnehage
14/22	Referatsaker mai 22
15/22	Godkjenning av protokoll

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Einar Sandlund på telefon 938 97 555, eller e-post: einar.sandlund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer, 10.05.2022

Birgit Johansen (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Einar Sandlund/s/
Seniorrådgiver
Konsek Trøndelag IKS

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
10/22	Orientering fra administrasjonen
11/22	Tilbakemelding - rapport til kontrollutvalget oppfølging av svakheter forvaltningsrevisjonsrapport - Økonomisk internkontroll
12/22	Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og -beretning 2021
13/22	Henvendelse til kontrollutvalget - nedleggelse av barnehage
14/22	Referatsaker mai 22
15/22	Godkjenning av protokoll

Orientering fra administrasjonen

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

18.05.2022

Saknr

10/22

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/32 - 23

Forslag til vedtak

Den gitte informasjon tas til orientering.

Saksopplysninger

Kommunedirektøren, eller de han bemyndiger er bedt om å gi følgende orienteringer i kontrollutvalgets møte:

- Oppfølging av rutiner for dokumenter på postliste unntatt offentlighet og tilgjengelighet.

- Oppfølging av kontrollutvalgets besøk på omsorgssenteret og åpen omsorg:
 - *Rutiner og bruk av systemet Profil, sikre at nødvendige opplysninger registreres.*
 - *Status kommuneplan, kobling til planverk og mål i omsorgstjenestene*
 - *Bruk av elektronisk turnusverktøy, Capitech*
 - *Sikre nødvendig ressurser bemanning og kompetanse, herunder bruk av og lovpålagt oppfølging av lærlinger*
 - *Sikring av dialog og medvirkning fra brukere/pårørende*

Vurdering

Informasjonen anbefales tatt til orientering, om ikke kontrollutvalget selv bestemmer noe annet ut fra de opplysninger som gis.

Tilbakemelding - rapport til kontrollutvalget oppfølging av svakheter forvaltningsrevisjonsrapport - Økonomisk internkontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

18.05.2022

Saknr

11/22

Saksbehandler Einar Sandlund
Arkivkode FE - 217, TI - &58
Arkivsaknr 21/31 - 11

Forslag til vedtak

Skriftlig tilbakemelding fra oppvekstsjefen datert 29.04.22 tas til orientering.

Vedlegg

Tilbakemelding - rapport til kontrollutvalget oppfølging av svakheter forvaltningsrevisjonsrapport - Økonomisk internkontroll.

Saksopplysninger

Kommunestyret behandlet forvaltningsrevisjonsrapporten i sak 93/21 og fattet slikt enstemmig vedtak:

- a. *Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten – Økonomisk internkontroll til orientering.*
- b. *Kommunestyret ber kommunedirektøren snarlig følge opp de svakheter som rapporten avdekker.*
- c. *Kommunestyret ber kommunedirektøren om skriftlig rapport til kontrollutvalget innen 01.05.22 på hvordan de svakheter som rapporten avdekker er fulgt opp.*

Økonomisjefen har gitt skriftlig tilbakemelding datert 29.04.22, jfr. vedlegg.

Vurdering

Sekretariatet viser til skriftlig tilbakemelding. Den viser at administrasjonen har iverksatt tiltak for å følge opp svakhetene i økonomisk internkontroll. Det anbefales kontrollutvalget å ta den til orientering.

einar.sandlund@konsek.no

Vår ref
2022/501-2

L.nr:
1594/2022

Arkiv
446

Deres ref:

Dato:
29.04.2022

Tilbakemelding - rapport til kontrollutvalget oppfølging av svakheter forvaltningsrevisjonsrapport - Økonomisk internkontroll

Kommunedirektøren har fulgt opp kommunestyres vedtak ved å gi denne rapporten til hvordan svakheter som er påpekt i rapporten er fulgt opp.

Kommunedirektøren har hatt fokus på at budsjettprosessens og dokumenter skal tilpasses nye økonomibestemmelser og kommunens økonomireglement som beskriver kommunens gjennomføring av budsjettprosess.

Som påpekt i rapporten ser vi at vi har forbedringspotensiale på flere områder. Dette har vi arbeidet aktivt med, da prosess og dokumenter er under utvikling i forhold til nye krav som kom knyttet til ny kommunelov og kommunens økonomireglement.

Vi har tatt høyde for dette og foretatt endringer i prosess og budsjettdokument for budsjett 2022 – økonomiplan 2022-2025. Vi ser at vi kan bli mere presise på en del områder, men vi tror at vi etter hvert vil ha to hoveddokumenter (økonomiplan – årsmelding) som man kan følge en rød trå i, så man kan se prioritering og rapportering følges opp i forhold til premisser. I planarbeidet benyttes tilgjengelig hjelpemidler og prognoser for å legge premissene for budsjettet. Her vil vi etter hvert endre beskrivelsene i dokumentet slik at vi viser til vedtatte planer, strategier og vedtak som ligger til grunn for premissene i budsjettet.

Rapportering og rapporter er under utvikling, og vi prøver å tilpasse disse ut fra tilbakemeldinger og ønsket behov. Vi har kommet i gang med månedlig oppfølging/rapportering fra enhetsnivå til kommunedirektør. Disse følges opp med pålagte rapporter ut fra økonomireglementet slik at krav til budsjettoppfølging følges opp og bidra til realistiske budsjett.

Dette er kommunedirektørens oppfølging og forbedring av påpekte svakheter som fremkommer av forvaltningsrevisjonsrapporten – Økonomisk internkontroll.

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og -beretning 2021

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

18.05.2022

Saknr

12/22

Saksbehandler Einar Sandlund**Arkivkode** FE - 216**Arkivsaknr** 21/268 - 10**Forslag til vedtak**

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til uttalelse om kommunekassens årsregnskap og kommunens årsberetning 2021.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet. Uttalelsen skal følge kommunens behandling av årsregnskap og årsberetning.

Vedlegg

Namsskogan - Kontrollutvalgets uttalelse 2021

Revisors beretning 2021

Årsberetning og årsregnskap 2021

Saksopplysninger

Kommunestyret er ansvarlig for å forvalte kommunens økonomi, herunder vedta årsregnskap og årsberetning, jf. kommuneloven § 14-2. Årsregnskapet skal vise kommunens inntekter og bruk av midlene den har til rådighet. Årsregnskapet må sees i sammenheng med kommunens årsberetning. Sammen utgjør disse noen av de viktigste dokumentene kommunestyret behandler i løpet av året.

Fristen for å levere årsregnskap og årsberetning er henholdsvis 22.02. og 31.03, jf. kommuneloven §14-6 og 14-7. Revisjonsberetningen skal avlegges innen 15.04. Kommunestyret må behandle årsregnskap og årsberetning innen 30.06. Årsregnskapet skal bestå av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomisk oversikt og noteopplysninger. Årsregnskapet skal vise regnskapstall på samme detaljnivå som i årsbudsjettet.

Kommunekassens årsregnskap

Kommunekassens årsregnskap er utformet i samsvar med gjeldende lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk, og avlagt innen fristen.

Noen kommentarer til årsregnskapet:*Driftsregnskapet*

Driftsregnskapet viser at kommunekassen hadde kr 98,9 mill til fordeling netto drift i 2021. Brutto driftsresultat viser driftsinntekter fratrukket driftsutgifter og er på kr 6,2 mill. kr. Netto driftsresultat viser driftsinntekter fratrukket driftsutgifter, renter og avdrag og er på kr 7,7 mill kr. Netto driftsresultat i % av driftsinntektene er på 5,25 %. Kommunens måltall er minimum 1,75 %. Teknisk beregningsutvalg (TBU) sier at netto driftsresultat bør være minimum 1,75%, men bør helst være over 4%.

Driftsregnskapet er gjort opp i balanse med en netto avsetning til disposisjonsfondet på 5,5 mill.kr. Rammeområdene, med et lite unntak på konsesjonskraft m.v. viste et mindreforbruk i forhold til revidert budsjett i 2021. Kommunen kommer også godt ut grunnet økt skatteinntang og overføringer fra andre, mens det var en liten nedgang i salgs-og leieinntekter.

Investeringsregnskapet

Kommunens totale investeringer i anleggsmidler for 2021 var på kr 8,3 mill mot kr 9,0 mill i 2020. Investeringene ble ca. kr 0,8 mill lavere enn revidert budsjett. Lånefinansieringen av anleggsmidler ble i 2021 på kr 7,1 mill mot kr 7,6 mill i 2020. Investeringsregnskapet er gjort opp i balanse. De største investeringene knytter seg til oppgradering av bru og nytt renseanlegg på Storholmen.

Balanseregnskapet

Balansen består av anleggsmidler, omløpsmidler, gjeld og egenkapital. Egenkapitalen er økt fra kr 228,7 mill i 2020 til kr 246,4 mill i 2021. Egenkapitalandelen av anleggsmidlene er 52 %. Disposisjonsfond drift er økt med 4,9 mill kr fra 31,8 mill til kr 36,7 mill og utgjør nå 25,1% av driftsinntekten. Ubundet investeringsfond utgjør 6,3 mill.kr. Bundne driftsfond er økt fra 19,1 mill til kr 21 mill.kr.

Noter til regnskapet

Noter er opplysninger som gis som en del av årsregnskapet. Notene skal bidra til å øke forståelsen av regnskapet, og skal ha en klar henvisning til postene i regnskapet som kommenteres. Sekretariatet har ingen kommentarer til disse.

Konsolidert årsregnskap

Kommunen skal også levere et konsolidert regnskap ifølge kommuneloven. Kommunen har ingen særregnskap som skal konsolideres, slik at kommunekassens årsregnskap oppfyller lovkravene.

Kommunens årsberetning

Kommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens samlede virksomhet. Årsberetningen er avlagt innen fristen og inneholder opplysninger om regnskapet og redegjørelser som loven krever. Utover dette er det gitt utfyllende opplysninger om rammeområdenes drift m.v.

Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om forvaltningen av finansielle midler og gjeld. I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang legge fram en rapport som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Andre kommentarer

De grunnleggende kravene til økonomiforvaltningen skal bidra til at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, at planene er realistiske, at finans- og gjeldsforvaltningen ikke innebærer vesentlig risiko og at betalingsforpliktelsene kan innfris ved forfall.

Arbeidskapital er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld i balansen, og er et uttrykk for kommunens handlingsrom. Arbeidskapitalen, korrigert for premieavvik, er på 71,9 mill. kr. Likviditetsgrad er nøkkeltall som brukes for å si noe om hvor god likviditet en kommune har. Likviditet er et mål for betalingsevne. Likviditetsgrad 1 er på 4,9. Denne bør normalt være større enn 2.

Netto gjeldsgrad er på 73,9 %, kommunens måltall er 90%. Gjeldsgraden viser hvor mye lånegjeld kommunen har i forhold til inntekter. Dersom en kommune har høy gjeldsgrad, fører dette til høye årlige utgifter til avdrag og renter i lang tid fremover.

Kommunestyret legger føringer for hvordan bevilgningene skal brukes gjennom budsjettpremisser.

Revisjonsberetning

Kommunekassens årsregnskap og årsberetning er revidert av Revisjon Midt-Norge SA. Revisjonsberetningen er datert den 31.03.2022, og er avgitt som ren beretning.

Nummererte brev

Ifølge kommuneloven § 24-7 plikter revisor å påpeke en del nærmere angitte forhold i nummerert brev. Dette gjelder vesentlige forhold, som for eksempel forhold som kan medføre feilinformasjon i årsregnskapet eller mangler i rutiner for økonomisk intern kontroll. Kommunen har ikke mottatt nummerert brev.

Kontrollutvalgets uttalelse

Kommuneloven og kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften sier at kontrollutvalget skal avgis uttalelse til kommunestyret, med kopi til formannskapet før de avgir innstilling om årsregnskap og årsberetning. Utkast til kontrollutvalgets uttalelse er vedlagt.

Vurdering

Kontrollutvalget skal uttale seg om årsregnskapet er revidert på betryggende måte, utført i samsvar med lov, forskrift og god (kommunal) revisjonsskikk samt kontrollutvalgets eventuelle instruksjoner og avtaler med revisor. Uttalelsen skal også omfatte årsberetningen, om den omtaler forhold loven krever.

Kommunes årsregnskap og årsberetning er revidert av Revisjon Midt-Norge SA, og avgitt innen fristen. Oppdragsansvarlig revisor tilfredsstiller de kravene som er stilt i lov og forskrift.

Sekretariatet vil trekke fram følgende om avlagt årsregnskap og årsberetning:

- Rammeområdene, med et lite unntak, hadde et mindreforbruk i 2021
- Årsberetningen gir utfyllende opplysninger om rammeområdene m.v.
- Vedlikeholdsetterslepet på vei, bygg og anlegg er utfordrende

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å gi en uttalelse i samsvar med vedlagt forslag. Kontrollutvalget har likevel anledning til å gi flere kommentarer til årsregnskap og årsberetning.

**Til
Kommunestyret**

Kontrollutvalgets uttalelse om kommunekassens årsregnskap og årsberetning for 2021

Kontrollutvalget har i møte 18.05.2022, under sak **xx/22**, behandlet kommunekassens årsregnskap og årsberetning for 2021.

Grunnlaget for behandlingen har vært avlagt årsregnskap, datert 18.02.22, kommunedirektørens årsberetning datert 30.03.22 og revisors revisjonsberetning datert 31.03.22.

Årsregnskapet viser et netto driftsresultat på kr 6 153 144.- med en netto avstening til disposjonsfondet på kr. 5 453 489.-.

I forbindelse med gjennomgangen har kontrollutvalget fått muntlig orientering fra **kommunedirektør og økonomisjef**. Kontrollutvalget har også fått orientering fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor. Kontrollutvalget har fått alle opplysninger og dokumenter som de har bedt om.

Kontrollutvalget mener at årsregnskap med tilhørende spesifikasjoner og noter tilfredsstillende brukernes informasjonsbehov. Etter kontrollutvalgets vurdering er regnskapet ført i samsvar med gjeldende lover og regler.

Kontrollutvalget mener at årsberetningen tilfredsstillende lovens krav.

Kontrollutvalget har ingen merknader til årsregnskap og årsberetning for 2021 og anbefaler at disse vedtas.

Namsskogan 18.05.22
Kontrollutvalget/s/

Kopi: Formannskapet

Til kommunestyret i Namsskogan kommune

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt norge.no

T +47 907 30 300

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Namsskogan kommunes årsregnskap som viser et netto driftsresultat på kr 7 761 768. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2021, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2021, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Årsberetning er pliktige opplysninger i årsberetning etter kommuneloven § 14-7, og øvrig informasjon er all annen informasjon i samme dokument eller annen årsrapport som følger årsberetning og årsregnskap. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetning mottatt 30.03.2022 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 1

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Namsskogan kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentet bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om budsjettavvik

Se www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 1

Namsos den 31.mars 2022

Heidi Galguften
Oppdragsansvarlig revisor

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren

NAMSSKOGAN KOMMUNE

2021

Årsregnskap og årsberetning

Årsberetning og årsregnskap 2021

Innholdsfortegnelse

Kommentarer til årsregnskapet.....	3
Om årsregnskapet og årsberetningen	4
<i>Driftsregnskap</i>	4
<i>Fondsbeholdning.....</i>	4
<i>Handlingsregel for bærekraft - finansielle måltall.....</i>	5
<i>Kommentarer til hovedoversikten</i>	6
<i>Skatt og rammetilskudd (frie inntekter)</i>	8
<i>Eiendomsskatt</i>	9
<i>Inntekter fra kraft</i>	9
<i>Lån og tilskudd.....</i>	11
<i>Pensjonsforpliktelser, pensjonsmidler og pensjonsutgifter</i>	11
<i>Realkapital.....</i>	12
<i>Investeringer.....</i>	13
<i>Balansen</i>	17
<i>Demografi.....</i>	18
<i>Nøkkeltall.....</i>	19
Styring, internkontroll og etisk standard	27
<i>Internkontroll og kvalitet</i>	27
<i>Kontrollutvalg</i>	27
<i>Regnskapsrevisjon</i>	28
<i>Årshjul.....</i>	28
<i>Kvalitetssystem og avvikshåndtering.....</i>	28
<i>Datasikkerhet og håndtering av personopplysninger (GDPR)</i>	29
<i>Delegering.....</i>	29
<i>Etikk</i>	30
<i>Møter, saker og vedtak.....</i>	30
<i>Organisasjon og medarbeidere.....</i>	31
<i>Sykefravær og oppfølging.....</i>	32
<i>Tillitsvalgte og vernetjenesten.....</i>	34
Rapport for rammeområdene	35
<i>Ramme 1 - Sentraladministrasjon inkl. kultur og næring</i>	35
<i>Ramme 2 - Oppvekst.....</i>	40

Kommentarer til årsregnskapet

Namsskogan kommune fikk i 2021 et netto driftsresultat på 7.7 mill. kr. Resultatet skyldes økonomisk styring på drift, kontroll på finans, lavt rentenivå og ekstraordinære skatteinntekter. Driftsmarginene er gode for 2021. Årets resultat må ikke være en sovepute sett i forhold til de utfordringer Namsskogan kommune står ovenfor. Det er avgjørende at Namsskogan kommune får korrigert driften i forhold til utfordringene og økonomiplan 2022 – 2025. En langsiktig økonomistyring vil gi resultater og kan bidra til økt handlekraft og omstillingsevne samt økonomisk handlerom til å gjennomføre større prosjekter

Kommunesektoren fikk i 2021 høyere skatteinntekter enn forutsatt i statsbudsjettet. Namsskogan kommune fikk 3,4 mill. kr mer i skatteinntekter enn budsjettert.

Finansområdet gir et samlet positivt bidrag mot opprinnelig budsjett på kr 2.023.000, -. Dette forklares i hovedsak med økt utbytte fra NTE samt at årets låneopptak ble gjennomført i slutten av 2021.

Brutto driftsresultat (BDR) var 4,16 prosent mot 0,50 prosent i 2020. Resultatgraden viser at kommunen har bedret soliditet i driften. Kontroll på ressursbruk og driftsutgifter, er den viktigste forutsetningen for god kommunal- økonomisk styring. Netto driftsresultat (NDR) viser en forbedring med 2,65 prosent, mot 2,58 prosent i 2020. Driftsmarginen i år gir muligheter for overføringer til investering, noe som gir rom for større egenkapitalfinansiering og redusering av lånegjeld. Det er viktig å ha tilstrekkelig med frie midler til drifts- og investeringsformål. Dette øker kommunens evne til å håndtere budsjettavvik og uforutsette utgifter kommende år. Det er også viktig med tilførsel av egenkapitalmidler til fremtidig investeringsoppgaver kommunen står ovenfor.

Namsskogan kommunes disposisjonsfond er på 37.169 mill. kr per 31.12.2021 og har økt med 5,3 mill. kr. Dette utgjør 25,14 prosent av driftsinntektene i 2021. Økningen i fondet gir kommunen et økt handlingsrom for å tilpasse driften opp mot fremtidige utfordringer og rammebetingelser.

Avsetninger til fond og tilførsel av egenkapital til investeringer er i stor grad knyttet til inntekter relatert til kraft. Det er press både fra kraftbransjen og sentrale myndigheter på fremtidig inntektsnivå og kommunenes mulighet til å disponere disse inntektene selv.

Årsregnskapet for 2021 viser at vi ligger over i forhold til handlingsregelen for økonomisk bærekraft. Netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene er på 74,50 prosent og ligger innenfor godt innenfor fastsatt måltall på 90%. Likså ligger kapitalbelastningen under fastsatt måltall.

Namsskogan kommune har gjennom 2021 tilpasset driften ut fra gitte rammebetingelser. Vi ser at vi må ha fokus på fremtidig strukturer da innbyggertallet i Namsskogan går nedover. Den demografiske utviklingen, må møtes på en forsvarlig måte. Det er nødvendig å styrke kommunens handlingsrom og skape en bærekraftig og forutsigbar økonomi. Vi må derfor tenke nytt og vurdere endring av strukturer og tjenestetilbud i kommunen. Kommunen skal levere gode velferdstjenester, samtidig som det er viktig å ha økonomi til å være samfunnsbygger. Årets resultat gir økt handleevne og er et godt fundament for å lykkes med fremtidige utfordringer, og fortsette arbeidet med drifts- og strukturtilpasninger

Om årsregnskapet og årsberetningen

I årsberetningen gjennomgås kommunens årsregnskap. Arbeidet med avslutning av årsregnskapet for 2021 har fulgt faste aktiviteter og rutiner opp mot kommunens revisor.

Årsregnskap og rapportering av data for KOSTRA ble sendt SSB innen fristen 22.2 og er overlevert revisjonen med noter og dokumentasjon. Årsregnskapet med årsberetning overleveres kontroll- utvalg og revisjon innen 31.3 samt formannskap og kommunestyre for videre behandling.

Driftsregnskap

Driftsregnskapet er avlagt i henhold til økonomiforskriften og det vil rapporteres på avvik, premisser og disposisjoner.

Driften for Namsskogan viser et avvik på budsjettmessig merforbruk før avsetning på 7.068.697 kr og investering viser 0 kr i avvik.

Avviket budsjettmessig mer- / mindre forbruk beskriver planlagt aktivitet i forhold til gjennomført tiltak/aktivitet.

For 2021 var det budsjettert med bruk av disposisjonsfond for å dekke opp driften. Regnskapet viser at driften gikk med et positivt nettoresultat. Det største avviket mellom budsjett og regnskap er økt skatteinngang på 3.485.475 kr. Andre avvik er knyttet til pensjonskostnader, overføringsinntekter som sykepenger og reduserte kapitalkostnader.

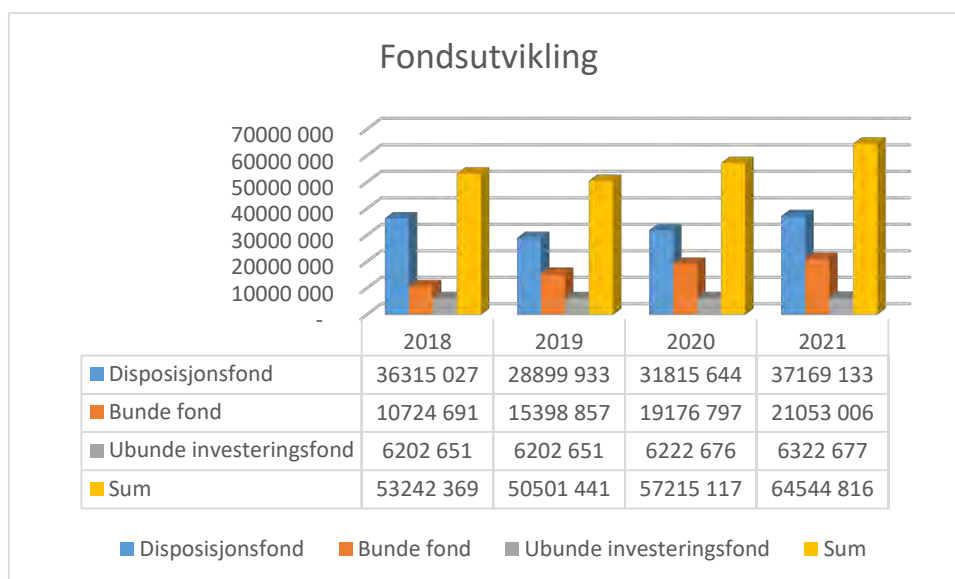
Den viktigste indikator på handlingsrommet for en kommune er netto driftsresultat. Netto driftsresultat er den delen av overskuddet som er disponibelt til investeringer og avsetninger. Namsskogan kommune har vedtatt mål å stabilisere netto driftsresultat rundt 1,75 prosent av driftsinntektene for å møte fremtidige utfordringer i kommunen. I 2021 ble netto driftsresultat 5,25 prosent av driftsinntektene.

Resultatet for 2021 gir grunnlag for å styrke de kommunale reservene og gir oss økte midler til egenkapital på investeringer.

Fondsbeholdning

Siste års drift medførte at kommunens totale fondsbeholdning økte fra 57,2 mill. kr til 64,5 mill. kr. Bevegelsen på ubundet investeringsfond er salg av bygdatunet. Disposisjonsfondet er kommunens frie midler som økte med 5,3 mill. kr. Økningen av budne driftsfond på 1,8 mill. kr er i hovedsak knyttet til avsetning av konsesjonsavgift på 3,1 mill. kr, utbytte fra NTE 2,6 mill. kr i 2021 mot 2,9 mill. kr i 2020 og netto bruk selvkostfond på 0,4 mill. kr. Note 13 viser bruk og avsetning til budne fond.

Årsberetning og årsregnskap 2021

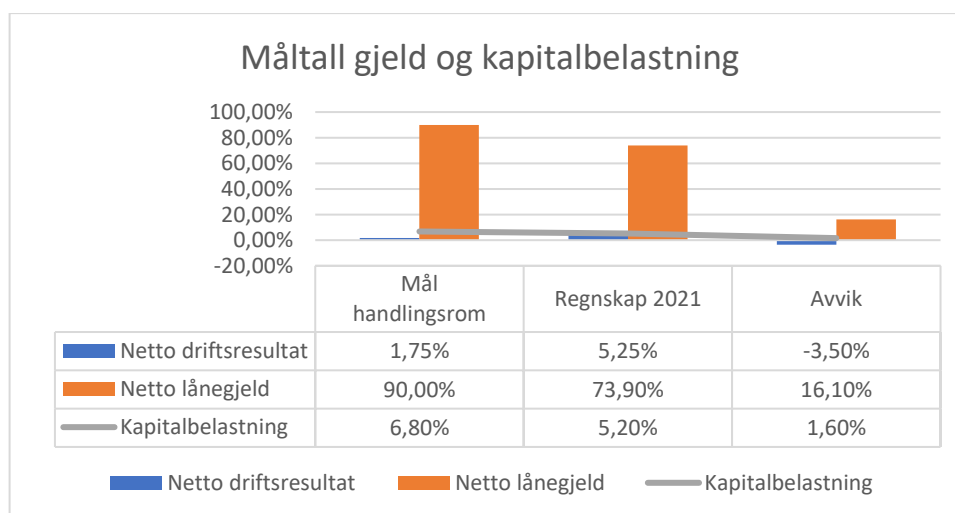

Handlingsregel for bærekraft - finansielle måltall

Namsskogan kommune har fastsatt handlingsregler og finansielle måltall i vedtatt økonomireglement for å oppnå en stabil, god og bærekraftig utvikling av kommuneøkonomien. Fastsatte måltall danner grunnlaget for økonomisk bærekraft og setter krav til langsiktighet i økonomistyringen av kommunen. Handlefrihet og robusthet er bærende elementer i modellen. Kommuneøkonomien skal kunne håndtere uforutsette hendelser uten at det får konsekvenser for tjenestetilbudet samtidig som generasjonsprinsippet ivaretas.

Det er fastsatt handlingsregler for:

- Netto driftsresultat er 1,75% av driftsinntektene
- Lånegjeld skal ikke overstige 90% av driftsinntektene
- Kapitalbelastning (renter og avdrag) i forhold til driftsinntekter skal ligge innenfor 6,8%

Årsberetning og årsregnskap 2021

Årets drift viser et godt resultat og gir økt handlingsrom. Gjeldsnivået og kapitalbelastning viser at vi har noe å gå på når det gjelder finansiering av investeringsprosjekter uten at dette vil gå på bekostning av dagens tjenesteproduksjon.

Kommentarer til hovedoversikten

Hovedoversikten viser avvik for utgifts- og inntekts artene mellom regnskap og budsjett. Dette har i sammenheng med at endringer som skjer i løpet av året, ikke i tilstrekkelig grad fanges opp og budsjett reguleres i sektorene. Det har også sammenheng med prinsippet om rammestyring, som retter sektorenes fokus mot nettoforbruket. Kommunestyret vedtar budsjettet på netto nivå. Det er denne rammen sektorene styres etter og måles mot. Når budsjetttrammene og budsjettpremissene for rammeområdene er satt i budsjettvedtaket, må budsjettet detaljeres, slik at det gir presis styringsinformasjon. Gjennom operasjonaliseringen med budsjett på laveste nivå (sted, art, funksjon) blir brutttotalene endret. Det vil derfor alltid være avvik mellom hovedoversikten fra budsjettvedtaket og hovedoversikten slik den fremstår etter at operasjonaliseringen er gjort.

	Regnskap 2021	Reg budsjett 2021	Budsjett 2021	Regnskap 2020	Avvik 2021
Sum driftsinntekter	147 863	139 943	137 996	145 450	7 920
Sum driftsutgifter	141 710	141 364	143 662	144 708	346
Brutto driftsresultat	6 153	-1 421	-5 665	741	7 574
Resultat finans	-4 996	-7 170	-7 020	-5 181	2 174
Motpost avskrivninger	6 605	6 945	6 945	8 193	-340
Netto driftsresultat	7 761	-1 646	-5 740	3 753	9 407

Kommunens driftsinntekter var 147,863 mill. kr mot regulert budsjett på 139,943 mill. kr. Driftsinntektene ble 7,920 mill. kr høyere enn budsjettet. 3,485 mill. kr av avviket skyldes økt skatteinntang, 5,921 av avviket skyldes merinntekter fra overføringer med krav knyttet mot korona og omstillingsmidler.

Kommunens driftsutgifter var 141,710 mill. kr mot regulert budsjett på 141,364 mill. kr, et avvik på 0,346 mill. kr.

Brutto driftsresultat ble 6,153 mill. kr mot regulert budsjett på -1,421 mill. kr. Brutto driftsresultat ble 7,574 mill. kr høyere enn budsjettet.

Lønnsutgiftene ble 68,716 mill. kr mot regulert budsjett på 68,996 mill. kr, et avvik på 0,279 mill. kr. Lavere lønnsutgifter må sees opp mot driftstilpasninger i virksomheten.

Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift) ble 10,670 mill. kr mot budsjettet 9,357 mill. kr, et avvik på 1,312 mill. kr. Avviket skyldes et bedre lønnsoppgjør for ansatte enn budsjettet.

Kjøp av varer og tjenester ble 41,126 mill. kr, mot regulert budsjett på 44,806, et avvik på 3,680 mill. kr. Her har vi en del innsparinger på grunn av endringer i kurs/reisevirksomhet 0,500 mill. kr, rimeligere

Årsberetning og årsregnskap 2021

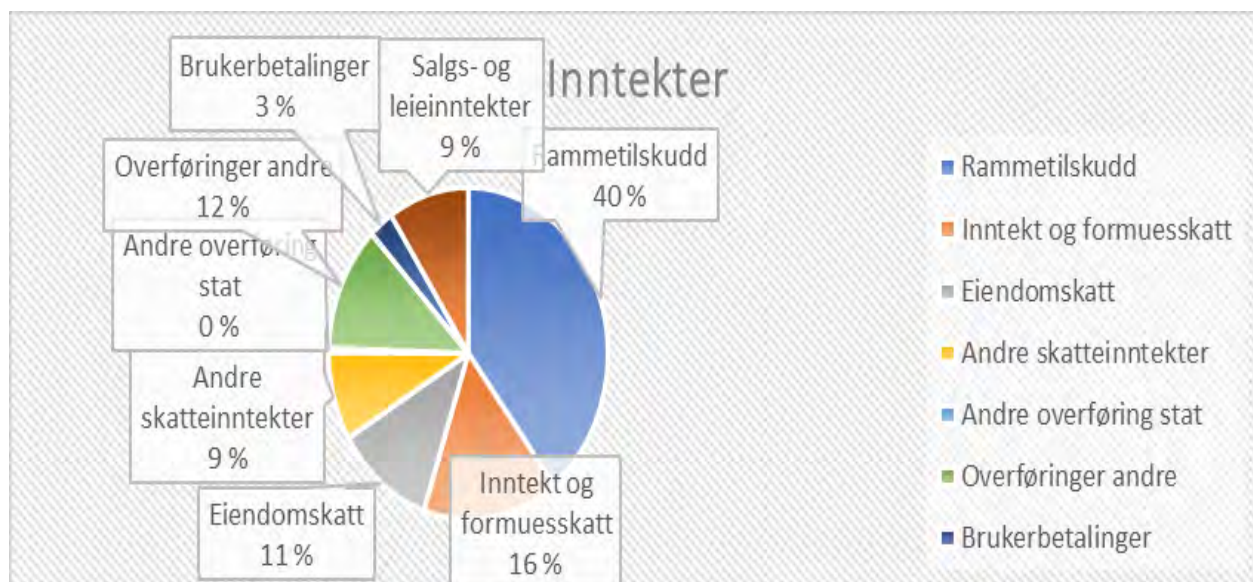
strøm 0,782 mill. kr, brøyting 0,300 mill. kr, samarbeidsløsninger mot Grong kommune 1,104 mill. kr, og økt kostand på 1,122 mill. kr på innleie av vikarbyrå innenfor helse.

Kommunens finans ble bedre, 4,996 mill. kr mot regulert budsjett på 7,020 mill. kr. Renteinntektene ble 0,131 mill. kr bedre enn budsjettet. Finansutgiftene ble 0,921 mill. kr lavere enn budsjettet og forklares med at årets låneopptak ble tatt opp på slutten av året.

Netto driftsresultat ble 7,761 mill. kr mot regulert budsjett -1,646 mill. kr, en differanse på 9,407 mill. kr.

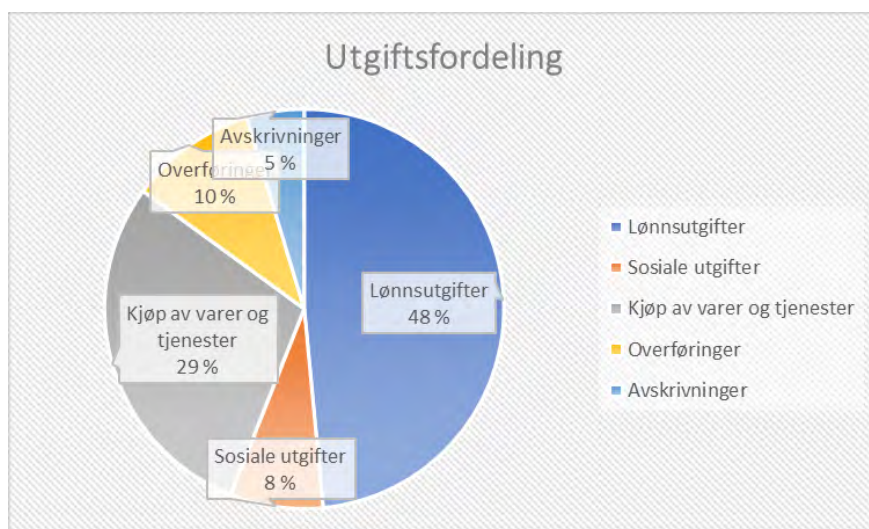
Kommunens fordeling av inntekter og utgifter.

Inntekter	2021	2020	Endring i kr	Endring i %
Rammetilskudd	58 490	57 144	1 346	2,3
Inntekt og formuesskatt	23 094	19 410	3 684	16,0
Eiendomsskatt	16 708	15 392	1 316	7,9
Andre skatteinntekter	12 695	12 186	509	4,0
Andre overføring stat	636	2 026	-1 390	-218,6
Overføringer andre	18 217	15 763	2 454	13,5
Brukerbetalinger	4 200	3 828	372	8,9
Salgs- og leieinntekter	13 819	19 698	-5 879	-42,5
Sum inntekter	147 863	145 450	2 409	1,6

Årsberetning og årsregnskap 2021

Utgifter	2021	2020	Endring i kr	Endring i %
Lønnsutgifter	68 716	69 257	-541	-0,8
Sosiale utgifter	10 670	11 975	-1 305	-12,2
Kjøp av varer og tjenester	41 126	42 392	-1 266	-3,1
Overføringer	14 591	12 889	1 702	11,7
Avskrivninger	6 605	8 193	-1 588	-24,0
Sum utgifter	141 710	144 708	-3 000	-2,1

Skatt og rammetilskudd (frie inntekter)

De frie inntektene økte fra 90,766 mill. kr til 91,152 mill. kr i 2021, en økning på 0,386 mill. kr fra 2020. Den lave økningen skyldes nedgang – bortfall av integreringstilskudd og at overføringer av midler knyttet til Covid19 ble gitt som rammeoverføringer i 2020. Midler knyttet til Covid19 ble ikke videreført som rammetilskudd i 2021.

Skatt på inntekt og formue økte fra 28,469 mill. kr til 32,662 mill. kr inklusive naturressursskatt på 9,567 mill. kr i 2021, en økning på 4,193 mill. kr fra 2020. I forhold til regulert budsjett hadde vi en økning på 3,153 mill. kr. Økningen skyldes at skatteøren ble justert opp til 12,15% for kommunen mot 11,10% i 2020. Dette har gitt økt forskuddstrekk og forskuddsskatt på omkring 15% på landsbasis.

Samlet rammetilskudd økte fra 57,144 mill. kr til 58,490 mill. kr. I forhold til regulert budsjett var det en nedgang på 0,138 mill. kr.

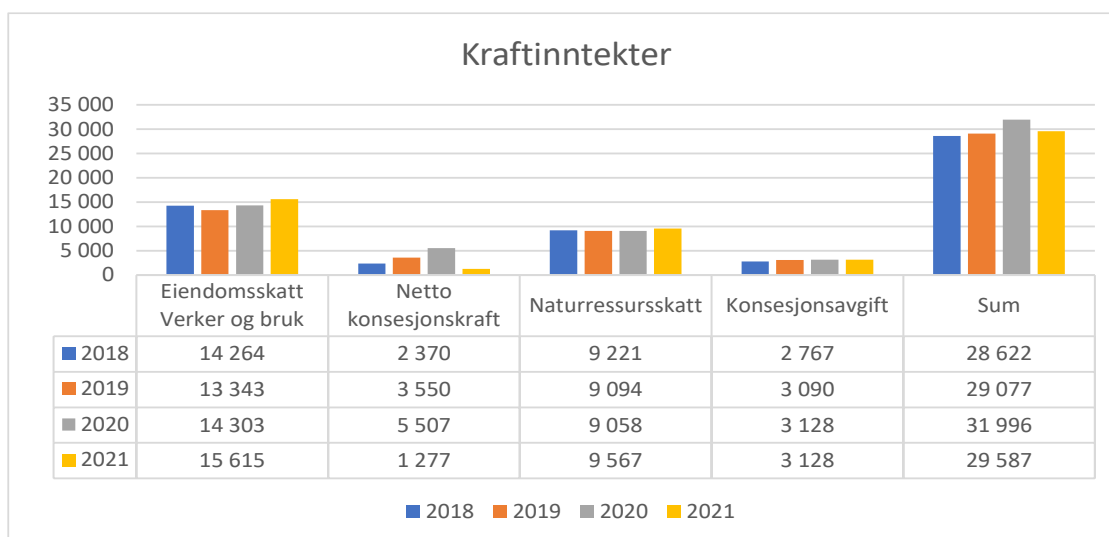
Årsberetning og årsregnskap 2021

Eiendomsskatt

Inntekt fra eiendomsskatt ble 16,708 mill. kr i 2021. Dette er 1,316 mill. kr høyere enn i 2020. Dette skyldes endrede grunnlag på kraftverk.

Inntekter fra kraft

Namsskogan kommune har kunnet tillatt seg et høyere driftsnivå enn sammenlignbare kommuner. Dette skyldes inntekter fra kraft. Disse inntektene er eiendomsskatt fra kraftverk, salg av konsesjonskraft, naturressursskatt, konsesjonsavgift samt utbytte fra eierskap i NTE. Utbytte fra eierskap i NTE avsettes og inngår ikke i drift. Utbytte i 2021 utgjorde 2,620 mill. kr imot 2,973 mill. kr i 2020.

Naturressursskatt

Kommunen mottok 9,567 mill. kr i naturressursskatt i 2021. Skatten pålegges det enkelte kraftverk og beregnes på grunnlag av gjennomsnittet av de siste sju års produksjon, og utbetales med 1,1 øre/kWh til kommunene. Naturressursskatten inngår i inntektssystemet.

Eiendomsskatt fra kraftanlegg

Av kommunens totale inntekter fra eiendomsskatt på 16,708 mill. kr, utgjorde skatten fra kraftanleggene 15,615 mill. kr, en økning 1,316 mill. kr i 2021.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Inntekter fra salg av konsesjonskraft

Namsskogan kommune har rettigheter til uttak av konsesjonskraft. Denne selges samlet gjennom et samarbeid med Indre Namdalskommunene.

Prinsippet er at vi selger mengden kraft vi har rett til uttak. Denne må vi betale innkjøpspris for. Grunnet store svingninger i kraftmarkedet, påvirker dette kommunens netto inntekter betydelig. I 2011 oppnådde vi en pris på 51,05 øre per kw opp mot 19,92 øre per kw i 2016. For 2021 oppnådde vi en pris på 22,71 øre per kw. Mengde som selges og prisendringer påvirker kommunens handlingsrom. Utvikling fra 2017 – 2021 viser følgende bilde.

Konsesjonsavgift

Konsesjonsavgifter er kompensasjon for påførte skader i distriktene hvor den utnyttede vannressursen befinner seg. Kraftverkseieren betaler en årlig avgift til kommunene som er berørt av utbyggingen.

Avgiftssatsen er fastsatt i konsesjonsvilkårene. Avgiftssatsen blir indeksjustert automatisk ved første årsskifte 5 år etter at konsesjonen er gitt og deretter hvert 5. år. Konsesjonsavgiftene skal og tas opp til ny deling hvert 10. år. Det er NVE som regner ut mengde og fordeling. Mengden blir regnet ut i naturkrefter, og er lik grunnlaget for utrekning av konsesjonskraft. Namsskogan mottok i 2021 3,128 mill. kr i konsesjonsavgift fra Helgeland Kraft og NTE. Inntekten avsettes til næringsfondet.

Utbytte fra NTE AS

Namsskogan kommune mottok 2,620 mill. kr i utbytte på sin eierandel i NTE AS i 2021 mot 2,973 mill. kr i 2020. Utbytte avsettes til eget NTE fond.

Lån og tilskudd

Startlån og utlån fra næringsfond administreres av Lindorff etter inngått forvaltningsavtale.

Startlån

Kommunen låner midler fra Husbanken for videre utlån som formidlings lån (startlån). I 2021 tok ikke kommunen opp midler for videre utlån i husbanken. Det ble heller ikke innvilget startlån i 2021.

Kommunen betalte 44.726 kr i renter på opptatte lån i Husbanken og mottok 31.925 kr i renter på utlånte midler.

I investeringsregnskapet føres utlån av startlån. Det ble ikke lånt ut midler i 2021. Kommunen mottok 313.472 kr i avdrag i 2021 fra låntakerne mot 249.389 kr i 2020. Mottatte avdrag fra låntakerne kan bare benyttes til avdrag på lån i Husbanken. Avdragsutgiftene til Husbanken var 314.200 kr i 2021 mot 532.182 kr i 2020.

Kommunen hadde ikke tap på utlån I 2021. Saldo tapsfond 31.12 er på 37.973 kr.

Tilskudd utbedringer

Det er ikke gitt tilskudd til utbedring av tilskuddsmidler fra husbanken. Saldo 31.12 103.594 kr.

Utlån fra næringsfond

Det er ikke foretatt utlån fra næringsfond i 2021. Det er ikke betalt avdrag på utlån i 2021. Saldo utlån er 300.000 kr.

Sosiale lån

Det ble ikke gitt lån til sosiale formål i 2021.

Pensjonsforpliktelser, pensjonsmidler og pensjonsutgifter

De sosiale utgiftene er pensjon, kollektive forsikringer og arbeidsgiveravgift. Sosiale utgifter var 10.670.606 kr i 2021. Dette var 1.312.682 høyere enn budsjettet, og 1.304.605 kr lavere enn utgiftene i 2020.

Namsskogan kommune velger å dekke premie med tilførsel avkastning til fond. Årlige kostander som skal dekke opp kommunens pensjonsforpliktelser beregnes av leverandør. Kommunens likviditet påvirkes positivt ved at premiefondet brukes til å finansiere premieinnbetalingene. Totalt ble det brukt 1.206.238 kr av premiefondet i 2021. Premiefondet ble tilført 8.198.335 kr. Premiefondet var ved utgangen av 2021 på 7.727.651 kr. Av tilførselen til premiefondet skyldes 7.543.186 kr ekstraordinær tilbakeføring.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Realkapital

Det er viktig å bevare kommunens realkapital i et langsiktig perspektiv. Vedlikehold av bygg og veier, salg av bygg, forvaltning og internhusleie er stikkord i denne sammenheng. Tilstanden på bygg og anlegg kan ikke alene håndteres med økninger i driftsbudsjettene. Vi har et stort vedlikeholdsetterslep som er kommet langt slik at mye må vurderes løst gjennom investeringer.

Vedlikeholdsetterslepet på vei, bygg og anlegg – inklusiv oppgradering til dagens standard er betydelig.

Eiendomsforvaltning av bygg og eiendom

Namsskogan kommune har over år styrket den driftsmessige del av virksomheten ved hjelp av finansinntekter og forbruk av realkapital. For lite midler til vedlikehold medfører at realkapitalen forbrukes. Bygg og anlegg slites ned til et nivå som gjør dem lite egnet til det bruk de er tiltenkt og en total renovering blir nødvendig. Vedlikeholdte og tidsmessige bygninger og anlegg gir grunnlag for rasjonell drift og fornøyde brukere.

Status sektorvis bygg og eiendom

For kommunehuset har vi utfordringer knyttet til blant annet ventilasjon. Utarbeidet rapport angir en kostnad i størrelsesorden 13,0 mill. kr for å få utbedret det aller viktigste her. Det er lagt inn i kommende planperiode 2022 – 2025 prosjektering/rehabilitering av administrasjonsbygg.

Bygg knyttet til oppvekst viser betydelig etterslep for lokalene på Trones. I tillegg er det behov for spesialrom på Namsskogan som ikke er dekt opp. Det er i planperioden 2022 – 2025 tatt høyde for utredning av skolebygg da vedtaket for skolestruktur ble reversert for 2021.

De siste årene har vi foretatt oppgraderinger av veier og bruer, men har fortsatt et vedlikeholdsetterslep. For 2021 har vi brukt 2,171 mill. kr mot budsjettet 2,2 mill. kr.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Investeringer

Det ble i 2021 investert i anleggsmidler for til sammen 7,962 mill. kr, mot 6,520 mill. kr i 2020. I 2021 ble det ikke gitt startlån. Avsetninger til ubundne investeringsfond utgjorde 0,100 mill. kr. Utgifter til kjøp av aksjer og andeler utgjorde 0,332 mill. kr. Dette er kommunens egenkapitalinnskudd i KLP med 0,282 mill. kr og aksjer i Børgefjell Utvikling AS med 0,050 mill. kr.

Avdragsutgiftene utgiftsført i investeringsregnskapet utgjorde totalt 0,314 mill. kr. Avdrag blir finansiert av avsetninger av mottatte avdrag fra låntakere i ordningen. Ekstraordinære avdrag på øvrige innlån og avdrag på startlån i Husbanken utgiftsføres i investeringsregnskapet. Ordinære avdrag utgiftsføres i driftsregnskapet.

Det er regnskapsført 0,100 mill. kr for salg av Bygdatunet og 0,001 mill. kr for salg av bil. Det er mottatt oppgjør på 0,096 mill. kr for vår andel av tidligere eierskap i næringsmiddeltilsynet. Kommunen mottok mva refusjon på 0,538 mill. kr.

Totalt finansieringsbehov etter fratrukk av inntektene i 2021 utgjorde totalt 8,294 mill. kr mot 7,756 mill. kr i 2020. Dette ble finansiert ved bruk av lånemidler med 7,117 mill. kr mot 4,603 mill. kr i 2020.

Kommunen brukte fondsmidler til finansieringen med netto 0,432 mill. kr i 2020, fra avsetning ubundne investeringsfond med 0,100 mill. kr og overført fra driften 0,050 mill. kr som er belastet bundet fond og 0,282 mill. kr som er belastet disposisjonsfondet.

Oversikt investeringer	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Oppr. Budsjett 2021	Regnskap 2020	Avvik
Investering i anleggsmidler	7 962 108	8 475 000	12 560 000	6 520 381	-512 892
Aksjer og andeler	332 069	332 069	360 000	944 731	0
Utlån	0	0	0	0	0
Avdrag utlån	0	230 000	230 000	290 919	-230 000
Sum investeringer	8 294 177	9 037 069	13 150 000	7 756 031	-742 892
Finansiering					0
Mva komp	538 289	658 000	760 000	1 268 757	-119 711
Tilskudd	0	0	0	689 770	0
Salg	110 000	100 000	0	120 025	10 000
Salg finansielle anlegg	96 885	96 885	0	0	
Mottatt avdrag	0	190 000	190 000	248 892	-190 000
Bruk lån	7 117 660	7 560 115	11 840 000	4 603 880	-442 455
Sum finansiering inntekt	7 862 834	8 605 000	12 790 000	6 931 324	-742 166
Avdrag på videre utlån	314 200	0	0	314 200	314 200
Mottatt avdrag videre utlån	313 474	0	0	313 474	313 474
Netto fond	100 000	0	360 000	-120 025	100 000
Overføring fra drift	332 069	432 069	0	944 732	-100 000
Sum	0	0	0	0	0

Årsberetning og årsregnskap 2021

De største investeringene i 2021 var oppgradering av bru med 1,667 mill. kr, slutføring oppgradering Strompedalsveien med 0,504 mill. kr og igangsetting av nytt renseanlegg for Storholmen med 4,776 mill. kr. Det vises ellers til kommentarer til enkeltprosjekt for premisser og avvik.

Prosjekter innen samfunnsutvikling

Infrastruktur – veier

	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Opp. Budsjett 2021	Avvik
4460 Strompedalsveien	504 439	500 000	500 000	4 439
7112 Ny biler uteseksjon ksak 86/20 2021	487 681	500 000	500 000	-12 319
7401 Oppgradering bru 2021	1 667 675	1 700 000	1 500 000	-32 325
Sum	2 659 795	2 700 000	2 500 000	- 40 205

Prosjekt 7401: Oppgradering bru 2021:

Budsjett 1.700.000 kr.

Oppstartsvedtak i kommunestyresak: 86/20

Gjelder: Oppgradering av Namsbrua på Brekkvasselv til Bk 10.

Forbruk 1.667.675 kr.

Avvik er mindre bruk av lån.

Prosjekt 4460: Strompedalsveien:

Budsjett: 500.000 kr.

Oppstartsvedtak i kommunestyresak 86/20

Gjelder: Oppgradering av Strompedalsveien fortsetter.

Forbruk: 504.439 kr.

Prosjekt 7112: Kjøp av biler til uteseksjonen:

Budsjett 500.000 kr.

Oppstartsvedtak i kommunestyresak: 86/20

Gjelder: Kjøp av biler til bruk i uteseksjonen

Forbruk 487.681 kr.

Avvik er mindre bruk av lån.

Bygg oppvekst

	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Opp. Budsjett 2021	Avvik
7715 Ny fyrkjel Trones skole 2021	261 747	265 000	-	-3 253

Årsberetning og årsregnskap 2021

Prosjekt 7715: Ny fyrkjele Trones skole

Budsjett: 265.000 kr.

Oppstartsvedtak i kommunestyresak 61/21

Gjelder: Fyrkjele Trones skole måtte skiftes.

Forbruk: 261.747 kr.

Bygg omsorg

	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Opp. Budsjett 2021	Avvik
7350 Røngtenrom (2020)	152 587	130 000	-	22 587
7351 Rehab bo og miljø avd (2020)	111 111	120 000	-	-8 889
Sum	263 698	250 000	-	13 698

Prosjekt: 7350: Røntgenrom:

Budsjett 130.000 kr.

Oppstartsvedtak i kommunestyresak: 86/20

Gjelder: Etablering av rom for mobil røntgen.

Forbruk 152.587 kr.

Ferdigstilles i 2022.

Avviket skyldes noe mer kjøp av tjenester enn forutsatt.

Prosjekt 7351: Rehabilitering Bo og Miljø:

Budsjett 120.000 kr.

Oppstartsvedtak i kommunestyresak: 86/20

Gjelder: Oppgradering av leiligheter og fellesrom

Forbruk i 2021 111.111 kr – ferdigstilles 2022.

Her har vi opplevd utfordringer med å få frigjort leiligheter for oppussing.

Anlegg vann og avløp

	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Opp. Budsjett 2021	Avvik
4515 Renseanlegg Skorovass 2020 vf 4513	-	100 000	-	100 000
7460 Storholmen renseanlegg(2020)	4 776 866	5 160 000	8 600 000	-383 134
Sum	4 776 866	5 260 000	8 600 000	- 483 134

Prosjekt 7460 Storholmen renseanlegg

Budsjett: 8.620.000 kr.

Oppstartsvedtak i kommunestyresak: 20/524

Status: Forbrukt 4.776.866 kr.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Er under utførelse og vil bli ferdigstilt 2022. Prosjektet ble nedregulert og må budsjteres på nytt for 2022.

Prosjekt 4515: Renseanlegg Skorovatn 2020

Budsjett: 100.000 kr.

Oppstartsvedtak i kommunestyresak 20/524

Forbruk: 0 kr.

Budsjett 2021: Videreføres med 100.000 kr.

I forbindelse med et møte med aktørene i Skorovatn ble det uttrykt behov for en tømmeløsning for bobiler og campingvogner i forbindelse med det nye renseanlegget. Anlegget har en enkel adkomst og det vil være enkelt og tilrettelegge en billig løsning.

Prosjekter innenfor helse og omsorg

	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Opp. Budsjett 2021	Avvik
7106 Velferdsteknologi (Vina) 2019	-	-	300 000	-

Prosjekt 7106 Velferdsteknologi VINA.

Budsjett 300.000 kr.

Videreføring fra 2020 som blir forskjøvet til 2022 på grunn av Covid19.

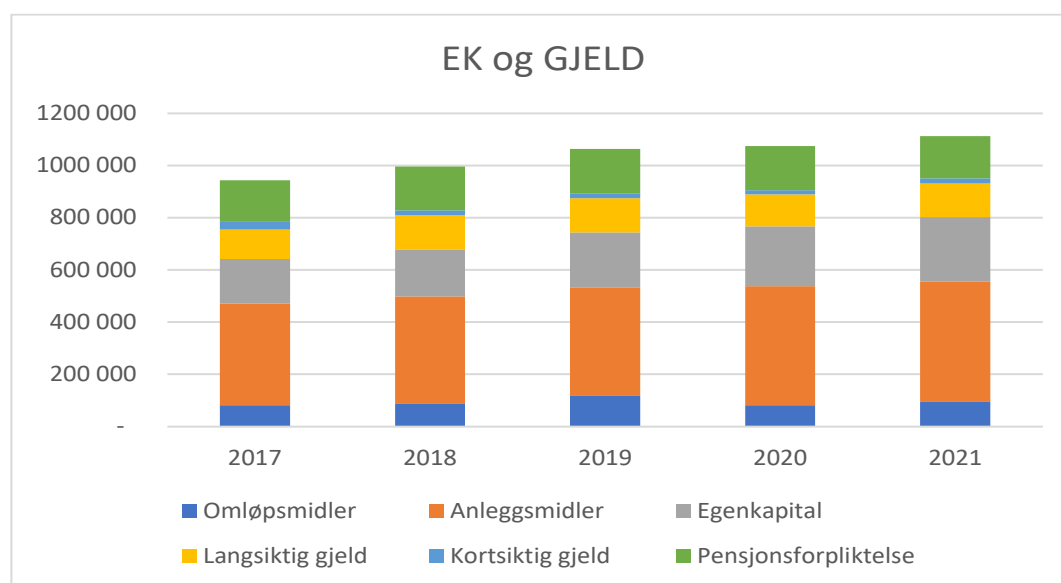
Årsberetning og årsregnskap 2021

Balansen

Balansen gir en oversikt over kommunens eiendeler, gjeld og egenkapital. I 2021 økte kommunens eiendeler med 18,637 mill. kr. Anleggsmidlene økte med 3,019 mill. kr, mens omløpsmidlene økte med 15,618 mill. kr.

Egenkapitalen økte med 17,991 mill. kr, mens kortsiktig gjeld økte med 3,566 mill. kr. Langsiktig gjeld økte med 5,276 mill. kr, og pensjonsforpliktelser viste en nedgang på 8,197 mill. kr.

Eiendeler (i hele tusen)	2017	2018	2019	2020	2021
Omløpsmidler	81 968	86 098	84 887	81 240	96 858
Anleggsmidler	389 653	412 134	447 629	456 201	459 220
SUM EIENDELER	471 621	498 232	532 616	537 441	556 078
Egenkapital	- 170 277	- 180 964	- 212 340	- 228 861	- 246 852
Langsiktig gjeld	- 113 281	- 130 268	- 130 394	- 123 279	- 128 555
Kortsiktig gjeld	- 28 553	- 19 299	- 18 309	- 16 337	- 19 903
Pensjonsforpliktelse	- 159 510	- 167 701	- 171 473	- 168 964	- 160 767
SUM EK OG GJELD	- 471 621	- 498 232	- 532 516	- 537 441	- 556 077

Egenkapital har økt. Dette skyldes en nedgang i pensjonsforpliktelser og økning av omløpsmidler. Kommunens egenkapital, som består av fondsmidler og kapitalkontoen, har økt betydelig i perioden, fra 170,277 mill. kr i 2017 til 246,854 mill. kr i 2021. Økningen skyldes både økning i kapitalkontoen og i fondsmidler. Kapitalkontoen har økt fra 173,138 mill. kr i 2020 til 183,800 mill. kr i 2021. Fondsmidlene har økt fra 57,214 mill. kr i 2020 til 64,547 mill. kr i 2021.

Demografi

Vi har en bekymringsfull befolkningsutvikling i Namsskogan. Folketallet ble redusert med 28 innbyggere fra 2020 (846) til 2021 (818). Vi har et fødselsunderskudd på 14 personer i 2021 og en negativ nettoflyttingen på 14 i 2021 da folketallet ble redusert fra 846 i 2020 til til 818 i 2021.

Endringer i befolkningen

Fødte
2021

5 personer

Kilde

[Fødte, Statistisk sentralbyrå](#)

Nettolytting[□]
2020

16 personer

Kilde

[Flyttinger, Statistisk sentralbyrå](#)

Døde
2021

19 personer

Kilde

[Døde, Statistisk sentralbyrå](#)

Vekst i befolkningen siste kvartal
4. kvartal 2021

-9 personer

Kilde

[Befolkning, Statistisk sentralbyrå](#)

Det har vært en betydelig nedgang i folketallet fra 2021 – 2022. Det viser seg å være liten endring i de eldste gruppene. Største endring har vi gruppen 16-19 år som har en nedgang på 10 personer mens vi har en økning på 5 i gruppen 13-15 år. Dette vil påvirke vår skatteinnang da det er en betydelig nedgang i den arbeidsaktive gruppen. I tillegg vil utvikling gi et endret/reduert behov for leveranse av tjenester opp mot barnehagesektor.

Endringer i befolknings sammensetning

	2020	2021	Endring	2022	Endring
0 år	3	10	-7	4	-6
1-5 år	37	35	2	33	-2
6-12 år	63	64	-1	63	-1
13-15 år	22	25	-3	30	5
16-19 år	38	36	2	26	-10
20-44 år	199	201	-2	198	-3
45-66 år	266	258	8	255	-3
67-79 år	137	140	-3	135	-5
80-89 år	67	65	2	62	-3
90 år eller eldre	11	12	-1	12	0
Sum 1.1.xxxx	843	846	-3	818	-28

Årsberetning og årsregnskap 2021

Nøkkeltall

Utvalgte finansielle nøkkeltall	2017	2018	2019	2020	2021
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	6,60 %	4,30 %	3,80 %	0,50 %	4,16 %
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	5,90 %	4,00 %	-0,70 %	2,60 %	5,25 %
Arbeidskapital i tusen kr	53 415	66 798	66 578	64 903	76 955
Likviditetsgrad 1	2,8	4,4	4,6	4,9	4,9
Likviditetsgrad 2	2,4	3,9	4,1	4,7	4,4
Egenkapitalprosent	36,30 %	45,06 %	46,00 %	45,00 %	52,00 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	74,00 %	75,00 %	76,00 %	75,00 %	75,00 %
Netto lånegjeld i kr pr innbygger	120 708	127 272	130 917	128 115	109 253
Renter og avdragsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter			4,80 %	5,40 %	5,20 %

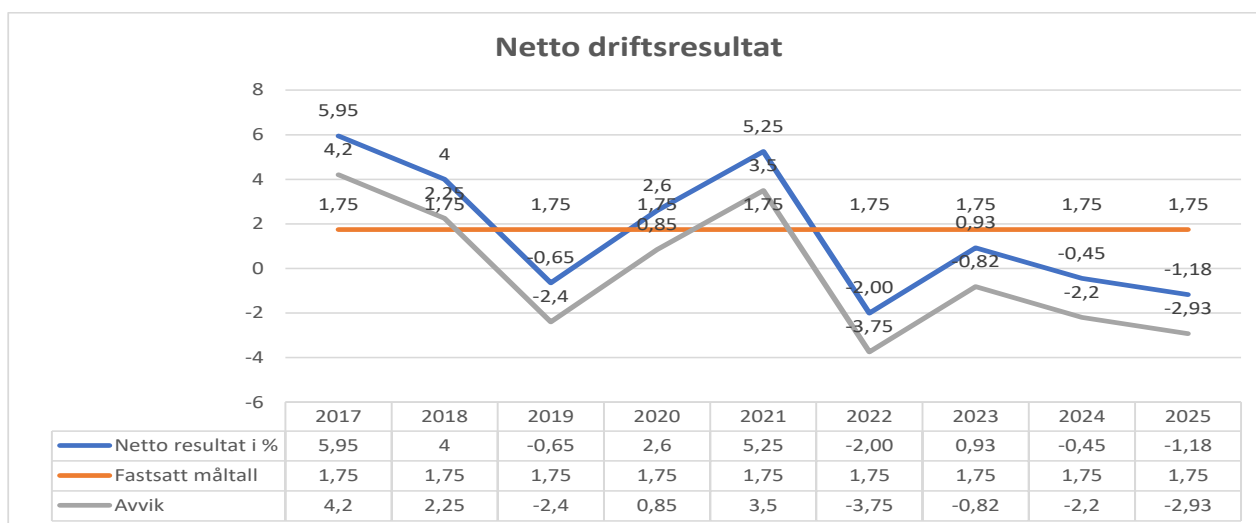
Brutto driftsresultat (BDR)

Brutto driftsresultat viser resultat av ordinær virksomhet inkludert avskrivninger. Resultatet uttrykker kommunens evne til å betjene sin gjeld, finansiere investeringer og avsette midler til fond. Brutto driftsresultat i andel av brutto driftsinntekter er på 4,16 prosent i 2021 mot 0,5 prosent i 2020. Et positivt brutto driftsresultat forklares i hovedsak med økte skatteinntekter, økte overføring vedrørende Covid19 og mindre forbruk på drift.

Netto driftsresultat (NDR)

NDR viser resultatet etter at renter, avdrag og utlån er belastet regnskapet. Kommunene har budsjettert med NDR under fastsatt måltall i planperioden. Målet er å oppnå fastsatt måltall i planperioden. For 2021 oppnådde vi et NDR på 5,25 prosent. Den viktigste indikatoren på handlingsrommet i kommunal økonomi er netto driftsresultat som angir overskuddet som er disponibelt som egenkapital til investeringer og avsetninger.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Namsskogan kommune har hatt en målsetning om NDR på 1,75 prosent, som tilsvarer 2,587 mill. kr. Regnskap 2021 viser NDR på 5,453 mill. kr, tilsvarende 5,25 prosent av driftsinntektene, mot 2,6 prosent i 2020. NDR i regnskap over måltall har resultert i økt egenkapital til investeringer og bidratt til lavere vekst i lånegjelda enn forutsatt i økonomiplaner.

Arbeidskapital

Arbeidskapitalen er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Den uttrykker evnen til å betjene kortsiktig gjeld. Kommunens arbeidskapital økte med 12,052 mill. kr i 2021. For nærmere detaljer vises det til note 1 endring i arbeidskapital.

Likviditet

Forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld benevnes likviditetsgrader. Den sier noe om evnen til å dekke betalingsforpliktelsene etter hvert som disse forfaller.

Likviditetsgrad 1 (langsiktig likviditet) forteller om forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Likviditetsgrad 1 viser en nedgang fra 4,97 i 2020 til 4,87 i 2021. Likviditetsgrad 2 (kortsiktig likviditet) forteller om forholdet mellom de mest likvide midlene og kortsiktig gjeld. De mest likvide omløpsmidlene er bankinnskudd, kontanter og lignende. Likviditetsgrad 2 er redusert fra 4,68 i 2020 til 4,40 i 2021.

Soliditet (egenkapitalprosent)

Soliditet angir evnen til å tåle tap. Egenkapitalprosenten gir informasjon om dette. Egenkapitalprosent sier noe om hvor stor andel av kommunens eiendeler som er finansiert med egenkapital. Ved utgangen av 2021 var 52,0 prosent av eiendelene finansiert med egenkapital, mot 45,0 prosent i 2020.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Investeringsnivået og opptak av lån må innrettes slik at lånegjelden ikke er større enn at utgifter til renter og avdrag kan dekkes gjennom løpende inntekter. Det er derfor viktig å ha kontroll på utviklingen av gjeldsnivået. En økning i lånegjelden indikerer at kommunen må bruke en større andel av inntektene til å dekke renter og avdrag. Det historisk lave rentenivået de siste årene har bidratt til at kommunen har unngått at renter og avdrag har spist en større andel av inntektene. På lengre sikt med et normalt rentenivå vil økt lånegjeld få betydning for rammene til tjenesteproduksjon.

Indikatoren viser netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter. Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår startlån og ansvarlige lån (utlån av egne midler). Netto lånegjeld var ved utgangen av 2021 109,253 mill. kr mot 108,385 mill. kr i 2020 og utgjorde 74 prosent av brutto driftsinntekter i 2021 mot 75 prosent i 2020. Netto lånegjeld ligger da 16% under fastsatt måltall og viser at vi har et handlingsrom for høyere rentekostnader og rom for finansiering av investeringstiltak.

Netto lånegjeld pr innbygger

Netto lånegjeld var i 2021 109.253 kr per innbygger mot 128.150 kr per innbygger i 2020.

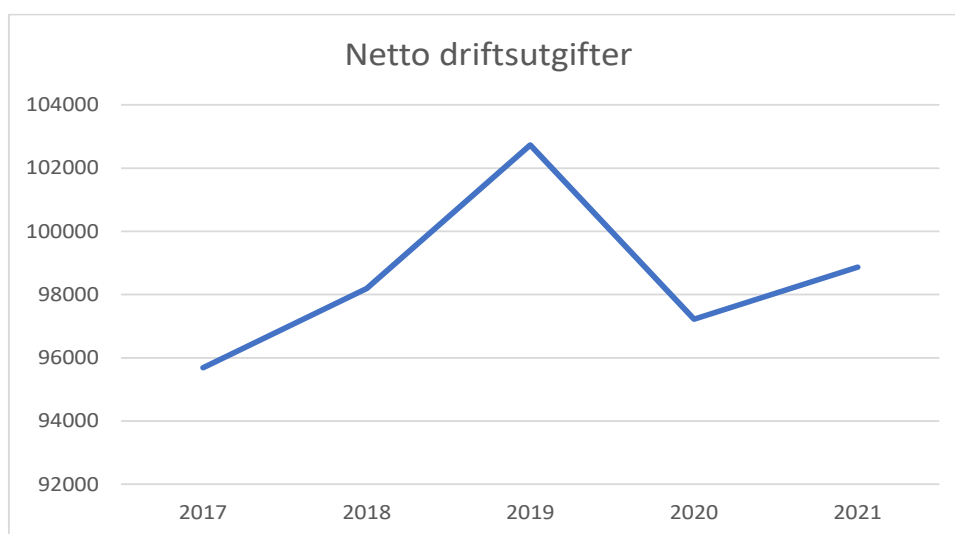
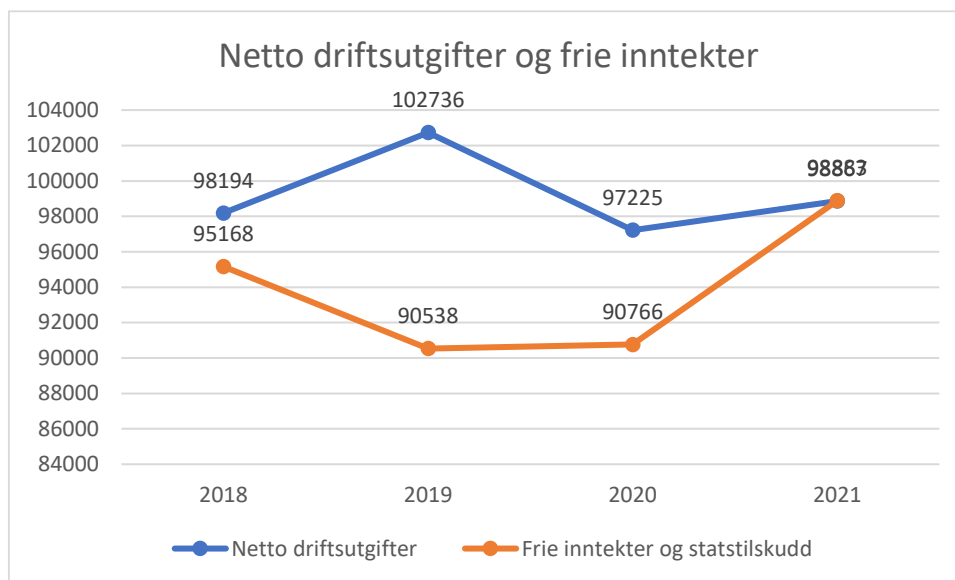
Renter og avdragsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter

Rente- og avdragsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter var 5,2 prosent i 2021 mot 5,4 prosent i 2020. Kommunestyret har fastsatt at kapitalbelastning skal være under 6,8 %. Avviket her på 1,6 prosent viser at vi kan lånefinansiere investeringer uten at dette vil påvirke tjenestene som leveres.

Status drift for Namsskogan kommune

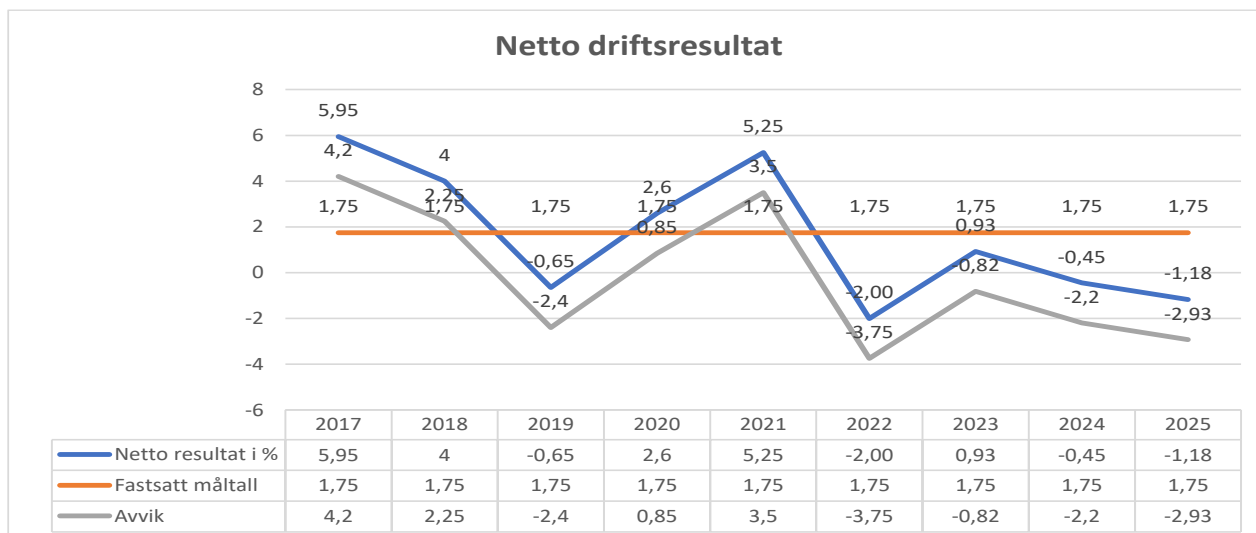
Namsskogan kommune har utfordring med å tilpasse driftsnivået til reduserte driftsrammer. Arbeidet startet opp for fullt i 2019 da det ble konstatert et aktivitetsnivå som ikke var tilpasset økonomien. Det meste av dette skyldes at sentrale myndigheter endret politikken for mottak av flyktninger der de mindre kommunene gikk fra planlagt mottak til ingen over natta. Dette gjenspeiles i at folketallet falt fra 902 innbyggere i 2017 til 846 i 2020. Folketallet falt ytterligere i 2021 med 28 personer ned til 818. Denne demografiske endring har påvirket rammetilskudd, skatteinngang og integreringstilskudd. Integreringstilskudd utgjorde 13,804 mill. kr i 2017 og skal ned i 0 2022. For 2021 fikk vi uforutsett økning i skatteinngang på 17 prosent. Det kan virke som om økt skatteinngang er et resultat av offentlige virkemiddelbruk knyttet til Covid19.

Utvikling i driftsutgifter for perioden viser en betydelig økning og topp i 2019 som nå har flatet ut. På grunn av dette avviket ble det igangsatt et omstillingsarbeid for å tilpasse drift og tjenestetilbud ut fra økonomiske rammevilkår. Driften for 2021 viser en balanse mellom frie inntekter og netto driftsutgifter.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Omstillingsbehovet gjenspeiles i forhold til oppnådd netto driftsresultat i % driftsinntektene og framskrivningen i planperioden. Til tross for planlagt omstilling/tiltak oppnår vi ikke i planperioden å komme i balanse.

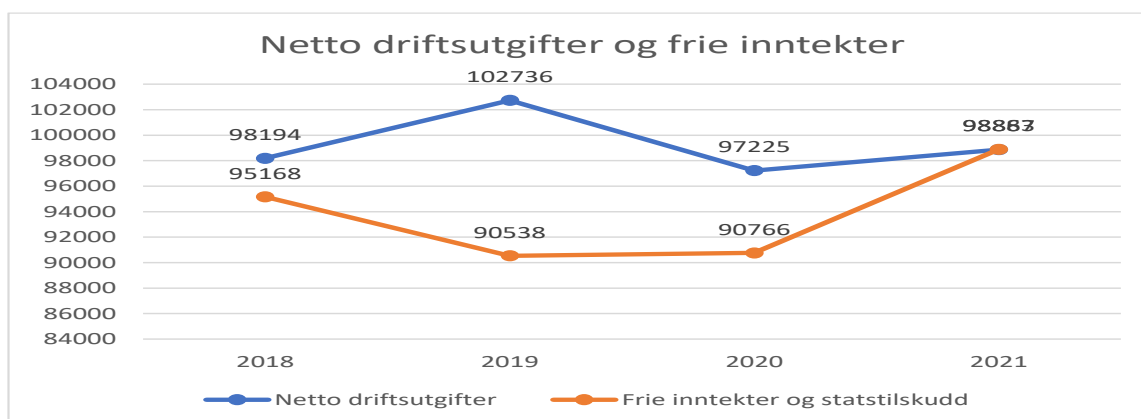

I planperioden 2022 – 2025 er det lagt opp til en tilpasning av tjenesteproduksjonen med reduserte driftsrammer. Planlagt drift og omstillinger er ikke tilstrekkelig for å nå en bærekraftig drift over tid da den tilnærmet balanserer på 0. Kommunestyrets vedtak om å ikke endre skolestruktur, gir endret omstillingsbehov hvis man skal oppnå en balansert og bærekraftig kommuneøkonomi.

Netto driftsutgifter og frie inntekter

Netto driftsutgifter viser kommunens samlede ressursbruk til drift inklusive avskrivninger, pensjonsutgifter og fratrukket egne inntekter som salgs- og leieinntekter, refusjoner og brukerbetalinger.

De frie inntektene er inntekter som fritt kan disponeres uten andre bindinger enn gjeldende lover og forskrifter og vedrører skatt på inntekt og formue, rammetilskudd inkludert inntektsutjevning og naturressursskatt, samt generelle statstilskudd i hovedsak rettet mot flyktninger.

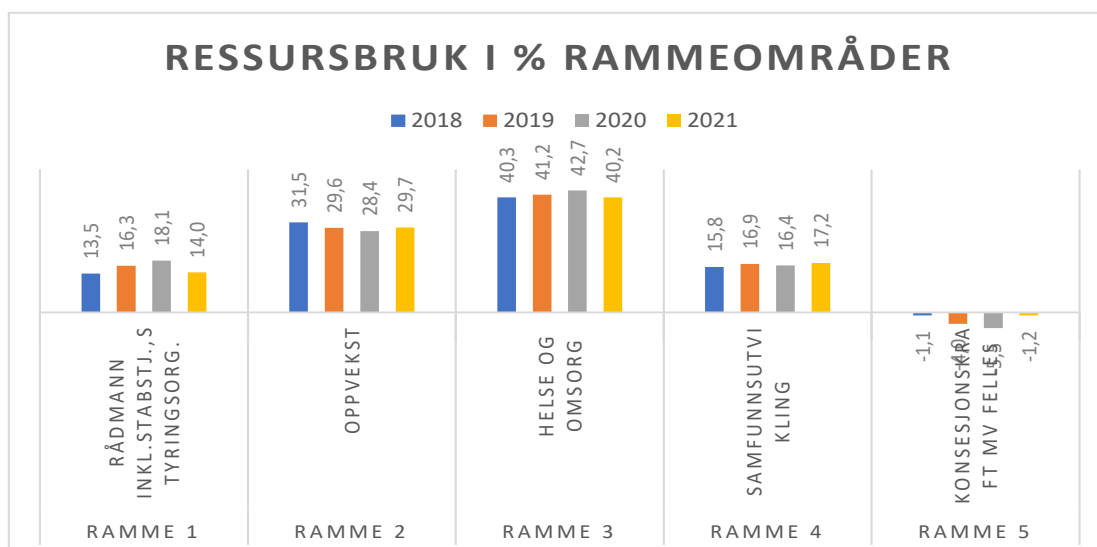
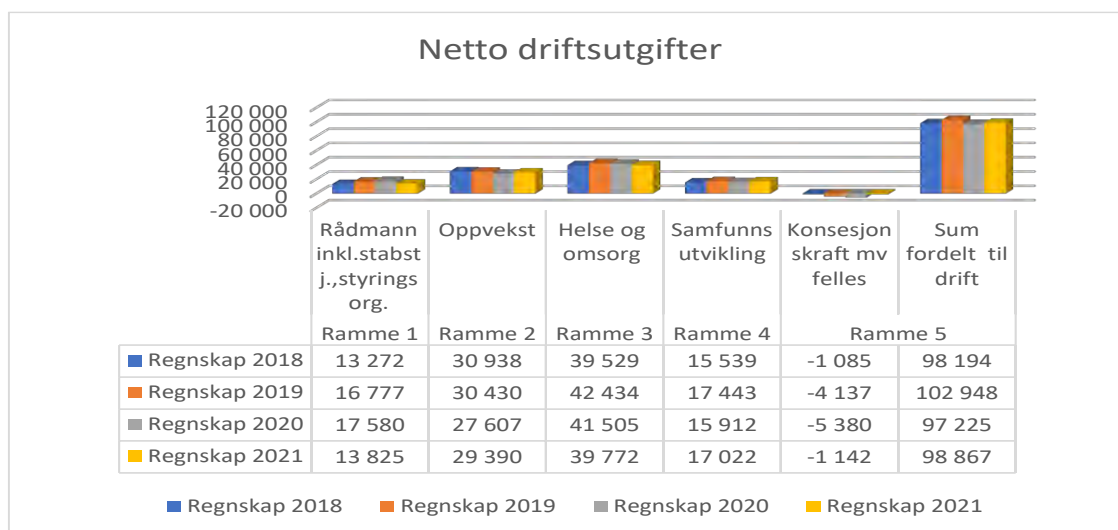
Årsberetning og årsregnskap 2021

Differansen mellom netto driftsutgifter og frie inntekter må dekkes av kommunens egne øvrige finansinntekter som kraftinntekter, eiendomsskatt, renter, utbytte og fondsbruk.

Tabellen viser at vi hadde et betydelig fall i frie inntekter mellom 2018 til 2019 som i hovedsak skyldes nedtrapping av integreringstilskudd, befolkningsnedgang og reduserte rammeoverføringer. I samme periode fikk vi økte driftsutgifter. Fra 2020 har det vært fokus på tilpassing av driften som har gitt positive virkninger da man har fått redusert og flatet ut netto driftsutgifter. Grunnet ekstraordinære skatteinntekter i 2021 balanserer netto driftsutgifter med kommunes frie inntekter.

Prioriteringer og ressursbruk til tjenesteproduksjon

Figuren over viser at netto driftsutgifter til tjenestene har flatet ut fra 2020 til 2021 da økningen er 1.642 mill. kr blitt redusert med 5.511 mill. kr fra 2019 til 2020. Man har lyktes å omstille driften til tilnærmet 2017 nivå. Det har skjedd omprioriteringer i drifta som er tilpasset tjenestebehov på de enkelte tjenesteområdene.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Ressursbruken innenfor sentraladministrasjon viser en nedgang i 2021. Nedgangen fra 2020 – 2021 er på 21,4 prosent/ 3,755 mill. kr. Nedgangen skyldes i hovedsak økt «inntektsføring» knyttet til premieavvik og amortisering av pensjon. I tillegg har område blitt tilført økte inntekter – næringsvirkemidler vedrørende Covid19 midler. Man har hatt en positiv utvikling på økonomisk sosialhjelp som har blitt redusert med 0,3 mill. kr. For øvrig ser vi økning av kostnader for drift av IKT da Snåsa gikk ut av IKTIN. Ser virkningen av omstillingsarbeidet da ressursbruken til folkebibliotek har blitt redusert med 0,3 mill. kr.

Ressursbruken innenfor oppvekst har blitt tilpasset og styrt i henhold til endringer i befolkningssammensetning og lokale prioriteringer. Vi har en økning på 6,5 prosent/1,782 mill. kr fra 2020 – 2021. Dette har gitt en økning på 1,669 mill. kr for skole. Barnehage har imidlertid økt med 0,542 mill. kr.

Økningene skyldes at driften har blitt tilpasset på ny måte på grunn av Covid19, samt at det ble en økt belastning da skolestrukturvedtaket ble reversert. Kostnadene til barnevern har blitt redusert 0,649 mill. kr i forhold til 2020 men utgifter til PPT har gått opp med 0,089 mill. kr.

Ressursbruken til helse og omsorg har gått ned med 4,2 prosent/1,732 mill. kr fra 2020 til 2021. Driften 2021 ligger nå på samme nivå som 2018. De største endringene er knyttet til innsparing på at legetjenesten – legevakt. Dette utgjør 0,811 mill. kr ved at man har fått etablert legekontor med egen lege i kommunen samt omleggingen av legevakten. Øvrig drift har blitt korrigert og lagt om i forhold til omstillingsprosjektet der vi ser en omfordeling av ressursbruk mellom tjenestene. Vi har hatt utfordringer for flytting av beboere som har medført at vi ikke har fått redusert driftsnivået i forhold til budsjett 2021. Vi har utført endrede oppgaver knyttet til samhandlingsreformen som gir økt ressursinnsats ut i kommunene. Det stilles strengere krav til fagkompetanse og økt innsats innenfor hele området.

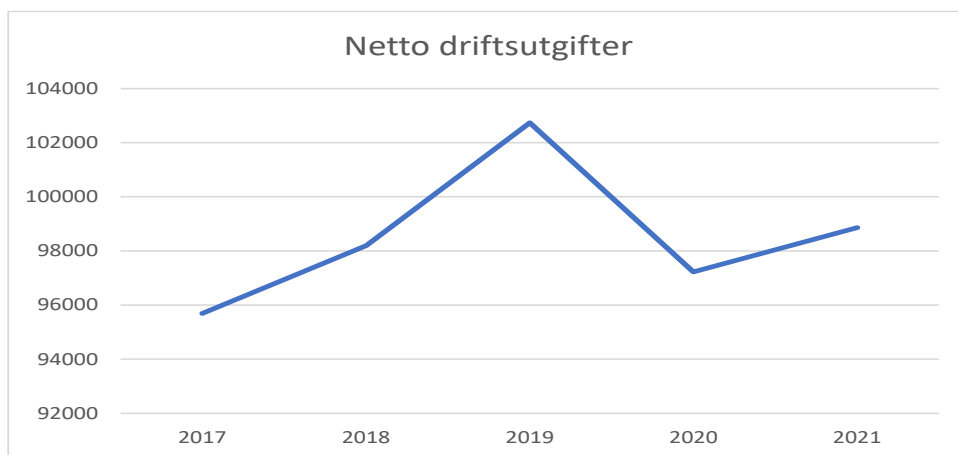
Ressursbruken til infrastruktur og samfunnsutvikling har økt med 7,0 prosent/1,110 mill. kr fra 2020 til 2021. Økningen er i hovedsak knyttet til skifte av torvtak på idrettshallen samt nytt varmtvannsanlegg på skole/hall og omfordeling av interne kostnader/inntekter (intern husleie) er lagt opp fra 2020 – 2021. Når det gjelder drift av kommunale veier har vi en reduksjon av kostnader på 1,639 mill. kr fra 2020 – 2021. Dette skyldes i hovedsak at kostnader til vintervedlikehold falt tilbake til normalt nivå i 2021. Øvrig drift ligger stabilt, der driften i stor grad tilpasses gitte rammer.

En oppsummering viser at ressursbruken på de enkelte tjenestekområdene har endret seg i styrt retning i henhold til endringer i befolkningssammensetningen og lokal prioritering som viser en tilpasning i forhold til omstillingsbehovet som kommunen er i.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Driftsregnskap

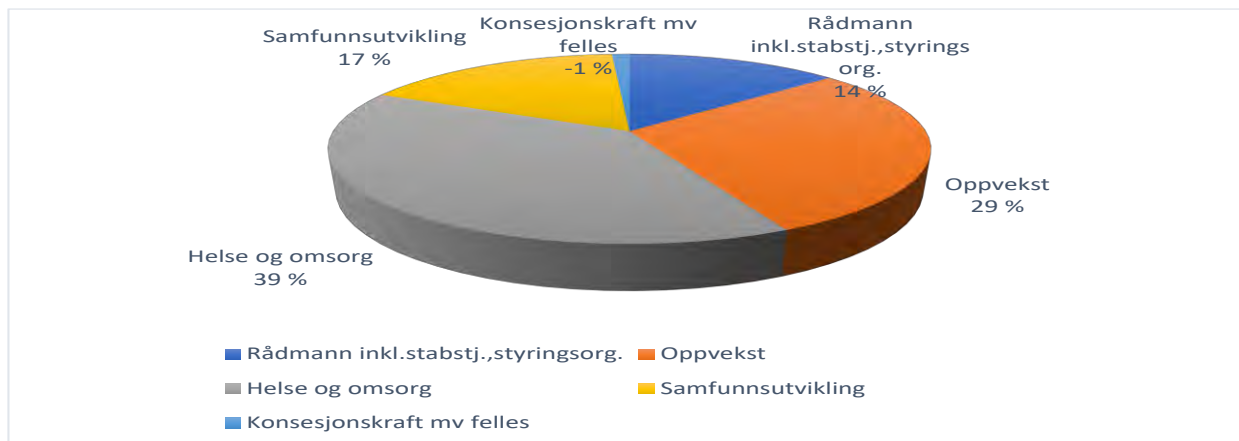
Driftsregnskapet viser netto driftsutgifter på 98,867 mill. kr. Dette er en økning på 1,642 mill. kr i forhold til 2020. Sammenlignet med prisveksten i 2021 på 5,3 prosent som utgjør en økning på 5,152 mill. kr, har vi lagt om driften - redusert aktivitet/kostnadsnivået med 3 prosent. Tabellen under inkluderer fellesområdet.

Regnskapet fordeler seg slik på det enkelte rammeområdet.

		Regnskap 2021	Rev. bud. 2021	Forbruk i%	Avvik i kroner	Regnskap 2020	Endring i %
Ramme 1	Rådmann inkl.stabstj.,styringsorg.	13 825 097	14 904 838	92,8	1 079 741	17 580 817	-21,4
Ramme 2	Oppvekst	29 390 046	31 452 999	93,4	2 062 953	27 607 706	6,5
Ramme 3	Helse og omsorg	39 772 203	40 804 020	97,5	1 031 817	41 505 077	-4,2
Ramme 4	Samfunnsutvikling	17 022 955	17 162 592	99,2	139 637	15 912 180	7,0
Ramme 5	Konsesjonskraft mv felles	- 1 142 973	- 1 288 877	88,7	- 145 904	- 5 380 374	-78,8
	Sum sektorer	98 867 328	103 035 572	96,0	4 168 244	97 225 406	1,7

Dette gir følgende andel av netto rammer for den enkelte tjenesteproduksjon.

Styring, internkontroll og etisk standard

I kommunelovens § 14-7 om årsberetning heter det bl.a. at årsberetningen skal redegjøres for "tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard."

Egenkontroll er definert som den kontrollvirksomheten kommunen utfører overfor sin egen virksomhet gjennom kontrollutvalget, revisjon og kommunedirektørens internkontroll.

Internkontroll og kvalitet

Internkontroll er systematiske tiltak som sikrer at virksomhetens aktiviteter planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med vedtak, og lov og forskrift. Internkontroll skal ivaretas i alt vi gjør.

Viktige styrende dokumenter for kommunedirektørens internkontroll er:

- Delegasjonsreglementet
- Økonomireglementet
- Eierskapsmeldinger
- Etiske retningslinjer
- Reglement innenfor personalforvaltning og arbeidsgiverområdet
- Reglement innenfor datasikkerhet og personvern / GDPR

Kontrollutvalg

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

I 2021 hadde kontrollutvalget 5 møter og behandlet 33 saker. Sakskart, saksdokumenter og protokoller legges løpende ut på kommunens og sekretariatets hjemmeside. Kontrollutvalgets årsberetning behandles av kommunestyret.

Det er gjennomført forvaltningsrevisjon for internkontroll økonomi.

Rapporten gir noen anbefalinger på mer bruk av prognoser i arbeidet med budsjett og økonomiplan. Det savnes også referanse til ulike kommunale planer, og at det bør vises tydeligere hvordan budsjettet følger opp de målsetningene og strategiene kommunen har valgt. Det påpekes også at det er viktig at kravet til realisme ikke bare reflekterer årsbudsjettet, men hele planperioden.

Kommunedirektøren vil følge opp disse anbefalingene i det videre arbeidet med budsjett og økonomiplan.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Rapporten peker også på månedlige rapporteringsrutiner. Dette er innført med at kommunalsjefene samler inn informasjon og rapporterer til kommunedirektøren. I praksis skjer dette rundt den 20 hver måned i strategisk ledermøte og omtales i referatet.

Regnskapsrevisjon

Revisjon av årsregnskapet er en sentral del av kommunens internkontroll. Revisor skal gi trygghet for at en kan stole på informasjonen kommunen gir økonomien. Revisor er en uavhengig og objektiv tredjeperson som gjennom sine kontroller kan avdekke, og forebygge feil og mangler i den økonomiske rapporteringen. Namsskogan kommune benytter Revisjon Midt SA til revisjon.

Årshjul

I tillegg til et mer visuelt årshjul er det etablert et eget digitalt årshjul på som stadig er under forbedring. Dette årshjulet er mer konkret på ulike faste oppgaver som skal gjøres sammen med egne tidsfrister for disse oppgavene. Det beskriver også ulike prosesser med tidsfrister som budsjett og økonomiplan samt årsberetning. I tillegg til faste oppgaver skal større arbeidsprosesser og prosjekter legges inn. Dette årshjulet har da alle ledere tilgang til.

Kvalitetssystem og avvikshåndtering

Namsskogan kommune benytter kvalitetssystemet Compilo som er en digital løsning for internkontroll. I kvalitetsløsningen er kommunens reglement, prosedyrer og rutiner gjort tilgjengelige for alle ansatte. Revisjon av styrende dokumentene foretas regelmessig. Ansatte kan melde avvik, forbedringsforslag samt varsle i den digitale løsningen.

Avvikshåndtering i Compilo omfatter prosessen fra avviket meldes til det lukkes. Å melde- og behandle avvik er en viktig del av internkontrollen for hele organisasjonen på alle nivåer.

Følgende meldes i avvikssystemet:

- ✓ **HMS-avvik.** Brudd på arbeidsmiljø.
- ✓ **Avvik vedr. organisering internt.** Brudd på tjenestenes kvalitet, med andre ord brudd på lov og forskrift, brudd på den kvalitetsstandard vi har, eller egne rutiner.
- ✓ **Avvik knyttet til tjeneste/bruker.** Vold, trusler og/eller trakassering
- ✓ **GDPR-avvik.** Avvik knyttet til brudd på personvernlovgivningen.
- ✓ **Forbedringsforslag.** Dersom rutiner/prosedyrer ikke fungerer som ønsket, eller må oppdateres.

I 2021 har det vært fokus på at det skal meldes flere avvik. Det er gjennomført lederopplæring, og ledere har avholdt kurs i bruk av avvikssystemet for sine medarbeidere.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Det ble meldt inn 149 avvik i 2021, mot 24 året før. Ett avvik kan være registrert på flere områder.

Årstall	Ant. Avvik totalt	HMS	Organisering internt	Tjeneste/bruker	GDPR / personvern	Forbedringsforslag
2020	24	8	8	12	5	0
2021	149	31	55	97	1	1

Datasikkerhet og håndtering av personopplysninger (GDPR)

I 2018 kom det ekstra fokus på personvern etter at EU's forordning om dette trådte i kraft.

Det er ikke fritt frem å bruke personopplysninger. Personopplysningsloven består av nasjonale regler og EUs personvernforordning (også kalt GDPR - General Data Protection Regulation). Forordningen er et sett regler som gjelder for alle EU/EØS-land. Sammen med særlovgivning om personvern på enkelte områder, utgjør dette personvernregelverket.

Personvernombudet for Namsskogan påpekte noen mangler i behandlingsoversikten noe som ble rettet opp. Videre viser ombudet til at det er behov for en bedre bevisstgjøring på personvern blant ansatte.

GDPR vil derfor bli satt på dagsorden i det ulike ledermøtene fremover.

I forbindelse med forvaltningsrevisjonen av IKTIN IKS i 2021 ble det avdekket at det ikke finnes noen databehandleravtale med kommunen noe som er et krav. Namsskogan har mye av dokumentasjonen på plass men noe er ikke revidert og det er noen mangler vedrørende nye applikasjoner.

Delegering

I 2021 ble nytt delegeringsreglement vedtatt. Namsskogan kommune har tatt i bruk et elektronisk verktøy for delegering. Verktøyet gir offentlig innsyn i den delegerte myndigheten til råd og utvalg, samt administrativ delegering fra kommunedirektøren til ledere og ansatte.

Namsskogan kommunestyre har gitt kommunedirektøren myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller i saker som ikke er av prinsipiell betydning og som ikke er delegert ordfører. Dersom det er tvil om hvorvidt en sak er "ikke-prinsipiell", eller det er tvil om hvordan en slik sak skal behandles, har ordfører og kommunedirektør ansvaret for å klarlegge dette. Dersom det fortsatt er tvil, går saken til politisk behandling.

Kommunedirektøren videredelegerer den tildelte myndigheten, via kommunalsjefer og til enhetsledere. De med delegert ansvar fra kommunedirektøren har mulighet til videredelegering av fullmaktene. Dette skal skje skriftlig. Dersom det ikke eksplisitt er uttalt at en har slik fullmakt, har enhetsleder ikke anledning til videredelegasjon.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Etikk

Namsskogan kommune har vedtatte etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte.

Retningslinjene sier bl.a. at ansatte og folkevalgte skal legge stor vekt åpenhet, være bevisste at de danner grunnlaget for innbyggernes tillit til kommunen, og skal derfor ta aktiv avstand fra enhver uetisk forvaltningspraksis.

Møter, saker og vedtak

Folkevalgte organer

	Ant. møter 2020	Ant. saker 2020	Ant. møter 2021	Ant. saker 2021
Kommunestyret	8	87	8	103
Formannskapet	9	83	8	56

Ordfører og kommunedirektør har jevnlig møter for oppfølging av saker og vedtak.

Andre kommunale organer

	2020	2021
Ant. møter i arbeidsmiljøutvalget	5	4
Ant. møter i eldrerådet	6	5
Ant. møter i ungdomsrådet	3	1
Ant. møter i råd for personer med funksjonsnedsettelse	0	0
Annet:		
Ant. administrative vedtak	184	120

Årsberetning og årsregnskap 2021

Organisasjon og medarbeidere

Årsverk og ansettelsesforhold

Pr. 31.12.21 var det 122 ansatte (100,3 årsverk) i Namsskogan kommune, hvorav 112 fast ansatte, 3 i fødselspermisjon og 7 i midlertidige stillinger.

Antall årsverk innen ulike grupper pr. 31.12.21:

Årstall	Antall årsverk	Antall ansatte
	Fast, midlertidig. vikariat:	Fast, midlertidig. vikariat
2020	110,0	131*
2021	100,3	122

16 brannkonstabler i 4% stilling og tilkallingsvikarer er ikke tatt med i oversikten.

Årsaken til nedgangen er hovedsakelig vakanse/ubesatte stillinger. For å dekke arbeidskraftbehovet har deltidsansatte fått utøkt sine stillinger midlertidig, og det er benyttet tilkallingsvikarer.

* Tallet på antall ansatte i 2020 avviker noe fra forrige årsberetning pga. manuell telling. Fra nå av gjøres telling maskinelt.

Likestilling og mangfold i kommunen

Kjønnsfordeling

Av de 122 ansatte med fast stilling var det 95 kvinner og 27 menn. Det betyr at kjønnsfordelingen i arbeidsstokken som helhet var 77,8 % kvinner og 22,2 % menn.

Tabellene under viser kjønnsfordelingen blant ansatte i organisasjonen, - i ledelsen, - og for deltidsstillinger pr. 31.12.21.

Totalt i organisasjonen		Strategisk ledelse		Utvidet ledergruppe*		Deltidsstillinger		Gj.snittlig stillingsstørrelse	
Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
95	27	3	3	9	6	41	6	82,4 %	85,0 %

Stjerneforklaring:

* Inkl. strategisk ledelse

Årsberetning og årsregnskap 2021

Kommunen har følgende målsetting på området: I sin planlegging skal kommunen vektlegge kjønns og likestillingsperspektivet, etnisitet, nedsatt funksjonsevne. I sammensetning av råd, utvalg, arbeidsgrupper etc. skal det tilstrebes at begge kjønn skal være representert med minst 40%.

Deltidsstillinger

Pr. 1. mai 2021 arbeidet 39,2 % av Namsskogans ansatte i deltidsstillinger.

Gjennomsnittlig stillingsbrøk for en ansatt i Namsskogan kommune pr. 1. mai 2021 var 82,2 %.

16 ansatte i brannvesenet har 4 % stilling hver. Disse er ikke medregnet.

Alderssammensetning

Andelen arbeidstakere på 58 år og eldre viser at kommunen står overfor et behov for nyrekruttering. Det er vanskelig å fremskrive sikre tall siden det er relativt usikkert når den enkelte velger å gå av med pensjon.

Universell utforming:

Kommunen har følgende målsetting på området: *I all areal-, regulerings- og stedsutviklingsplanlegging skal en sikre at utemiljøet får en universell utforming.*

Dette gjelder også offentlige bygg og andre bygninger som kommunen kan sette slike vilkår til i henhold til plan- og bygningsloven. Kommunehuset er tilpasset kravene til universell utforming og er delvis tilgjengelig for alle. Det er montert automatisk døråpner i hovedinngangen og rullestolheis og alminnelig heis for å sikre tilgang til bygget. Heisen har siden 2020 vært stengt, fordi den ikke oppfyller lovkravet med å være tilknyttet alarmsentral, men kan benyttes ved behov.

Sykefravær og oppfølging

Sykefraværet i Namsskogan kommune har sunket fra 7,8 % i 2020 til 6,6 % i 2021.

Den største nedgangen i fraværet er innen helse- og omsorg som har gått fra 13,7 % fravær i 2019 til 6 % i 2021.

Noe av årsaken til det lave fraværet skyldes bl.a. at det er en del vakanse (ubesatte stillinger) innen helse og omsorg, samt at Namsskogan ikke har hatt store koronautbrudd i året som har gått.

Tall fra NAV viser at Namsskogan totalt sett, med både offentlig og privat virksomhet, har hatt det laveste sykefraværet i hele Trøndelag i 3 av 4 kvartal i 2021. Mye av dette skyldes vår organisasjons lave sykefravær.

Sykefraværet steg i siste tertial 2021, og stiger fortsatt. Det er forventet at vi vil få en merkbar oppgang i første del av 2022, bl.a. grunnet koronautbrudd.

Årsberetning og årsregnskap 2021

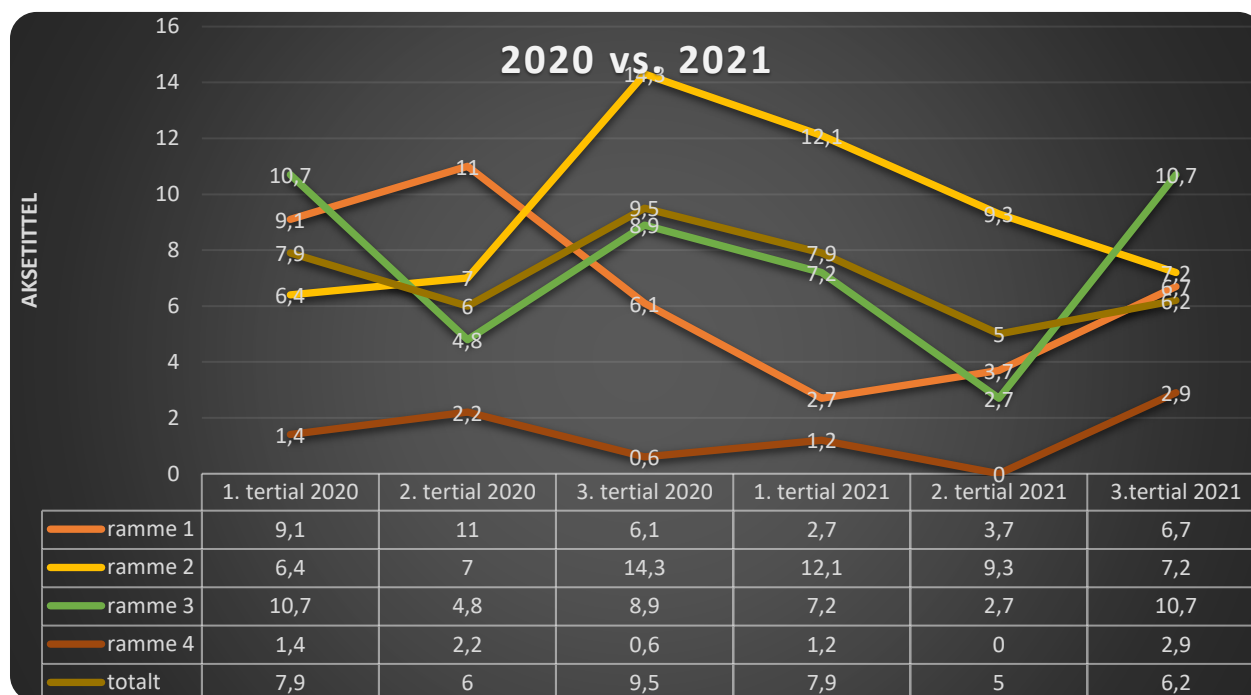
Ledere med personalansvar har oppfølgingsansvaret for sykemeldte arbeidstakere. NAV tilbyr gode digitale løsninger både for arbeidsgiver, lege og den sykemeldte. Dette sikrer god dokumentasjon i sykefraværsoppfølgingen.

Det er et godt samarbeidet mellom personalenheten i kommunen, NAV lokalt og NAV Arbeidslivssenter. Det gjennomføres månedlige statusmøter hvor det er fokus på forebygging, tilrettelegging og oppfølging. Dette bidrar til at det gis bedre lederstøtte og veiledning innenfor temaet.

Sykefravær i 2019, 2020 og 2021 fordelt på rammeområder:

Rammeområde	2019	2020	2021
Ramme 1 - sentraladminstrasjon	7,5	8,7	4,4
Ramme 2 – oppvekst	5,3	9,3	9,6
Ramme 3 – helse- og omsorg	13,7	8,2	6,0
Ramme 4 - samfunnsutvikling	7,5	1,4	1,4
Totalt for alle	9,2	7,8	6,6

Fravær pr. tertial for 2020 og 2021:

Tillitsvalgte og vernetjenesten

Samhandlingen med tillitsvalgte og vernetjenesten anses som god. Hovedverneombud, hovedtillitsvalgt for Fagforbundet, og fra Utdanningsforbundet er medlemmer i Arbeidsmiljøutvalget. Tillitsvalgte deltar også i ansettelse og andre drøftinger.

Rapport for rammeområdene

Ramme 1 - Sentraladministrasjon inkl. kultur og næring

Tjenester og oppgaver

Området omfatter kommunedirektøren og støttetjenester med underliggende avdelinger (HR, økonomi, service, IKT), kultur, NAV, IN-Lønn og næring. Foruten driften av området, disponeres budsjettet til fellesutgifter, kontingenter, tilskuddsordninger samt politisk styring og kontroll.

Økonomisk analyse

	Regnskap 2021	Rev. bud. 2021	Forbruk i%	Avvik i kroner	Regnskap 2020	Endring i %
1 Sentraladministrasjon						
Personalkostnader	5 574 029	4 763 359	117	810 670	10 646 147	-48
Sykelønnsrefusjon	-296 984	-84 000	354	-212 984	-506 720	-41
Øvrige kostnader	18 189 306	16 002 642	114	2 186 664	16 669 098	9
Inntekter	-13 556 557	-11 110 045	122	-2 446 512	-12 858 511	5
Korrigerings for art og fond	3 915 303	5 332 882		-1 417 579	3 630 803	
Rådmann inkl.stabstj.,styringsorg.	13 825 097	14 904 838		-1 079 741	17 580 817	-21

Særskilte budsjettpremiser – mål – tiltak -vedtak:

Vedtatt aktivitet - mål	Vedtatt	Startet	Status- fremdrift	Slutt	Kommentarer-avvik premisser
10% reduksjon bibliotek	Budsjettvedtak	Ja		Gjennomført	Avtale Røyrvik sagt opp og ansatt bibliotekleder
Kommunale biler	Budsjettvedtak	Ja		Gjennomført	Skiftet ut i 2020
Nav – salg av stilling	Budsjettvedtak	Ja		Gjennomført	Ansatt går av med pensjon i løpet av året.
Kultursjef reduksjon 40%	Budsjettvedtak	Ja		Gjennomført	Iverksatt
Gebyr skjenkebevilling	Budsjettvedtak	Nei			Utfordringer Covid19 – ikke arrangement – vedtak ikke fattet i forhold til 2020.
Lukke pålegg arkiv	Budsjettvedtak	Ja	Pågår	Delvis gjennomført	Papirarkiv avlevert. Arkivplan under arbeid.
Folkehelsekoordinator	Budsjettvedtak	Ja		Gjennomført	Iverksatt
Næringssjef reduksjon	Budsjettvedtak	Ja		Gjennomført	Iverksatt

Årsberetning og årsregnskap 2021

Kommentarer om premisser/mål, budsjettet, regnskapet og avvik:

Regulert budsjett for 2021 utgjorde 14.904 mill. kr, mens regnskap for 2021 viser 13,825 mill. kr. Dette gir et mindre forbruk på 1,079 mill. kr. I 2020 hadde området et mindre forbruk på 3,802 mill. kr.

Området har hatt en nedgang på 3,755 mill. kr på rammen for 2021 mot regnskap 2020. Endringen skyldes i hovedsak føringer av pensjon.

Hovedårsaker til mindre forbruket er:

- Lavere aktivitet og utsatte tiltak på grunn av Covid19 restriksjoner
- Virkning av lønnsoppgjøret som skyldes pensjon

Sykefravær:

Gjennomsnittlig sykefravær i 2021 er på 4,4 %. Det er en nedgang på 4,3% fra 2020.

NAV

Grong kommune er vertskommune for ordning. Fra høsten 2021 selger ikke Namsskogan kommune ressurs inn ordningen.

Viktige hendelser og resultater

Modernisering, kvalitetsforbedringer og digitalisering av tjenestene er satsingsområder. Det har vært jobbet med å samkjøre og effektivisere administrative tjenester og få på plass gjennomgående system og rutiner. Avvik på arkiv er fulgt opp og delvis lukket i 2021. Arkivplanen er under arbeid.

Kultur - Folkehelse

Kultur

Innen kultur har planlagt aktivitet i 2021 vært preget av sentrale føringer, restriksjoner og nedstenging av aktivitet på grunn av Covid19. Til tross for dette er følgende tiltak gjennomført:

- Arrangerte flere konserter ved Namsskogan omsorgssenter i løpet av året.
- Flere konserter i Skorovatn kapell med gruppen Triakel og Quintus.
- Vrimmelfestivalen 2021.
- Foredrag/konsert i Namsskoganhallen i samarbeid med bibliotek - "Skjærp dæ"
- Skikarusell og Ti på topp i samarbeid med idrettslagene i kommunen.
- Folkehelseprosjektet "Sterk & Stødig".
- Prosjektet "Vill glede".
- Utstilling i Bjørhusdal gamle skole- og kapell og fløytermarkering i samarbeid med historielag og Museet Midt.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Utfordringer arbeidet med i 2021:

- Følge opp vedtatte Kulturminneplan. I 2021 har man også fulgt opp tiltak i vedtatte kulturminneplan med synliggjøring av aktuelle kulturminner.
- Starte opp prosjektet "Syngende kommune". Igangsettes i 2022. Vedtatt i 2021 med kommunestyrevedtak. Prosjektet arbeides videre med en prosjektgruppe.

Mål:

- Arrangere Namsskogankveld hvert år. Budsjettet er årlig 40.000. Her er det midler som brukes av driftsbudsjettet. Det ble ikke arrangert Namsskogankveld i 2021 pga covid19-restriksjoner.
- Søke offentlige tilskudd for ulike prosjekt/tiltak. Dette være seg bl.a. DKS, DKSS og andre ulike prosjekt. Det er viktig å følge opp de statlige finansieringsordningene som utlyses til enhver tid. Namsskogan kommune har også i 2021 mottatt tilskudd for DKS (25.000 kr) og DKSS (30.000 kr).
- Være en viktig støttespiller for alle kommunens tjenesteområder. Kultur har hele tiden hatt en støttefunksjon og medspiller til de andre tjenesteområdene i kommunen.

Folkehelse

For å få styrket arbeidet med folkehelse har Namsskogan kommune opprettet en 40% stillingsressurs, fra og med 01. Mars 2021. Målet med stillingen er blant annet samordne kommunens ansvar på området

Mål:

- Utarbeide en ny plan for fysisk aktivitet og anlegg. Planarbeidet/revidering av planen er så vidt satt i gang i 2021. Fullføres i 2022
- Utarbeide en plan for friluftslivets ferdselsårer. Planen har vært under utarbeidelse i 2021, og skal avsluttes i 2022.
- Starte folkehelseprogrammet m/Fylkeskommune. Kommunen har tidligere søkt fylkeskommunen om deltagelse i folkehelseprogrammet for Trøndelag. Prosjektet er startet opp og skal vare i 3 år.

Kulturskole:

Alle kommuner er i henhold til Opplæringsloven §13-6 pliktig til å ha et musikk- og kulturskoletilbud.

Mål:

- Kulturskolen tilstreber å gi fleksibilitet i sitt tilbud. Mange barn og unge vil ha i opplæring innen kulturskolen og det prøves så godt det lar seg gjøre å tilpasse seg ulike ønsker og behov. I 2021 har kulturskolen hatt ca 50 elevplasser hvor halvparten har hatt turnundervisning og den andre halvparten har hatt individualopplæring innen musikkinstrumenter.

Ungdomsklubb:

I 2021 har det vært ungdomsklubb en kveld i uken i skoleåret (fra høst til vår) og «juniorklubb» månedlig. Dette er et fritidstilbud til barn og ungdom 13 til 18 år. Målsettingen har vært å øke deltakelsen på ungdomsklubbkvelder og juniorklubbkvelder.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Mål:

- Opprettholde og øke aktiviteten. Ungdomsklubben har i 2021 fått økt aktivitet og det er mange ungdommer som bruker den. Det har vært viktig å engasjere ungdommene i ungdomsklubben med ulike og nye aktiviteter.

Bibliotek:

For 2021 er det gjennomført stillingsansettelse i 20% stilling, av egen godkjent bibliotekleder i Namsskogan. Stillingens størrelse har vært i minste laget for å utføre nødvendige oppgaver.

Utfordringer arbeidet med i 2021:

- Liten stillingsressurs i biblioteket – 20%. Det er ønskelig at man kunne ha fått økt denne ressursen. Lite tid pr d.d. for å få til de tjenester man ønsker i biblioteket til formidling etc.

Mål:

- Rydde i boksamlingen og oppgradere biblioteket med nye flyttbare reoler. Det er allerede gjort mye oppgradering i dagens bibliotek i 2021, men med flyttbare reoler så kunne man ha brukt lokalene enda bedre enn man gjør i dag for eksempel lesekvelder, samlingssted o.l.
- Å ha aktivitet rettet mot barn og unge innen biblioteket. Biblioteket har hatt fokus på at man skal være et bibliotek som også brukes av skolen, og viktig med nyheter som ivaretar denne aldersgruppen.
- Øke utlån av bøker. Biblioteket skal ha fokus på økt utlån og attraktive bøker for folk flest. Pga covid19 så har dessverre utlånet for 2021 gått ned i forhold til tidligere år.
- Satse på digitale tjenester. Under pandemien så har man sett at bibliotekene i Norge har vært offensive med å legge ut digitale tjenester. Dette har vært med på å stimulere til økt lese lyst og læring av å bruke nye digitale tjenester.
- Utarbeide/revidere en bibliotekplan. Namsskogan kommune har ikke noen gjeldende bibliotekplan pr d.d. Arbeidet med denne planen har dessverre ikke startet opp.

Svømmehaller (utleie):

I 2021 og 2022 (vår) er det kun Trones svømmehall som har vært åpen for utleie og offentlig bading.

Bosettingsprosjektet

Prosjektleder har igjennom 2021 jobbet med og bidratt på mange områder.

- Omstillingsregion – Børgefjell Utvikling: Samarbeid mellom Namsskogan og Røyrvik kommuner, Innovasjon Norge, KMD, Trøndelag fylkeskommune.
- Utvalg for Namsskogan nasjonalparkkommune
- Sommerskole
- Utstyrssentral. Namsskogan Frivilligsentral administrerer utleiet i sine lokaler i samarbeid med enhetsleder kultur og folkehelse. Enhetsleder kultur og folkehelse rapporterer på tilskudd.

Årsberetning og årsregnskap 2021

- Hjemmeside www.Namsskoganportalen.no Følges opp av enhetsleder kultur og folkehelse
- Prosjekt skoler – workshop med skolene i Namsskogan. Funnene i dette prosjektet har i stor grad vært med på å forme prosjektplanen for bosettingsprosjektet.
- Brosjyre js.design- samarbeid med enhetsleder for kultur og folkehelse
- Stolt namdaling. Prosjektleder for bosetting administrer i dag Namsskogan kommune sin konto hos Stolt Namdaling.
- Vill glede
- Gnist-programmet. Deltatt som følgekommune for Lebesby
- Samarbeid Namsskogan utvikling
- Utarbeidet velkomstmappe for nye innbyggere
- Rutine for mottakelse av nye ansatte. Samarbeid med daglig leder Namsskogan utvikling AS. Presentert for bedrifter i Namsskogan.

Prosjektleder bosetting gikk ut i fødselspermisjon i september.

I samarbeide med strategisk ledelse er det gjort et valg på og ikke lyse ut et vikariat i fødselspermisjonsperioden. Bakgrunnen er at det vil kreve mye tid for en vikar og komme seg inn i dette påstartete arbeidet.

I desember ble rapporten for bosettingsprosjektet behandlet i kommunestyret.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Ramme 2 - Oppvekst

Tjenester og oppgaver

Kommunalsjefen har overordnet ansvar for barnehager, skoler, SFO, voksenopplæring og flyktningetjenesten. PPT og barnevern er interkommunale tjenester med Grong kommune som vertskommune. Kommunalsjefen representerer kommunen som barnehage- og skoleeier, samt som barnehagemyndighet. En høyt aktet medarbeider i kommunalsjefstillingen gikk dessverre altfor tidlige bort i juni 2021. I en periode ble det kjøpt tjenester fra Grong kommune på kommunalsjef nivå. Ny kommunalsjef tiltrådte i stilling på slutten av året (15. November)

Økonomisk analyse

Hovedoversikten for rammeområde 2 viser et overskudd på 1,7 mill kr. Dette skyldes i hovedsak mindreforbruk/økt inntekt på følgende: Kjøp fra andre kommuner 1.050.000 kr, Økt ref. Sykefravær 187.000 kr, Skyss og reiseutgifter 153.000 kr, kjøp av tjenester 107.000 kr, personalkostnader 98.000 kr.

	Regnskap 2021	Rev. bud. 2021	Forbruk i%	Avvik i kroner	Regnskap 2020	Endring i %
2 Oppvekst						
Personalkostnader	25 903 519	26 001 896	100	-98 377	24 844 186	4
Sykelønnsrefusjon	-1 842 156	-1 720 000	107	-122 156	-1 620 285	14
Øvrige kostnader	9 190 309	10 540 903	87	-1 350 594	8 040 539	14
Inntekter	-4 030 040	-3 709 800	109	-320 240	-4 785 182	-16
Korrigerings for art og fond	168 414	340 000		171 586	1 128 448	-85
Oppvekst	29 390 046	31 452 999		-1 719 781	27 607 706	6

Mål og utfordringer 2021

Kommunens tjenesteutvikling innenfor oppvekstområdet skal tilrettelegges slik at alle barn og unge blir sett, blir stilt krav til og får oppleve gleden med å lykkes. Barn, unge og deres familier skal gis riktig hjelp og bistand til rett tid og sted, så tidlig som mulig. I 2021 startet arbeidet med plan for Oppvekstreformen i Namsskogan.

Fra høsten 2021 valgte kommunen å avvike flyktningetjenesten og voksenopplæringen. Dermed er en lengre epoke med mottak av flykninger i 2015, og gjennomføring av introduksjonsprogram avsluttet. Kommunen har klart å bosette ca 40% av flykningene, og de fleste av disse er nå i ordinært arbeid.

Bakgrunnen for mål og satsingsområder ligger i lover og forskrifter, nasjonale målsettinger, kommuneplan, årsplaner for skole og barnehage og tilstandsrapporter for skoler og barnehager i Namsskogan. Det ble lagt fram tilstandsrapport for kommunestyret høsten 2021.

En av utfordringene i Namsskogan er generelt variable resultat på nasjonale prøver over tid, og da spesielt i 5. klasse. Namsskogan har også i 2021 vært med i oppfølgingsordningen, og har i perioden 2018-2021 fått tilført ca 850.000 kr i statlige midler.

Begge skolene og barnehagene har deltatt i utviklingsarbeid i regi av «Skrivesenteret» der målet er å øke elevenes lese- og skriveferdigheter. Dette prosjektet skulle avsluttes våren 2021, men vi kom ikke i mål med utarbeidelse av planen. Prosjektet videreføres med eksterne midler ut skoleåret 2021/22.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Skolene er bra utstyrt med IKT utstyr til undervisning. Utfordringene er imidlertid å ta i bruk, og etablere god bruk av administrative system, som ivaretar ulike behov og krav. Både skole og barnehage har derfor vært med på innføring av Visma Flyt skole/barnehage, Visma Flyt Sikker sak, Visma App mv. Dette er et arbeid, som ble startet i 2021 og pågår for fullt inn i 2022.

I budsjettkommentarer for 2021 ble det understreket at lave fødselskull over tid vil få konsekvenser for framtidig organisering og drift av barnehage og skoler. Det ble ikke gjennomført organisatoriske endringer i 2021.

Flere elever med ulike utfordringer krever at skolene har tett samarbeid med familiesenteret, PPT, barnevern og helseforetaket. Korona pandemien har også ført til at barn og unge har blitt mer "isolert" enn tidligere, og det har kanskje en del negative effekter, som vi ennå ikke har sett. Fra Oppvekst sin side opplever vi at det ofte er vanskelig å skape god kontinuitet i oppfølgingen av barn og unge, som sliter.

Særskilte budsjettpremisser – mål – tiltak -vedtak:

Vedtatt aktivitet - mål	Vedtak	Startet	Status - fremdrift	Slutt	Kommentarer - avvik premisser
Samlokalisering skole	Budsjettvedtak	Nei	Reversert	Gjennomført	Kommunestyret vedtok ikke ny skolestruktur. Budsjett må reguleres iht nytt vedtak
Avslutte tjenestetilbudet grunnskole for voksne	Budsjettvedtak	Ja		Gjennomført	Avsluttet fra 1.august. Behov følges opp av andre stillinger og ved eventuell kjøp av tjenester fra Grong.
Reduksjon merkantil ressurs	Budsjettvedtak	Ja		Iverksatt	

Kommentarer om premisser/mål, budsjettet, regnskapet og avvik:

Regulert budsjett for 2021 utgjorde 31,452 mill. kr, mens regnskap for 2021 viser 29,390 mill. kr. Dette gir et mindre forbruk på 1,719 mill. kr. I 2020 hadde området et mindre forbruk på 2,929 mill. kr.

Området har hatt en rammereduksjon på 1,782 mill. kr for 2021 mot 2020 regnskap.

Hovedårsaker til det positive regnskapsresultatet er:

- Sykelønnsrefusjoner er betydelig høyere enn budsjettet.
- Vakanse i administrative stillinger.
- Kostnad ved kjøp av tjenester ble lavere enn budsjettet.
- Lavere reiseaktivitet grunnet Covid19 – digitale kurs erstattet fysiske kurs.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Sykefravær

Gjennomsnittlig sykefravær i 2021 er på 9,6%. Det er en økning fra 9,2 % i 2020

Sykefraværet økte mye fra 2019 til 2020, og har fortsatt å øke noe i 2021. Oppvekst ligger nå betydelig over det gjennomsnittlige sykefraværet i kommunen. I 2021 er det spesielt enhet barnehage, som trekker opp sykefraværet. Enhet skole ligger noenlunde på gjennomsnittet i kommunen.

Namsskogan og Trones skoler

Økonomi drift skole

Skole	Regnskap 2021	Rev. bud. 2021	Forbruk i%	Avvik i kroner	Regnskap 2020	Endring i %
Personalkostnader	14 046 216	14 313 653	98	-267 437	13 178 322	7
Sykelønnsrefusjon	-445 121	-415 000	107	-30 121	-763 923	-42
Øvrige kostnader	2 468 690	2 849 391	87	-380 701	2 110 994	17
Inntekter	-1 779 391	-3 709 800	48	1 930 409	-1 904 699	-7
Skole	14 290 394	13 038 244	110	1 252 150	12 620 694	13

Det er en større inntektssvikt i regnskapet. Skyldes at antatt refusjon for funksjonshemmet barn ikke er inntektsført i 2021.

Namsskogan skole og Trones skole har felles rektor med ei fordeling mellom skolene på 85 – 15 %.

Ressurstilgang og oppgaver:

På Trones skole, 1.-7.klasse var elevtallet 19 ved skolestart høsten 2021.

Pr. 31.12.2021 var det 3,62 lærerstillinger og 1,36 assistentstillinger ved skolen. Dette inkludert innleie fra kulturskolen i 12 %.

På Namsskogan skole (1.-10.klasse) var elevtallet ved skolestart høsten 2021 på 73 elever.

Pr 31.12.2021 var det 12,07 lærerstillinger og 3,60 fagarbeider/assistent i skole. Lærerstillinger er inkludert innleie fra kulturskolen, men også div frikjøp i forbindelse med studier og arbeid for Utdanningsforbundet. Fagarbeider/assistent inkluderer 0,4 stilling ifbm skolelunsj.

Alders- og kjønnsfordeling:

I grunnskolen er det generelt flere kvinnelige ansatte enn menn. På Trones skole var det ingen mannlige lærere fra høsten 2021, mens på Namsskogan var det 3 mannlige lærere og to mannlige assistenter.

Det har ikke vært gjort særskilte tiltak i 2021 for å rekruttere flere mannlige lærere.

Alderssammensetting er spredt med representanter i begge ender av yrkeskarrieren.

Årsberetning og årsregnskap 2021

3. Handlingsplan

Holdningskapende arbeid og sosial kompetanse	<i>Det arbeides kontinuerlig med at elevene skal ha det trygt og godt på skolene. Jobbing med prosjektet «Skolemiljø og krenkelser» gav også verdifulle ideer og kompetanse i så måte. Det er faste samarbeidsmøter mellom skolene.</i>
Fysisk aktivitet og helse	<i>Det jobbes med å legge til rette for aktiv lek i skolegården ved begge skolene. Begge skolene gjennomfører utedager, aktivitetsdager og turer.</i>
Et sunt kosthold og gode matvaner fremmer læringsevne og konsentrasjon på skolen.	<i>Ordninga med skolelunsj på Namsskogan skole har gjennom 2021 i perioder vært noe nede pga coronasituasjonen. Også Trones skole har innført skolelunsj i starten av 2022.</i>
Fagfornyelsen og innføring av ny læreplan LK20.	<i>Ansatte ved begge skolene har jobba med kompetansepakken for Fagfornyelsen fra høsten 2020 og ut våren 2021. Fra høsten har man vært i en utprøvningsperiode ift å ta i bruk mer digitale læremidler vha Cappelen Damm – skolen min, samtidig som en har arbeidet med å få på plass tverrfaglige årsplaner alle trinn. Bruk av digitale læremidler skal evalueres våren - 22 for å vurdere veien videre.</i>
Enhetlig språkplan fra og med barnehage og ut ungdomstrinn. - Oppfølgingsordningen.	<i>Etter flere år med lave resultater på nasjonale prøver i lesing 5. trinn, så kom kommunen inn under oppfølgingsordningen våren 2019. Ved hjelp av Skrivsesenteret er forholdene kartlagt og arbeidet skal munne ut i en god språkplan for skole og barnehage. Arbeidet med språkplanen pågår og avsluttes trolig høsten 2022.</i>
Deltakelse i ulike nettverk. Skolene er med i ulike nettverk, også gjennom DEKOM	<i>De nettverk som har vært i vesentlig aktivitet: Skoleledernettet, begynneropplæringa, IT for pedagoger og rådgivernettet.</i>

Gjennom den pågående pandemien har skolene i større grad tatt i bruk digitale møter både i arbeidet med elever og i diverse møtevirksomhet og kursing. Denne omleggingen oppleves av mange som en lettelse. Elever som er hjemme av ulike årsaker kan noen ganger følge undervisning pr Teams eller showbe, og for de voksne blir det mindre utgifter til kjøring, og mindre tapt arbeidstid og utgifter til vikar.

Største utfordringene;

- Tilgang til lærere med tilstrekkelig utdanning i fagene. De fleste lærerne har godkjent undervisningskompetanse. GSI-rapporteringa av høsten 2021 viser at skole i Namsskogan ikke har full dekning på kompetansekravet for lærere. Dvs. at skolene har ansatte som arbeider som lærere, men som ikke har godkjent utdanning.

Årsberetning og årsregnskap 2021

- Namsskogan skole mangler lokaler. Det er en prekær situasjon i forhold til mangel på grupperom, noe som resulterer i at ganger, trapper og korridorer er tatt i bruk som grupperom. Arealbehovet er reelt selv med noe synkende elevtall.
- Covid-19-pandemien har påvirket alle skoleårene fra 2019 til nå i stor grad. Skriftlig og muntlig eksamen for 10. Trinn ble avlyst både våren -20 og -21. Kompetanseheving ved kursdager ble gjennomført digitalt som erstatning for fysisk oppmøte.
- Skolestruktursaken har påvirket arbeidssituasjonen høsten 2020 med usikkerhet hos både elever og personell i skolene, totalt sett en krevende situasjon for alle. Saken ble avgjort i mars 2021 hvor det ble gjort vedtak i kommunestyret på at begge skolene skal bestå så lenge det er 14 elever eller flere på Trones skole.

Skolefritidsordningen (SFO) i Namsskogan

Fra høsten 2021 er SFO-tilbudet overført fra barnehage til skole. SFO på Namsskogan og Trones har felles SFO-leder i 20 %. De elevene som benytter seg av SFO-tilbudet følges opp av barnehage på morgenen alle dager unntatt onsdag. Da møter elevene direkte på skolen.

På Trones var det ni elever som benyttet seg av ordningen ved skolestart høsten 2021, mens på Namsskogan var det seks elever. For å ivareta SFO-tilbudet på Namsskogan skole er det økt på med 24 % assistentstilling, mens det på Trones skole brukes 114 % assistentstilling for å ivareta tilbudet. Forskjellen skyldes ekstraressurs og lengre SFO-tid på Trones, og at vi bruker eksisterende assistentressurs i skole på Namsskogan skole.

Utfordring;

- Det er få heimer som benytter seg av SFO-tilbudet på Namsskogan skole.

Barnehage

Økonomi drift barnehage

Høyt sykefravær i barnehagene har bidratt til høyere personalkostnader.

	Regnskap 2021	Rev. bud. 2021	Forbruk i %	Avvik i kroner	Regnskap 2020	Endring i %
Personalkostnader	9 012 271	8 724 510	103	287 761	7 778 577	16
Sykelønnsrefusjon	- 1 094 007	- 1 060 000	103	- 34 007	- 590 289	85
Øvrige kostnader	493 788	578 000	85	- 84 212	485 376	2
Inntekter	- 1 153 757	- 1 110 500	104	- 43 257	- 963 555	20
Barnehager	7 258 296	7 132 010	102	126 286	6 710 109	8

Barnehagene i Namsskogan har felles styrer/enhetsleder. I tillegg har en pedagogisk leder/førskolelærer i hver barnehage utvidet ansvar, som vikar innleie og kontakt med foreldre, når styrer ikke er til stede. Totalt er det 12,95 årsverk i barnehage.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Ansatte/årsverk:

Barnehagestyrer: 1 årsverk
Pedagogisk leder/førskolelærere: 4,75 årsverk
Fagarbeidere: 3,8 årsverk
Assistenter/ufaglærte: 3,4 årsverk

Aldersfordeling:

Gjennomsnittsalder for ansatte på alle barnehagene ca. 45 år

Antall barn pr.15.12.2021:

	Namsskogan	Trones	Brekkvasselv
Under 3 år	5	1	2
Over 3 år	11	4	8

Gjennomsnittlig gruppestørrelse:

Samlet familiegruppe 0-6 år på alle barnehagene. Namsskogan barnehage er det er flere barn, derfor gjennomfører de deling av barnegruppen i kjernetid, der 0-3 år er på en avdeling og 3-6 år er på en annen avdeling. Dette for å kunne tilby barna mer aldersrettet aktiviteter sammen med jevngamle.

Grunnbemanningen er god i forhold til antall barn i alle tre barnehagene, men det blir sårbart om noen ikke er til stede. Ved fravær er det utfordrende å finne vikarer som kan rutineene i barnehagene. Fravær gir derfor de som er til stede på jobb en høyere arbeidsbelastning.

Åpningstiden for alle barnehagene er 06.45-16.15. Barnehagene er feriestengt uke 29.30 og 31 hver sommer.

Satsningsområder i barnehage.

I tekstdel budsjett 2021 beskrives utfordringer og satsningsområder for barnehagene utover det som står i målebarometeret. Her er noen kommentarer til dette:

Oppnådde resultater i forhold til mål (virksomhetsplan).

Tiltak	Effekt
<u>Språk, likeverd og leikens egenverdi:</u> Gjennom utviklingsarbeidet er det jobbet mye med språk og lesing i barnehagen. Arbeidet gjennom utviklingsarbeidet har vært i en forankrings prosess og er under implementering.	Barnehagene gir barna en trygg og god oppvekst arena. Vi utjevner sosiale forutsetninger og legger til rette for likeverdig barnehage.
<u>Overgang barnehage og skole:</u> Skolestarterne har 5 årsklubb siste året før de starter på skolen. Dette for å hjelpe de til å bli mer modne for skolestart. De er også på besøk på skolen for å bli kjent med nytt miljø. Det ble noen, men ikke mange treff på skolen for skolestarterne pga covid19.	Barna er godt kjent med skolebygg, elever og lokaler før de starter på skolen. Dette letter overgangen veldig.

Årsberetning og årsregnskap 2021

<u>Trafikk:</u> Barnehagene i Namsskogan er trafiksikre barnehager og har høyt fokus på trafiksikkerhet. Barna lærer hvordan de skal oppføre seg på en trygg og sikker måte i trafikken. Barnehagene bruker trygg trafikk sitt pedagogiske opplegg i barnas trafikkklubb. Foreldre blir også informert om viktigheten av et slikt fokus. Det var planlagt temaforeldremøter med trygg trafikk i forhold til trafiksikkerhet og barn, men det utgikk pga covid19.	Vi ser at barna reagerer på avvik i trafikken og er mer obs på hva som er riktig og galt.
---	---

Største utfordringen;

Korona har vært den største utfordringen i 2021. Det er jobbet bra på alle barnehagene med årsplaner og rammeplanens krav til innhold. Vi skulle ønske vi hadde hatt flere treff mellom barnehagene, slik at barna har fått bli godt kjent med andre barn i Namsskogan. Dette har vært vanskelig å få til i 2021, pga covid19 og restriksjoner fra regjeringen. Vi hadde treff i desember, der alle barnehagene møttes til en nissefest. Livsglede er også blitt litt annerledes, da det ikke har vært lov å besøke de eldre. Barnehagene har likevel vært rundt omkring til eldre og hengt en liten glede på døren.

Mye deling av barn i kohorter og strenge tiltak ved sykdom har gjort at det har vært litt ustabil i perioder. Liten tilgang på vikarer har gjort det litt utfordrende og faktisk holde barnehagene åpne til tider. Vi er små og sårbare når det kommer til bemanning.

Flyktningetjenesten og voksenopplæring

Ressurser og tjenester:

Ved utgangen av 2021 er det ved voksenopplæringen ingen ansatte lærere da tjenesten ble lagt ned fra skolestart høsten 2021.

Barnevern og PPT (Pedagogisk Psykologisk Tjeneste)

Namsskogan kommune er med i interkommunalt samarbeid for barnevernstjeneste og PPT for Indre Namdal, med Grong som vertskommune. Kostnadene fordeles mellom kommunene etter gjeldende fordelingsnøkkel, og bruk av tjenesten.

Kostnaden til barneverntiltak for Namsskogan kommune i 2021 var 4.085.000 kr som er en økning på 80.000 kr i forhold til 2020. I forhold til budsjettet på 4.910.000 kr ble avviket på 825.000 kr.

Namsskogan kommune sin kostnad til PP-tjenesten har vært 701.000 kr og er 90.000 kr lavere enn budsjettet.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Ramme 3 - Helse og omsorg

Tjenester og oppgaver

Avdelingen består av ansvarsområder innen helse-, pleie- og omsorgstjenester.

Økonomisk analyse

	Regnskap 2021	Rev. bud. 2021	Forbruk i%	Avvik i kroner	Regnskap 2020	Endring i %
3 Helse						
Personalkostnader	39 251 302	39 246 666	100	4 636	37 210 990	5
Sykelønnsrefusjon	-1 631 649	-1 080 314	151	-551 335	-1 443 241	13
Øvrige kostnader	9 951 124	7 952 668	125	1 998 456	11 651 936	-15
Inntekter	-7 439 770	-5 282 000	141	-2 157 770	-6 015 490	24
Korrigerings for art og fond	-358 804	-33 000		-325 804	100 882	-456
Helse og omsorg	39 772 203	40 804 020		-1 031 817	41 505 077	-4

Særskilte budsjettpremisser – mål – tiltak -vedtak:

Vedtatt aktivitet - mål	Vedtaket	Startet	Status fremdrift	Slutt	Kommentarer - avvik premisser
Saksbehandler 20% stilling	Budsjettvedtak	Ja		Gjennomført	
Samlokalisering bo og miljø	Budsjettvedtak	Ja	Pågår		
Psykisk helse - 30%	Budsjettvedtak	Ja		Gjennomført	
Ny bakvaktsavtale	Budsjettvedtak	Ja		Gjennomført	
Fagutvikler bo og miljø utgår -20%	Budsjettvedtak	Ja		Gjennomført	
Endring drift sykeheim og hjemmetjeneste	Budsjettvedtak	Ja		Gjennomført	
Vaskeri -20%	Budsjettvedtak	Ja		Gjennomført	
Frivillighetssentral	Budsjettvedtak	Ja	Pågår	Gjennomført	

Kommentarer om premisser/mål, budsjettet, regnskapet og avvik:

Regulert budsjett for 2021 utgjorde 40,804 mill. kr, mens regnskap for 2021 viser 39,772 mill. kr. Dette gir et mindre forbruk på 1,031 mill. kr. I 2020 hadde området et mindre forbruk på 3,878 mill. kr.

Området har hatt en rammereduksjon på 1,732 mill. kr for 2021 mot 2020 budsjett.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Hovedårsakene til det positive regnskapsresultatet er:

- Omstilling
- Økt refusjon fødsel og sykepenger
- Økt refusjon egen lege

Sykefravær:

Gjennomsnittlig sykefravær i 2021 er på 6,0 %. Det er en nedgang fra 8,2% i 2020.

Helsetjenester

Omfatter helsestasjon, jordmor, psykisk helsevern, lege- og fysioterapi tjenesten

Det selges totalt 40 % av ressurs jordmor til andre kommuner.

I 2021 har det vært lite aktivitet utover normal drift på Familiesenteret. Grunnet pandemi og fravær er det ikke arrangert foreldreforbereidende kurs, barseltreff, grupper på helsestasjon eller barnehage/skole.

Oppfølging av barn og unge har vært utfordrende 2021. Sykefravær siste halvår 2021 og begrenset mulighet for kjøp av tjenester samt ustabilitet i ressurs knyttet til rus- og psykisk helse har ført til at tidlig innsats og forebyggende arbeid ikke har kunnet prioriteres. Kommunen opplever som i landet for øvrig at det er stort trykk på unge og psykisk helse

Rus- og psykisk helse har hatt utfordringer med oppsigelse, sykefravær og rekruttering. I oktober 2021 inngikk vi avtale med Grong kommune for kjøp av 40 % ressurs denne ble økt til 80 % fra desember. Denne tjenesten omfatter tilbud til voksne.

Det er avtale med Namdal Rehabilitering på Høylandet om kjøp av psykolog. Det har vært utfordrende med å rekruttere og det er inngått avtale med Grong kommune fra oktober 2021 for kjøp av denne tjenesten.

I 2021 er det budsjettert med en LIS lege i tillegg til vår fastlege-/ kommuneoverlege. Vi har ikke klart å rekruttere LIS lege som gjør legetjenesten mer sårbar. Kommunen vil i 2022 være nødt til å ta noen valg i forhold til legesamarbeid. Hvordan dette samarbeidet utformes framover, vil ha stor betydning for rekrutteringsarbeidet og stabiliteten i legedekningen i kommunen i årene fremover

Fysioterapitjenesten har per i dag 1 årsverk. 0,5 årsverk er privat driftsavtale med tilskudd, mens resterende er fastlønnet kommunal stilling. Fysioterapeuten har i samarbeid med saniteten og folkehelsekoordinatoren vært med i prosjekt "sterk og stødig". Det har vært god oppslutning og prosjektet videreføres i 2022.

Målet for 2021 var å starte en prosess med fysioterapeut, ergoterapeut og hjemmetjenesten om hverdagsrehabiliteringsteam. Prosessen er fortsatt på planleggingsstadiet og vil videreføres i 2022.

Kommunen kjøper 10 % ergoterapeut fra Namdal Rehabilitering på Høylandet

Årsberetning og årsregnskap 2021

Pleie og omsorg

Omfatter sykehjem (langtidsopphold, korttidsopphold og ØHD (Øyeblikkelig, hjelp døgnopphold)), kjøkken, vaskeri, hjemmesykepleie, -hjelp, bo- og miljøtjenesten, BPA (Brukerstyrt personlig assistent), støttekontakt

Driften har i 2021 vært på samme nivå som 2020. Trykket på tjenestene viser samme tendens som tidligere med økt behandling av pasienter lokalt.

Namsskogan kommune har en institusjonstung organisering. Per 31.12.21 har sykehjem 18 lang- og korttidsenger samt 1 seng for ØHD. Ser vi på tallene for innlagte pasienter 2020 og 2021 er plassene fordelt på 15 langtids- og 3 korttids plasser. Beleggsprosenten langtidsplasser i 2021 er på 78 % mot 84,5 % i 2020. For korttids plasser er det 85 % i 2021 mot 78 % i 2020.

Det har vært fokus på kompetanseheving og pasientsikkerhet i 2021. Det er blant annet avholdt 2 pasientsikkerhetsuker og ansatte har per 31.12.21 tatt 368 e-læringskurs gjennom veilederen.no

2021 var et utfordrende år i forhold til rekruttering spesielt med tanke på sykepleiere. Et av tiltakene for å løse denne utfordringen har vært å opprette rekrutteringsstillinger for sykepleierstudenter. Et annet tiltak vi i perioder har brukt er å organisere sykepleierne i stab. Dette er en organiseringsform vi må utrede grundigere i 2022, både når det gjelder gevinster, men også økonomiske konsekvenser. I tillegg har vi måtte leid inn sykepleiere og hjelpepleiere fra bemanningsbyrå.

Samlokalisering mellom bo- og miljø og sykehjem er ikke gjennomført. Det er redusert bemanning til en ansatt på hver vakt. Dette gir utfordringer med tanke på aktivitet for brukerne. Dette er midlertidig løst med samarbeid med hjemmesykepleie og hjemmehjelp. Bruk av frivillige er noe vi må se mer på i 2022.

Pandemi situasjonen har satt en stopper for personalmøter og pårørendemøter. Det har vært utfordrende å få ut nok informasjon.

Hjemmetjenesten merker at brukere blir sendt fra sykehus tidligere. Målet for tjenesten er at alle skal få bo hjemme lengst mulig. Tjenesten har også merket en økning av ensomme eldre. Behovet for følgetjeneste er kommet tydelig frem og må tas tak i i 2022.

Annet

Området har to store prosjekter i 2021. Heltidskultur og Leve hele livet. Begge prosjektene har hatt redusert aktivitet i 2021 og videreføres i 2022.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Ramme 4 - Infrastruktur og samfunnsutvikling

Tjenester og oppgaver

Avdelingen består av Brannvesen, Renhold, Driftsavdeling og Plan og utvikling.

Økonomisk analyse

	Regnskap 2021	Rev. bud. 2021	Forbruk i%	Avvik i kroner	Regnskap 2020	Endring i %
4 Infrastruktur og samfunnsutvikling						
Personalkostnader	8 368 382	8 087 899	103	280 483	8 369 156	-0
Sykelønsrefusjon	-3 519	-	0	-3 519	-26 513	-87
Øvrige kostnader	26 717 632	27 829 740	96	-1 112 108	27 456 043	-3
Inntekter	-18 384 411	-18 118 600	101	-265 811	-19 206 830	-4
Korrigerer for art og fond	324 871	-636 447		961 318	-679 677	-148
Samfunnsutvikling	17 022 955	17 162 592		-139 637	15 912 179	7

Særskilte budsjettpremisser – mål – tiltak -vedtak:

Vedtatt aktivitet - mål	Vedtatt	Startet	Status - fremdrift	Slutt	Kommentarer - avvik premisser
Salg flerbrukshus	Budsjettvedtak	Ja	Pågår		
Kjøp tekniske tjenester Grong	Budsjettvedtak				Iverksatt fra 1.1.2021
Kommunalsjef 30% næring	Budsjettvedtak	Ja			Iverksatt fra 1.1.2021
Nedleggelse Trones skole	Budsjettvedtak	Ja			Nytt vedtak kommunestyret om opprettholde dagens skolestruktur
Basseng Namsskogan stenges	Budsjettvedtak	Ja	Pågår	Skolestart høsten 2022	Korrigert vedtak kommunestyret om utredning – ny ramme 1.000.000
Reduksjon utarbeider 100%	Budsjettvedtak	Ja			Iverksatt fra 1.1.2020
Reduksjon renholder 50%	Budsjettvedtak	Nei	Reversert		Mål er korrigert for skolestruktur som gir reversering av stillinger for renhold og vaktmestertjenester
Skifte torvtak hall	Budsjettvedtak	Ja			
Skifte varmvassanlegg skole og hall	Budsjettvedtak	Ja			

Kommentarer om premisser/mål, budsjettet, regnskapet og avvik:

Regulert budsjett for 2021 utgjorde 17,162 mill. kr, mens regnskap for 2021 viser 17,022 mill. kr. Dette gir et mindre forbruk på 0,139 mill. kr. I 2020 hadde området et mindre forbruk på 2,215 mill. kr.

Årsberetning og årsregnskap 2021

Området har hatt en rammeøkning på 1,110 mill. kr for 2021 mot 2020 regnskap.

Sykefravær:

Gjennomsnittlig sykefravær i 2021 er på 1,4 % som var tilsvarende sykefraværet i 2020.

Brann

Tjenester/oppgaver:

- Forebyggende oppgaver knyttet til brann.
- Beredskapsmessige oppgaver ved brann/ulykker

Ressurstilgang/forbruk:

16 stk mannskaper med fordelte oppgaver.

Økonomi:

Ingen større investeringer

Måloppnåelse:

2 stk. har avlagt eksamen i mars 2021. Vi fikk på plass en avtale med Namdal brann og redning, slik at vi hadde §13 tilsyn på halvparten av våre objekter.

Ikke oppnådd:

Utdanning av de siste 2 utrykningslederne. (Beredskapstrinn1)

Viktige hendelser og resultater:

Namsskogan brannvesen utførte 23 utrykninger i 2021.

- 2 Brann
- 13 Trafikk
- 2 Helse
- 6 Annet

Det ble gjennomført 4 øvelser. På grunn av korona er det ikke blitt avholdt flere.

HMS:

Ingen spesielle tiltak er gjennomført i 2021

Feiing

Tjenester/oppgaver:

- Feiing av skorsteiner
- Tilsyn med piper/ildsteder

Ressurstilgang/forbruk:

Årsberetning og årsregnskap 2021

For sesongen 2021 ble det leid inn feier fra Namdal brann og redning, dette for å kunne benytte fast feier til andre kommunale oppgaver (vaktmester).

Vi er i gang med å utdanne egen feier.

Mål/Måloppnåelse:

Antall feide skorsteiner og tilsyn ble ikke nådd i 2021 på grunn av korona.

Teknisk drift

Tjenester og oppgaver:

- VAR-tjenester vann, avløp og renovasjon. Utførende ansvar.
- Drift og vedlikehold av kommunale veger, bruer og lysanlegg
- Drift og vedlikehold av kommunale bygg og anlegg
- Drift og vedlikehold av kommunale hus og leiligheter
- Boligforvaltning, drift, utleie, nybygg
- Prosjektering nye kommunale bygg og anlegg
- Ansvar for innkjøp og drift av kommunens bilpark

Ressurstilgang og forbruk:

Driftsavdelingen hadde i 2021 4,85 årsverk og består av en formann og 4 utarbeidere.

Utførte oppgaver:

- Covid19 har medført en del endrede rutiner og en noe mer tidkrevende hverdag. Vi har forsøkt å organisere oss slik at ikke alle våre ansatte er på alle bygg.
- Bjørhusdalsveien ble hardt rammet av teleløsning, her gjorde vi gode tiltak som medførte at vi fikk en bedring av veiens kvalitet ut over sommeren.
- Etter Strompdalsveien ble det, etter anbudskonkurranse, utført en god del stikkrenneskifter og grøfterensking, samt opprusting av veibanen i form av nytt bærelag og topplag på en 1,7 kilometer lang strekning.
- Det ble gjort arbeider på Namsbrua på Brekkvasselv i 2021; Brua ble forsterket med kraftige vinkelstål, slik at den oppnår BK 10. Det ble også gjort nødvendig rekkverksarbeid av trafiksikkerhets hensyn.
- Ved Bo- og miljøtjenesten er det renoveret to leiligheter.
- På Namsskogan skole/flerbrukshall har vi oppgradert varmtvannssystemet, og fått erstattet torvtaket over kantinedelen med ny tekking.
- I Skorovatn har vi foretatt grøfterensking og lagt på nye masser på Myra og delvis oppover byen.
- Røntgenrommet på legekantoret er ferdigstilt fra teknisk sin side.
- Det ble gjort innkjøp av ny fyrkjele på Trones skole da vi hadde havari på den gamle.
- Det er gjort innkjøp av 2 brukte biler til uteseksjonen.
- Enhetsleder har avhjulpet helse med anbudskonkurranse for vikartjenester lege og annet helsepersonell.
- Annet forefallende arbeide som renovering av leiligheter, vedlikeholdsoppgaver mm

Årsberetning og årsregnskap 2021

Boligforvaltningen:

På Namsskogan har det vært en del ledige utleieenheter gjennom året. Det er fullt belegg på utleie av omsorgsboliger. Vi ser at store boenheter er vanskeligere å få leid ut, dette gjelder spesielt Skolhaugveien 5A (5 soverom)

Vi ser at omsorgsboliger har en tendens til å bli stående ledige over litt tid, spesielt på Brekkvasselv. På Trones har det vært noen ledige enheter igjennom året.

Måloppnåelse:

Kommunalteknikk har som mål at FAMAC skal videreutvikles og benyttes som vårt hovedverktøy for drift og vedlikehold av kommunale bygninger. Av meldte avvik har vi i 2021 hatt 153 meldte avvik. Dette er en økning på 37 % fra 2020. I tillegg har utearbeiderne dokumentert oppdrag direkte på byggene som ikke stammer fra avvik.

Renhold

Avdelingen har 4,4 årsverk fordelt på arbeidende leder og seks renholdere og vikarer.

Tjenester og oppgaver:

Daglig renhold av kommunale bygg. I tillegg utføres rundvask i kommunens utleieboliger ved oppussing samt institusjoners beboelsesrom, ved behov. Dyprenngjøring/boning/glansing utføres årlig, gjerne i forbindelse med ferieavviklinger.

Måloppnåelse:

Enheten har utført sine oppgaver som forventet. Det har ikke vært satt noen konkrete mål til enheten i 2021. Har hatt store utfordring pga korona, men vi har kommet ut av det på en grei måte.

Plan og utvikling

Ressurstilgang og forbruk:

Teknisk samarbeid med Grong kommune på digitalt planregister, tegning av arealplaner og saksbehandling av disse.

Tjenester og oppgaver:

- Overordnet ledelse av VAR områdene. Budsjett og regnskapsansvarlig. Fritaksvedtak.
- Planoppgaver reguleringsplan og arealplan: Etablere og saksbehandle nye arealplaner i samarbeid med Grong kommune. Saksbehandling av dispensasjonssøknader.
- Oppmåling: Saksbehandling av fradeling av nye eiendommer, oppmåling og matrikkelføring. Oppmålingstjenester til private aktører (salg av oppmålingstjeneste 20% til Grong kommune).
- Byggesaker: Saksbehandling i henhold til PBL loven, matrikkelføring av tiltaket og ajourhold av kartlaget PBL tiltak.
- Matrikkelen: Feilretting og rydding.
- Kart: Digitalisering av kommunal infrastruktur som VA. Oppfølging av Geovekstprosjekter i regi av Statens kartverk. Ajourhold av kartlag.

Årsberetning og årsregnskap 2021

- Snøscooterløyper: Utvikling og drift av løypenettet
- Beredskapskoordinator.

Mål – Måloppnåelse:

Oppgaver og resultater:

- Covid 19. Til tider har det vært en del og følge med og fange opp meldinger fra Statsforvalteren, samt en del rapportering gjennom beredskapssystemet CIM og andre rapportkanaler.
- Det har vært en del aktivitet i Nasjonalparkutvalget der vi blant annet har sett på ulike plasseringer av et Viewpoint
- En god del ressurser gikk til utarbeidelse og saksbehandling av reguleringsplanen for Tunnsjødal industriområde. Området er allerede tatt i bruk.
- Enheten ble med i et pilotprosjekt vedrørende arealstrategi. Her foreligger det noen resultater som vil bli tatt inn i kommuneplanens samfunnsdel.
- Utbyggingen av Storholmen rensesanlegg er godt i gang og vil bli avsluttet i løpet av våren 2022.

Næring

Kommunens næringsarbeid følges opp med saksbehandling av søknader med videre. Førstelinjetjenesten følges opp gjennom Namsskogan Utvikling AS. For 2021 har vi mottatt 795.000 kr i midler til fordeling for kompensasjon vedrørende Covid19.

Tjenester og oppgaver:

- Forvaltning og saksbehandling av ulike tilskuddsordninger.
- Er en samarbeidspartner og en støttespiller til Namsskogan utvikling AS.
- Ser behov for å komme mer i inngrep med omstillingsprosjektet gjennom Børgefjell utvikling AS.

Oppgaver og resultater:

- Gjennomføring av omstillingsprosjektet med Innovasjon Norge og Trøndelag fylkeskommune. Prosjektet ble ferdigstilt i mai. Det ble avholdt stiftelsesmøte der Børgefjell utvikling AS ble etablert. Etter at aksjeselskapet ble etablert har enheten ikke blitt involvert så mye i omstillingsarbeidet.
- I samarbeid med flere aktører fikk vi på plass en dispensasjon for etablering av et datasenter i Tunnsjødalen. En vanskelig sak som ble påklaget av Statsforvalteren men som ble løst sammen med samarbeidspartene. Datasenteret ble etablert kort tid etter vedtaket.
- Næringslivet har gjennom kompensasjonsordningen samt Covid19 fondet fått en del tilskudd samt kompensasjoner for tapt inntekt i forbindelse med Covid19 pandemien. Positivt at staten overført midler til en slik kompensasjonsordning i kommunene. Namsskogan kommune har totalt for 2021 fått 795.000.- kr. I tillegg er det kommet 288.000.- kr i 2022.

Jordbruk og skogbruk

Vises til egen årsrapport fra vertskommunesamarbeidet ØNLU.

REGNSKAP
2021

NAMSSKOGAN KOMMUNE

Toppen i Namdalen!

ÅRSREGNSKAP 2021

Innholdsfortegnelse:	Side
Hovedoversikter - Obligatoriske oppstillinger:	
Bevilgningsoversikt drift § 5-4 1. ledd	3
Bevilgningsoversikt drift § 5-4 2. ledd	3
Bevilgningsoversikt investering § 5-5 1. ledd	4
Bevilgningsoversikt investering § 5-5 2. ledd	5
Økonomisk oversikt etter art - drift § 5-6	6
Balanseregnskap § 5-8	7
Noter	8
Oversikt over samlede budsjettavvik og disposisjoner § 5-9 Drift	20
Oversikt over samlede budsjettavvik og disposisjoner § 5-9 Investering	20
Detaljert regnskap - ansvarsnivå	Vedlegg
Detaljert regnskap investering	Vedlegg

Årsberetning og årsregnskap 2021

Bevilgningsoversikter - drift § 5-4 nr 1

KOSTRA-art	Tekst	2021			2020
		Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
1 800	Rammetilskudd	58 490 411	58 628 000	56 947 000	57 144 862
2 870	Inntekts- og formuesskatt	23 094 476	19 609 000	19 609 000	19 410 758
3 874:875	Eiendomsskatt	16 708 742	16 697 000	15 397 000	15 392 135
4 810 pluss 877 og 895	Andre generelle driftsinntekter	13 332 039	13 625 000	14 518 000	14 212 940
5 Sum posten 1:4	Sum generelle driftsinntekter	111 625 668	108 559 000	106 471 000	106 160 695
6 Fra bevilgningsoversikt drift, §5-4,	Sum bevilgninger drift, netto	98 867 327	103 035 072	105 191 365	97 225 383
7 590	Avskrivninger	6 605 197	6 945 038	6 945 038	8 193 560
8 Sum post 6:7	Sum netto driftsutgifter	105 472 524	109 980 110	112 136 403	105 418 943
9 Post 5 minus post 8	Brutto driftsresultat	6 153 144	-1 421 110	-5 665 403	741 752
10 900:901	Renteinntekter	711 770	580 000	820 000	863 391
11 905	Utbytter	2 620 099	1 500 000	1 500 000	2 973 371
12 909 minus 509	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
13 500:501	Renteutgifter	2 078 968	2 500 000	2 590 000	2 321 354
14 510:511	Avdrag på lån	6 249 474	6 750 000	6 750 000	6 697 302
15 Sum post 10:14	Netto finansutgifter	-4 996 573	-7 170 000	-7 020 000	-5 181 894
16 990	Motpost avskrivninger	6 605 197	6 945 038	6 945 038	8 193 540
17 Postene 9 minus 15 pluss	Netto driftsresultat	7 761 768	-1 646 072	-5 740 365	3 753 398
	Disponering eller dekning av netto driftsresultat:				
18 570	Overføring til investering	432 069	432 069	510 000	944 731
19 950 minus 550	Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-1 876 210	462 935	269 628	-3 777 924
20 940 minus 540	Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-5 453 489	1 615 206	5 980 737	969 257
21 530	Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
22 Sum post 18:21	Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-7 761 768	1 646 072	5 740 365	-3 753 398
23 980 (Postene 17 minus 22)	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift § 5-4 2. ledd					
		2021	Rev. bud. 2021	Oppr. bud. 2021	2020
Ramme 1	Rådmann inkl.stabstj.,styringsorg.	13 825 096	14 904 838	20 320 189	17 580 817
Ramme 2	Oppvekst	29 390 046	31 452 999	30 375 448	27 607 706
Ramme 3	Helse og omsorg	39 772 206	40 804 020	39 679 020	41 505 077
Ramme 4	Samfunnsutvikling	17 022 955	17 162 592	16 105 585	15 912 180
Ramme 5	Konsesjonskraft mv felles	-1 142 973	-1 288 877	-1 288 877	-5 380 374
	Sum fordelt til drift	98 867 330	103 035 572	105 191 365	97 225 406

Årsberetning og årsregnskap 2021

Bevilgningsoversikter - investering § 5-5 nr 1

KOSTRA-art	Tekst	2021			2020
		Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
1 010:099, 100:285, 300:380,	Investeringer i varige driftsmidler	7 962 108	8 475 000	12 560 000	6 520 381
2 430:480	Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
3 529	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	332 069	332 069	360 000	944 731
4 520:521	Utlån av egne midler	0	0	0	0
5 510:511	Avdrag på lån	0	230 000	230 000	290 919
6 Sum postene 1:5	Sum investeringsutgifter	8 294 177	9 037 069	13 150 000	7 756 031
7 729	Kompensasjon for merverdiavgift	538 289	658 000	760 000	1 268 757
8 700:780 minus 729,	Tilskudd fra andre	0	0	0	689 770
9 660:670	Salg av varige driftsmidler	110 000	100 000	0	120 025
10 929	Salg av finansielle anleggsmidler	96 885	96 885	0	0
11 905	Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
12 920:921	Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	190 000	190 000	248 892
13 910:911	Bruk av lån	7 117 660	7 560 115	11 840 000	4 603 880
14 Sum postene 7:13	Sum investeringsinntekter	7 862 834	8 605 000	12 790 000	6 931 324
15 522	Videreutlån	0	0	0	0
16 912	Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0
17 512	Avdrag på lån til videreutlån	314 200	0	0	0
18 922	Mottatte avdrag på videreutlån	313 473	0	0	0
19 Sum postene 15:18	Netto utgifter videreutlån	-727	0	0	0
20 970	Overføring fra drift	432 069	432 069	0	819 706
21 950 minus 550	Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
22 940 minus 540	Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	0	360 000	0
23 530	Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
24 Sum postene 20:23	Sum overføring fra drift og netto avsetninger	432 069	432 069	360 000	819 706
25 980/ Sum postene (-6, 14, -	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0

Årsberetning og årsregnskap 2021

BEVILINGSOVERSIKT § 5-5 2. ledd	Regnskap	Revidert Budsjett	Budsjett	Regnskap
	2 021	2 021	2 021	2 020
4460 Strompedalsvei	504 439	500 000	500 000	1 125 364
4500 Vannproduksjon	-	-	-	58 650
4515 Renseanlegg Skorovatn	-	100 000	-	-
4712 Styringsanlegg N. skole				630 854
7106 Vina	-	-	300 000	1 184 321
7109 Asfaltering	-	-	-	248 041
7111 Gang og sykkelvei	-	-	-	126 031
7112 Biler uteseksjon	487 681	500 000	500 000	-
7113 Forprosjekt kommunehus	-	-	1 000 000	-
7305 Mobilt røntgen	152 587	130 000	-	-
7351 Rehab endring omsorg Avd F	111 111	120 000	-	1 007 594
7353 Bil hjemmetjenesten	-	-	-	349 592
7400 Bruvedlikehold	-	-	-	1 394 903
7401 Oppgradering bru 2021	1 667 675	1 700 000	1 500 000	-
7406 Bassenduk Trones	-	-	-	162 000
7407 Bassengduk Namsskogan	-	-	-	109 500
7460 Nytt renseanlegg Storholmen	4 776 866	5 160 000	8 760 000	123 531
7715 Ny fryrkjele Trones skole	261 747	265 000	-	-
Sum driftsmidler	7 962 106	8 475 000	12 560 000	6 520 381
KLP innskudd	282 069	282 069	360 000	944 731
Investeringer aksjer mv	50 000	50 000		
Avdrag lån	-	230 000	230 000	290 919
Sum investeringer	8 294 175	9 037 069	13 150 000	7 756 031

Årsberetning og årsregnskap 2021

Økonomisk oversikt etter art - drift § 5-6

KOSTRA-art	Tekst	2021			2020
		Regnskap	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap
	Driftsinntekter				
1 800	Rammetilskudd	58 490 411	58 628 000	56 947 000	57 144 862
2 870	Inntekts- og formuesskatt	23 094 476	19 609 000	19 609 000	19 410 758
3 874:875	Eiendomsskatt	16 708 742	16 697 000	15 397 000	15 392 135
4 877	Andre skatteinntekter	12 695 642	12 990 000	12 990 000	12 186 374
5 810	Andre overføringer og tilskudd fra staten	636 397	635 000	1 528 000	2 026 566
6 700:780, 830:850, 880:895, 920	Overføringer og tilskudd fra andre	18 217 488	12 296 544	8 977 930	15 763 350
7 600	Brukerbetaling	4 200 882	4 272 500	4 134 500	3 828 094
8 620:660	Salgs- og leieinntekter	13 819 880	14 815 124	18 413 431	19 698 018
9	Sum postene 1:8	147 863 918	139 943 168	137 996 861	145 450 157
	Driftsutgifter				
10 010:089, 160:165	Lønnsutgifter	68 716 473	68 996 396	69 410 706	69 257 546
11 090:099	Sosiale utgifter	10 670 606	9 357 924	14 169 475	11 975 212
12 100:285 minus 160:165,	Kjøp av varer og tjenester	41 126 584	44 806 612	41 904 832	42 392 271
13 400:480, 520	Overføringer og tilskudd til andre	14 591 914	11 258 308	11 232 213	12 889 816
14 590	Avskrivninger	6 605 197	6 945 038	6 945 038	8 193 560
15	Sum postene 10:14	141 710 774	141 364 278	143 662 264	144 708 405
16	Post 9 minus 15	6 153 144	-1 421 110	-5 665 403	741 752
17 900:901	Renteinntekter	711 770	580 000	820 000	863 391
18 905	Utbytter	2 620 099	1 500 000	1 500 000	2 973 371
19 909 minus 509	Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
20 500:501	Renteutgifter	2 078 968	2 500 000	2 590 000	2 321 354
21 510:511	Avdrag på lån	6 249 474	6 750 000	6 750 000	6 697 302
22	Sum postene 17:21	-4 996 573	-7 170 000	-7 020 000	-5 181 894
23 990	Motpost avskrivninger	6 605 197	6 945 038	6 945 038	8 193 540
24	Post 16 minus 22 pluss 23	7 761 768	-1 646 072	-5 740 365	3 753 398
	Disponering eller dekning av netto driftsresultat:				
25 570	Overføring til investering	432 069	432 069	510 000	944 731
26 950 minus 550	Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-1 876 210	462 935	269 628	-3 777 924
27 940 minus 540	Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-5 453 489	1 615 206	5 980 737	969 257
28 530	Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
29	Sum post 25:28	-7 761 768	1 646 072	5 740 365	-3 753 398
30	980 (post 24 minus 29)	0	0	0	0

Årsberetning og årsregnskap 2021

BALANSE § 5-8

EIENDELER		2021	2020
A. Anleggsmidler	Kap. 2.2	459 220 581,70	456 201 969,74
I. Varige driftsmidler		252 761 899,75	251 512 380,03
1. Faste eiendommer og anlegg	(2.27)	245 209 370,96	243 931 527,54
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	(2.24)	7 552 528,79	7 580 852,49
II. Finansielle anleggsmidler		43 662 549,95	43 664 353,71
1. Aksjer og andeler	(2.21)	40 748 465,00	40 436 796,00
2. Obligasjoner	(2.29)	-	-
3. Utlån	(2.22)	2 914 084,95	3 227 557,71
III. Immaterielle eiendeler	(2.28)	-	-
IV. Pensjonsmidler	(2.20)	162 796 132,00	161 025 236,00
B. Omløpsmidler	Kap. 2.1	96 379 500,81	81 240 324,88
I. Bankinnskudd og kontanter	(2.10)	87 134 036,44	76 466 931,18
II. Finansielle omløpsmidler		-	-
1. Aksjer og andeler	(2.18)	-	-
2. Obligasjoner	(2.11)	-	-
3. Sertifikater	(2.12)	-	-
4. Derivater	(2.15)	-	-
III. Kortsiktige fordringer		9 245 464,37	4 773 393,70
1. Kundefordringer	(2.13)	4 060 443,41	3 567 780,46
2. Andre kortsiktige fordringer	(2.16)	-	-
3. Premieavvik	(2.19)	5 185 020,96	1 205 613,24
Sum eiendeler		555 600 082,51	537 442 294,62
EGENKAPITAL OG GJELD		2021	2020
C. Egenkapital	Kap. 2.5	246 373 744,95	228 861 367,00
I. Egenkapital drift		57 743 075,77	50 992 441,78
1. Disposisjonsfond	(2.56)	36 690 068,20	31 815 644,25
2. Bundne driftsfond	(2.51)	21 053 007,26	19 176 797,22
3. Merforbruk i driftsregnskapet	(2.5900)	0,31	0,31
II. Egenkapital investering		6 322 676,36	6 222 676,36
1. Ubundet investeringsfond	(2.53)	6 322 676,36	6 222 676,36
2. Bundne investeringsfond	(2.55)	-	-
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	(2.5970)	-	-
III. Annen egenkapital		182 307 992,82	171 646 248,86
1. Kapitalkonto	(2.5990)	183 800 685,36	173 138 941,40
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	(2.580)	- 1 492 692,54	- 1 492 692,54
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	(2.581)	-	-
D. Langsiktig gjeld	Kap. 2.4	289 323 038,58	292 243 830,58
I. Lån		128 555 673,00	123 279 347,00
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	(2.45)	128 555 673,00	123 279 347,00
2. Obligasjonslån	(2.41 og 2.42)	-	-
3. Sertifikatlån	(2.43)	-	-
II. Pensjonsforpliktelse	(2.40)	160 767 365,58	168 964 483,58
E. Kortsiktig gjeld	Kap. 2.3	19 903 298,79	16 337 096,85
I. Kortsiktig gjeld		19 903 298,79	16 337 096,85
1. Leverandørgjeld	(2.35)	7 262 540,70	1 952 756,15
2. Likviditetslån	(2.31)	-	-
3. Derivater	(2.34)	-	-
4. Annen kortsiktig gjeld	(2.32)	12 640 758,09	14 384 340,70
5. Premieavvik	(2.39)	-	-
Sum egenkapital og gjeld		555 600 082,32	537 442 294,43
F. Memoriakonti	Kap. 2.9	- 13 524 483,55	8 852 905,55
I. Ubrukte lånemidler	(2.9100)	- 13 903 482,24	9 181 142,24
II. Andre memoriakonti	(2.9200)	378 998,69	328 236,69
III. Motkonto for memoriakontiene	(2.9999)	- 13 524 483,91	8 852 905,91

Årsberetning og årsregnskap 2021

Noter

- Note 1 1. Endring i arbeidskapital
- Note 2 2. Kapitalkonto
- Note 3 3. Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp
- Note 4 4. Varige driftsmidler
- Note 5 5. Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler)
- Note 6 6. Utlån (finansielle anleggsmidler)
- Note 7 7. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler
- Note 8 8. Sikring av finansielle eiendeler og forpliktelser
- Note 9 9. Lån
- Note 10 10. Avdrag på lån
- Note 11 11. Pensjon
- Note 12 12. Garantier gitt av kommunen
- Note 13 13. Vesentlige bundne fond
- Note 14 14. Gebyrfinansierte selvkosttjenester
- Note 15 15. Salg av aksjer (finansielle anleggsmidler)
- Note 16 16. Ytelser til ledende personer
- Note 17 17. Godtgjørelse til revisor

Årsberetning og årsregnskap 2021

NOTER

Regnskapsprinsipper

Regnskapet til Namsskogan kommune utarbeides i tråd med regnskapsprinsipper som fremkommer av kommune-loven, regnskapsforskriften, samt god kommunal regnskapsskikk.

Som det fremkommer av forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommune, er all tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet i drift- eller investeringsregnskapet (anordningsprinsippet). Det skal ikke forekomme regnskapsføring av tilgang og bruk av midler som bare føres i balanseregnskapet.

Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er regnskapsført brutto, det vil si at det ikke er gjort fradrag for tilhørende inntekter til utgiftene – og omvendt. Videre er de tatt med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke. For utgifter og inntekter som enkeltvis ikke kan fastsettes eksakt for tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp. Justering i henhold til eksakt beløp foretas påfølgende år.

For lån er den delen av lånet som faktisk er brukt, som føres i investeringsregnskapet. Ubrukte lånemidler er registrert som memoriapost.

Klassifiserings og vurderingsregler for anleggsmidler, omløpsmidler og gjeld

I tråd med forskrift, er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen i balanseregnskapet. Eiendeler som ikke oppfyller kravet til varig eie eller bruk, klassifiseres som omløpsmidler. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost og omløpsmidler til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi (laveste verdis prinsipp). Laveste verdis prinsipp fravikes i tilfeller hvor det er i tråd med god kommunal regnskapsskikk for regnskapsføring av sikring.

Anleggsmidler med begrenset levetid, avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningsperioden er i tråd med forskrift. Avskrivning starter senest året etter at anleggsmidlet er anskaffet eller tatt i bruk. Ved verdifall som ikke er forbigående, nedskrives anleggsmiddelet til virkelig verdi.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler vurderes til virkelig verdi.

Gjeld som er tatt opp med formål i tråd med kommunelov klassifiseres som langsiktig. Annen gjeld er kortsiktig. Langsiktig gjeld vurderes til opptakskost, og oppskrives ved varig økning i forpliktelsen. Kortsiktig gjeld vurderes til høyeste av opptakskost og virkelig verdi.

Tap på fordringer

Kundefordringer blir vurdert til pålydende verdi med fradrag for mulige tap. Det foretas årlig en gjennomgang av kundemassen og konstaterte tap skal utgiftsføres. I tillegg foretas en konkret gjennomgang av kundemassen for å kunne foreta en avsetning på kunder hvor risikoen for tap foreligger.

Merverdiavgift

For de relevante tjenesteområder benyttes regler i tråd med merverdiavgiftsloven (vann og avløp, feie-tjeneste, konsesjonskraft). For øvrige tjenesteområder kreves merverdiavgiftskompensasjon.

Selvkostberegninger

Selvkost er fastsatt i tråd med retningslinjer av kommunal- og regiondepartementet som fremkommer i dokument H3/14 (2014) og vil bli tilpasset ny veileder.

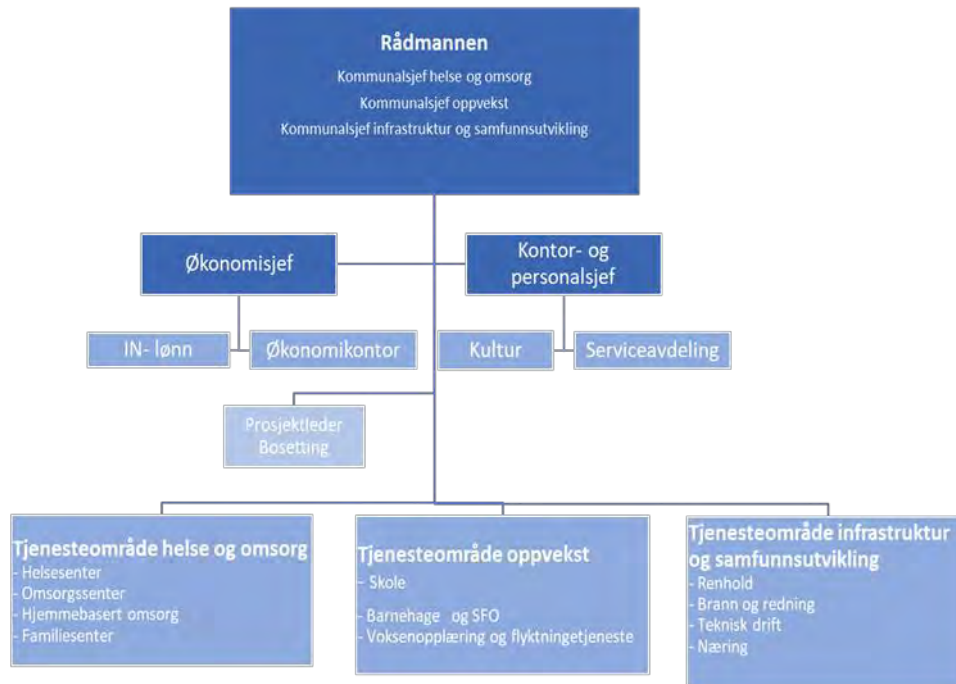
Pensjoner

Årsberetning og årsregnskap 2021

Pensjoner føres i tråd med regnskapsforskriften § 3-5 om regnskapsføring av pensjon.

Organiseringen av kommunens virksomhet

Av figuren nedenfor fremgår det hvordan kommunens virksomhet er organisert.

Renovasjon er organisert i et interkommunalt selskap- Midtre-Namdal Avfallsselskap (MNA). Kommunen deltar i samarbeidsløsninger innenfor legevakt, barnevern, PPT, NAV, tekniske tjenester, krisesenter og IN-LØNN. I tillegg driftes IT tjenester gjennom IKT Indre Namdal IKS.

Årsberetning og årsregnskap 2021

NOTE nr. 1: Endring i arbeidskapital

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, a)

BALANSEN	31.12.2021	01.01.2021	Endring
Omløpsmidler	96 858 565,81	81 240 324,88	15 618 240,93
Kortsiktig gjeld	19 903 298,79	16 337 096,85	3 566 201,94
Arbeidskapital	76 955 267,02	64 903 228,03	12 052 038,99

DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)	2 021,00
Netto driftsresultat	7 761 768,00
Netto utgifter/inntekter i investering	432 070,00
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	4 722 340,00
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	12 052 038,00
Differanse i endring arbeidskapital balanse og drift og investering	0

Årsberetning og årsregnskap 2021

NOTE nr. 2: Kapitalkonto

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, b)

BALANSEN	31.12.2021	01.01.2021	Endring
Anleggsmidler	459 220 582	456 201 970	3 018 612
Langsiktig gjeld	289 323 039	292 243 831	-2 920 792
Endring ubrukte lånemidler (økning +/reduksjon-)	-13 903 482	-9 181 142	-4 722 340
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker anleggsmidler			
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker langsiktig gjeld			
Netto endring	155 994 061	154 776 997	1 217 064

Spesifikasjon av transaksjoner mot kapitalkonto

KAPITALKONTO			
01.01.2021 Balanse (underskudd i kapital)	0	01.01.2021 Balanse (kapital)	173 138 941
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	0	Aktivering av fast eiendom og anlegg	7 962 106
Nedskrivninger fast eiendom	107 390	Oppskrivning av fast eiendom	0
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	6 605 197		
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	0	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	0
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0	Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	0	Kjøp av aksjer og andeler	332 069
Salg av aksjer og andeler	0	Oppskrivning av aksjer og andeler	0
Nedskrivning av aksjer og andeler	20 400	Utlån formidlings/startlån	0
Avdrag på formidlings/startlån	313 473	Utlån sosial lån	0
Avdrag på sosial lån	0	Utlån egne midler	0
Avdrag på utlånte egne midler	0	Utlån næring	0
Avdrag på næringsutlån	0	Oppskrivning utlån	0
Avskrivning sosial utlån	0	Avdrag på eksterne lån	6 563 674
Avskrevet andre utlån	0	Urealisert kursgevinst utenlandslån	0
Bruk av midler fra eksterne lån	7 117 660	UB Pensjonsmidler (netto)	1 770 896
Urealisert kurstap utenlandslån	0	Estimatavvik pensjonmidler	0
UB Pensjonsforpliktelse (netto)	-8 197 118	Reversing nedskrivning av fast eiendom	0
Åga netto pensjonsmidler/forpliktelse	0	Åga netto pensjonsmidler/forpliktelse	0
Estimatavvik pensjonforpliktelse	0	Reversing nedskrivning av utstyr, maskiner	0
31.12.2021 Balanse		31.12.2021 Balanse	
Kapitalkonto	183 800 685	(underskudd i kapital)	0

Namsskogan 18. februar 2022

Bjørn Tore Nordlund

Kommunedirektør

Heider Sæther

Økonomisjef

Årsberetning og årsregnskap 2021

NOTE nr. 3: Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, c)

Det er ikke korrigert for vesentlig feil eller endringer av prinsipp for 2021

Lovtekst:

§ 5-10. Faste noteopplysninger om arbeidskapitalen, kapitalkonto og endringer i regnskapsprinsipp

c) Det skal opplyses om vesentlige endringer i regnskapsprinsipp. Det skal også opplyses om vesentlige endringer i regnskapsestimater og om vesentlige korrigeringer av tidligere års feil.

NOTE nr. 4: Varige driftsmidler

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, a)

Anleggsmiddelgrupper, maksimum levetid

Tekst	5 år	10 år	15 år	20 år	40 år	50 år
Bokført verdi per 1.1	1 715	4 659	-	9 534	76 979	118 731
Tilgang		749		4777	2436	
Avgang						107
Avskrivninger						
Nedskrivninger	158	530		619	2617	2682
Reverserte nedskrivninger						
Bokført verdi 31.12	1 557	4 878	0	13 692	76 798	115 942

Tilgang

Tilgang gruppe 10 år:

Ny fyrkjele Trones skole 261.000

Biler uteseksjon 487.000

Tilgang gruppe 20år:

Renseanlegg Storholmen 4.776.000

Tilgang gruppe 40 år:

Røngenrom 152.000

Rehanblitering Bo og miljø 111.000

Strompedalsvei 504.000

Oppgradering bru 1.667.000

Avgang gruppe 50 år

Bygdatun 107.000

Årsberetning og årsregnskap 2021

NOTE nr. 5: Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, b)

Selskaps navn	Eierandel i %	Vesentlig endringer i eierandel	Vesentlig nedskrivning	Reversering nedskrivning	Bokført verdi 31.12
Egenkapitalinnskudd KLP					4 733 356
KomSek Trøndelag IKS					25 000
Namdal Rehabilitering IKS					71 430
Revisjon Midt-Norge SA					15 000
Gusli skog	17 %				500 379
Indre Namdal Trafikk		Opphør 2021		400	-
Kommunekraft AS					1 000
Namdal Arbeidssamvirke AS					25 000
MNA IKS eierinnskudd ksak 77/20 2,2%	2,20 %				100 000
Namsskogan Familiepark AS	66 aksjer				1 450 000
COOP Indre Namdal AS	1 andel				100
Biblioteksentralen AL					600
Namsskogan Boligbyggerlag					1 600
Norsk Revyfaglig senter					5 000
Namsskogan Fritid					5 000
Trones Nærradio BA		Opphørt		20 000	-
Vinterlandet Namsskogan AS	30 aksjer				30 000
NTE AS					33 225 000
Namsskogan Utvikling AS(510a1000, ksak21/20)	51 %				510 000
Børgfjell Utvikling as. 500 aksjer a 100. Ksak 54/2021	50 %				50 000

Årsaken til nedskrivning/reversering:

Trones Nærradio nedskrevet da selskap oppgørt.
Indre Namdal Trafikk awiklet 2021

NOTE nr. 6: Utlån (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, c)

Låntaker	Utlån (beløp)	Finansiert med egne midler	Finansiert med lån	Vesentlig tap
Gammel Erik as	300 000	Næringsfond		
Husbanken	2 614 085		Husbank	

NOTE nr. 7: Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, d)

Namsskogan kommune har ikke markedsbaserte finansielle omløpsmidler
jfr kommunens finsnareglement

Årsberetning og årsregnskap 2021

NOTE nr. 8: Sikring av finansielle eiendeler og forpliktelser

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, e)

Namsskogan kommune har ikke sikring av finansielle eiendeler

NOTE nr. 9: Lån

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, a)

Eksterne lån	Bokført verdi 31.12	Løpetid	Rentefot	Refinansering*
Lån til egne investeringer	123 155 904	25	1,6	0
Lån til andres investeringer	-			0
Lån til innfrielse av kausjoner	-			0
Lån til videre utlån	5 399 769	15	1,1	0
Finansielle leieavtaler	0			0

*Lån som forfaller og må refinansieres i det året regnskapet legges fram.

NOTE nr. 10: Avdrag på lån

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, b)

Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	Beløp
Beregnet minimumsavdrag etter kommuneloven §14-18, 1. ledd	3 664 538
Korrigerings for mottatte avdrag videreutlån til avdrag andre lån	-
Betalte avdrag	6 249 474
Differanse mellom beregnet, korrigererte og betalte avdrag	-2 584 936

Grunnlag for beregning av minimumsavdrag	
Bokført verdi avskrivbare anleggsmidler 31.12	212 473 640
Bokført verdi lånegjeld 31.12	117 879 578
Avskrivninger	6 605 197

Årsberetning og årsregnskap 2021

NOTE nr. 11: Pensjon

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, c)

Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik	Beløp
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	7 156 468
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	4 742 108
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	5 377 742
Administrasjonskostnader	337 972
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	6 520 834
Årets pensjonspremie	11 792 222
Årets premieavvik	4 933 416
Amortiseringsperioder	
Premieavvik over 15 år	
Premieavvik over 10 år	
Premieavvik over 7 år	
Premieavvik over 1 år	1 147 110
Årets samlede pensjonskostnad (summen av netto pensjonskostnad og amortiseringskostnader.)	7 667 944

Premiefond	Beløp
Innestående på premiefond 01.01.	13 264
Tilført premiefondet i løpet av året	8 198 335
Bruk av premiefondet i løpet av året	1 206 238
Innestående på premiefond 31.12.	7 727 651

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	Beløp	Arbeidsgiveravgift
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	160 865 793	
Pensjonsmidler pr. 31.12.	162 796 132	
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	1 930 339	98 427

Estimatavvik og planendringer	Pensjonsmidler Beløp	Pensjonsforpliktelser Beløp
Estimatavvik 31.12.	9 539 492	14 090 390
Virkningen av planendringer		

Beregningsforutsetninger	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,00 %	3,50 %
Diskonteringsrente	3,50 %	3,50 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,48 %	2,48 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,48 %	2,48 %

Årsberetning og årsregnskap 2021

NOTE nr. 12: Garantier gitt av kommunen

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, d)

Garantien er stilt for	Type garanti	Vedtatt garantiramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12	Utløper
Namdal rehabilitering IKS	Lån	1 810 108 500	961 135	01.06.2056
Namdal rehabilitering IKS	Lån	10 071 433	374 999	01.06.2034
Namdal rehabilitering IKS	Lån	18 090 500	92 681	01.06.2056
Namdal rehabilitering IKS	Lån	13 000 000	878 181	01.01.2056
IKTN IKS	Lån		3 007 000	
MNA IKS	Lån	8 874 850	1 680 967	01.01.2052
Skorovass huseierlag	Lån	3 000 000	2 254 544	
Brekkvasselv vannverk	Lån	350 000	350 000	31.12.2025
Sum garantier/lån ved kausjon			9 599 507	

NOTE nr. 13: Vesentlige bundne fond

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, a)

Bunde fond - formål	Bokført verdi 01.01.	Avsetning	Bruk	Bokført verdi 31.12.
Bundne driftsfond	2 651 195	973 360	494 499	3 172 492
Selvkostfond	2 171 205	88 512	512 374	1 747 343
Næringsfond/Kraftfond	14 354 396	1 968 637	189 862	16 133 171
Sum	19 176 796	3 030 509	1 196 735	21 053 006
Investeringsfond	6 222 676	100 000		6 322 677
Sum	6 222 676	100 000	-	6 322 677

Årsak til at det ikke har vært brukt av fondet i regnskapsåret:

Det er en del bunde fond det ikke har vært bevegelse på da man ikke har hatt aktivitet knyttet til bruk av fondet.

På grunn av covid19 har nedteining av samfunnet påvirket aktivitet slik at man har søkt forlengelse i bruk av avsatte midler.

NOTE nr. 14: Gebyrfinansierte selvkosttjenester

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, b)

Selvkostområde renovasjon	
Dekningsgrad i %	98
Gebyrinntekter	2 323 097
Beregnet selvkost (kostnader)	2 371 799
Selvkostresultat (over-/underskudd)	-48 702
Avsetning til selvkostfond	-
Bruk av selvkostfond	-
Dekning av fremført underskudd	-
Fremføring av årets underskudd	48 702
Akkumulert underskudd til fremføring	490 529
Bokført verdi 31.12	-490 529

Selvkostområde avløp	
Dekningsgrad i %	76
Gebyrinntekter	1 207 107
Beregnet selvkost (kostnader)	1 588 168
Selvkostresultat (over-/underskudd)	-381 061
Avsetning til selvkostfond	-
Bruk av selvkostfond	381 061
Dekning av fremført underskudd	-
Fremføring av årets underskudd	-
Akkumulert underskudd til fremføring	-
Bokført verdi 31.12	1 046 166

Selvkostområde vann	
Dekningsgrad i %	103
Gebyrinntekter	457 230
Beregnet selvkost (kostnader)	442 970
Selvkostresultat (over-/underskudd)	14 260
Avsetning til selvkostfond	14 260
Bruk av selvkostfond	-
Dekning av fremført underskudd	-
Fremføring av årets underskudd	-
Akkumulert underskudd til fremføring	-
Bokført verdi 31.12	252 213

Årsberetning og årsregnskap 2021

Selvkostområde slam	
Dekningsgrad i %	77
Gebyrinntekter	536 292
Beregnet selvkost (kostnader)	700 316
Selvkostresultat (over-/underskudd)	-164 024
Avsetning til selvkostfond	-
Bruk av selvkostfond	164 024
Dekning av fremført underskudd	-
Fremføring av årets underskudd	-
Akkumulert underskudd til fremføring	-
Bokført verdi 31.12	110 555

Selvkostområde feiing	
Dekningsgrad i %	132
Gebyrinntekter	281 035
Beregnet selvkost (kostnader)	212 876
Selvkostresultat (over-/underskudd)	68 159
Avsetning til selvkostfond	68 165
Bruk av selvkostfond	-
Dekning av fremført underskudd	-
Fremføring av årets underskudd	-
Akkumulert underskudd til fremføring	-
Bokført verdi 31.12	338 409

Selvkostområde kartoppmåling	
Dekningsgrad i %	1
Gebyrinntekter	5 028
Beregnet selvkost (kostnader)	483 247
Selvkostresultat (over-/underskudd)	-478 219
Avsetning til selvkostfond	-
Bruk av selvkostfond	-
Dekning av fremført underskudd	-
Fremføring av årets underskudd	-
Akkumulert underskudd til fremføring	-
Bokført verdi 31.12	-

Selvkostområde plan og bygning	
Dekningsgrad i %	11
Gebyrinntekter	41 350
Beregnet selvkost (kostnader)	368 955
Selvkostresultat (over-/underskudd)	-327 605
Avsetning til selvkostfond	-
Bruk av selvkostfond	-
Dekning av fremført underskudd	-
Fremføring av årets underskudd	-
Akkumulert underskudd til fremføring	-
Bokført verdi 31.12	-

Årsberetning og årsregnskap 2021

Dekningsgrad i %	70
Gebyrinntekter	485 382
Beregnet selvkost (kostnader)	697 330
Selvkostresultat (over-/underskudd)	-211 948
Avsetning til selvkostfond	-
Bruk av selvkostfond	-
Dekning av fremført underskudd	-
Fremføring av årets underskudd	-
Akkumulert underskudd til fremføring	-
Bokført verdi 31.12	-

NOTE nr. 15: Salg av aksjer (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, c)

Namsskogan kommune har ikke aksjer som finansielle anleggsmidler.

Namsskogan kommune mottok i 2021 NOK 96.885,- iht avtale ved avvikling av Næringsmiddeltilsynet i Namdal IKS oppgjør for solgte aksjer i PreBio as. Utbetalingen er ført som inntekt i investeringsregnskapet.

NOTE nr. 16: Ytelser til ledende personer

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, d)

Lovtekst:

d) Det skal opplyses om ytelser til ledende personer i virksomheten.

	Brutto lønn	Fast godtgjørelse	Bonus	Eventuelt annen tillegsgodtgjørelse
Kommunedirektør	894 840	-	-	4 392
Ordfører	839 796	-	-	4 392

NOTE nr. 17: Godtgjørelse til revisor

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, e)

	Godtgjørelse
Revisjon	350 931
Rådgiving	
Sum	350 931

Årsberetning og årsregnskap 2021

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner § 5-9 Drift

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner § 5-9	Regnskap 2021	Rev budsjett 2021	Avvik
17 Netto driftsresultat	7 761 767	-1 646 072	9 407 839
18 Overføringer til investering ek KLP	-432 069	-432 069	-
21 Bruk av tidligere års mindreforbruk	-	-	-
19 Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	-1 876 210	462 935	-2 339 145
Årets budsjettmessige mindreforbruk før avsetning	5 453 488	-1 615 206	7 068 694
Økt avsetning/reduert bruk av disposisjonsfond	5 453 488	-1 615 206	7 068 694

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner § 5-9

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner § 5-9	Regnskap 2021	Rev budsjett 2021	Avvik
6 Sum investeringsutgifter	-8 294 177,00	-9 037 069,00	742 892,00
14 Sum Investering sinntekter	7 862 108,00	8 605 000,00	-742 892,00
1 Netto investering	-432 069,00	-432 069,00	-
5 Overføring fra drift	332 069,00	332 069,00	-
7 Netto avsetning disp fond	100 000,00	100 000,00	-
8 Udisponert beløp etter strykning	432 069,00	432 069,00	-
9 Avsetning av udisponert beløp etter strykning til ubundet investeringsfond	-432 069,00	-432 069,00	-

Henvendelse til kontrollutvalget - nedleggelse av barnehage

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

18.05.2022

Saknr

13/22

Saksbehandler Einar Sandlund**Arkivkode** FE - 033**Arkivsaknr** 22/92 - 2**Forslag til vedtak**

Kontrollutvalget tar henvendelsen datert 25.04.22 om nedleggelse av barnehage til orientering.

Vedlegg

Vedtak om nedleggelse av barnehage på Trones

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har mottatt henvendelse datert 25.04.22 på kommunestyrets vedtak om nedleggelse av barnehagen på Trones. Kontrollutvalget er kommunens kontrollorgan som fører kontroll med forvaltningen, og er ikke et klageorgan, og behandler ikke enkeltsaker. Kontrollutvalget er pålagt å behandle saker det får seg forelagt fra kommunestyret eller revisor.

Når det gjelder henvendelser fra andre, må kontrollutvalget selv vurdere om saken hører inn under kontrollutvalgets ansvarsområde og om det kan og vil prioritere saken, og på hvilken måte.

Lovlighetskontroll av kommunestyrevedtak er regulert i kommunelovens kap. 27. §27-1 sier at tre eller flere medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget kan sammen kreve at departementet kontrollerer om et vedtak er lovlig, kravet må fremmes innen tre uker fra vedtaket ble truffet og settes fram for det organet som traff vedtaket. *Hvis organet opprettholder vedtaket, skal saken sendes til departementet(delegert til statsforvalteren).* Kontrollutvalget utøver således ikke lovlighetskontroll.

Kontrollutvalget skal ikke vurdere den politiske hensiktsmessigheten av de vedtak som er truffet av politiske organer.

Kontrollutvalget har et ansvar for å føre kontroll med hele den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret. Kontrollutvalget har mulighet på generelt grunnlag til å be kommunedirektøren om en orientering vedr. nedleggelse av barnehager.

Vurdering

Kontrollutvalget går ikke inn i enkeltsaker, er ikke et klageorgan og skal ikke vurdere den politiske hensiktsmessigheten av de vedtak som er truffet av politiske organer.

Kontrollutvalget anbefales å ta henvendelsen til orientering.

Fra: Sissel Grongstad <sissel.grongstad@ntebb.no>
Sendt: 25. april 2022 16:24
Til: Einar Sandlund; birgit@namsskoganbygg.no
Emne: Vedtak om nedleggelse av barnehage på Trones

Til kontrollutvalget i Namsskogan kommune

I henhold til barnehagevedtektenes § 14 er økonomi og barnetall faktorer som gir kommunestyret grunnlag for nedleggelse og endring av barnehage/avdeling.

I forbindelse med AP's vedtak om nedleggelse av Trones barnehage ønskes en vurdering av lovligheten av vedtaket, da hverken økonomi eller barnetall er brukt som argumenter i saken.

Tilfredsstill vedtaket forvaltningslovens krav om begrunnelse?

Det er også ønskelig med en avklaring på om vedtaket som er gjort, gjør at barnehagevedtektene nå er endret med hensyn på barnetall.

Til sist er det ønskelig at kontrollutvalget tar en vurdering på om det er lovlig med politiske vedtak som omhandler bosetting og struktur uten en gyldig kommuneplan, jfr plan- og bygningslovens bestemmelser om medvirkningsrett i kommunens fremtidsvalg.

--

Med vennlig hilsen
Sissel K Grongstad
tlf 92 80 81 26

Referatsaker mai 22

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

18.05.2022

Saknr

14/22

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/31 - 31

Forslag til vedtak

Referatene tas til orientering

Vedlegg

Revisjonsnotat 2021

Departementets uttalelse om valg av medlemmer og varamedlemmer til kontrollutvalget

Innsyn i varslingsak

Kommunestyret kan opprette et supplerende organ for trepartssamarbeid

Mulig med en begrunnet siling av saksdokumenter på nett

Spørsmål om valg av medlemmer til arbeidsmiljøutvalget II - regjeringen.no

§ 7-5 og § 7-6_ Spørsmål om forholdsvalg i et fjernmøte

Retten til å klage gjelder fortsatt

Sivilombudets nye veileder skal gi færre innsynsfeil

Utredning av interkomm. samarbeid i Indre Namdal_Statsforvalteren 2022

Namsskogan Revisjonsnotat 2021

Saksprotokoll Rapport forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll Indre Namdal IKT IKS

Kommunestyret kan normalt ikke overprøve kommunedirektørens personalavgjørelse

Ordfører kan be om nytt valgoppgjør

Problematisk gråsone

Saksopplysninger

Det kan bli fremlagt ytterligere referater i møtet.

Vurdering

Referatene anbefales tatt til orientering.

Namsskogan kommune
v/kommunedirektør

Kontaktperson:
Heidi Galguften

Dato og referanse:
7.april 2022

Revisjon Midt-Norge SA
Postboks 2565
7735 Steinkjer

Besøksadresse:
Fylkets Hus
Seilmakergata 2
7735 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt norge.no

T +47 907 30 300

Revisjonsnotat 2021

Vi vil i revisjonsnotatet ta opp mindre vesentlige forhold som ikke har medført omtale i revisors beretning. Det er avlagt en normalberetning datert 31.03.2022.

Når det gjelder selve årsregnskapet og årsmeldingen vil vi berømme kvaliteten. Vi har ikke avdekket verken vesentlige feil (mulig omtale i revisors beretning) eller mindre vesentlige feil med unntak av det forholdet vi tar opp nedenfor:

Regnskapsskjema, bevilgningsoversikt pr budsjettområde drift, jf. Budsjett og regnskapsforskriften § 5-4, andre ledd.

Oppsettet som viser bevilgningen til de enkelte budsjettområdene i drift, er noe mangelfull i forhold til kravet i § 5-4 andre ledd.

Her er klipt ut fra regnskapet for 2021

Bevilgningsoversikt drift § 5-4 2. ledd					
		2021	Rev. bud. 2021	Oppr. bud. 2021	2020
Ramme 1	Rådmann inkl.stabstj.,styringsorg.	13 825 096	14 904 838	20 320 189	17 580 817
Ramme 2	Oppvekst	29 390 046	31 452 999	30 375 448	27 607 706
Ramme 3	Helse og omsorg	39 772 206	40 804 020	39 679 020	41 505 077
Ramme 4	Samfunnsutvikling	17 022 955	17 162 592	16 105 585	15 912 180
Ramme 5	Konsesjonskraft mv felles	-1 142 973	-1 288 877	-1 288 877	-5 380 374
	Sum fordelt til drift	98 867 330	103 035 572	105 191 365	97 225 406

Ettersom 2020 var første regnskapsåret med de nye regnskapsoppstillingene, var det usikkerhet både blant kommunene og revisjonen hvordan disse skulle utarbeides. Det medførte ulike versjoner, og den som ble benyttet i Namsskogan kommunes årsregnskap for 2020, og nå i 2021, er en oppstilling vi kan ha anbefalt og godkjent. I så fall beklager vi det.

Nå har vi finlest forskrift og veileder og vil derfor henlede til side 37:

«Hvis økonomiplanen og årsbudsjettet vedtas slik at det under de enkelte budsjettområdene skal overføres visse beløp til investering, avsettes visse beløp til fond eller brukes visse beløp av fond, må oversikten etter § 5-4 andre ledd inneholde alle slike avsetninger mv., fordelt på enkelte budsjettområdene. Slike overføringer, avsetninger til og bruk av fond skal inngå både i oversikten etter § 5-4 første ledd og vises i oversikten etter § 5-4 andre ledd. Oversikten etter § 5-4 andre ledd vil spesifisere hvor stor del av samlede overføringer til investering, avsetninger til og bruk av fond i oversikten etter § 5-4 første ledd som er knyttet til de enkelte budsjettområdene. Se også vedlegg, departementets brev av 3. oktober 2019 om oversiktene etter § 5-4 første ledd i økonomiplanen og årsbudsjettet.»

Vi anbefaler derfor at budsjett 2022 endres i forhold til det ovenfor nevnte, og følgelig at nytt oppsett kommer i orden for regnskap som avsluttes 31.12.2022.

Med vennlig hilsen

Heidi Galguften
Oppdragsansvarlig revisor

Kopi: Økonomisjef
Kontrollutvalget

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Forum for Kontroll og Tilsyn
Postboks 41 Sentrum
0101 OSLO

Deres ref

Vår ref
22/1339-2

Dato
11. mars 2022

Svar på spørsmål om status for lovtolkning etter gammel kommunelov

Vi viser til e-post 30. oktober 2020. Vi beklager den lange saksbehandlingstiden.

I henvendelsen viser dere til en tolkningsuttalelse til den tidligere kommuneloven (1992) og stiller spørsmål om denne uttalelsen videreføres til den nye kommuneloven (2018), i tilknytning til noen konkrete problemstillinger.

Den første problemstillingen som reises er om varamedlem til kontrollutvalg er utelukket fra valg til kommunestyrekomité.

Departementet viser til at kommuneloven (2018) eksplisitt regulerer dette spørsmålet i § 7-3 tredje ledd bokstav e. Bestemmelsen fastsetter at verken medlemmer eller varamedlemmer av kontrollutvalget kan velges som medlem eller varamedlem av kommunestyrekomité.

Den andre problemstillingen som reises er om medlem av kommunestyrekomité er utelukket fra å stille til valg til kontrollutvalget.

Denne problemstillingen er også eksplisitt regulert i kommuneloven (2018). § 23-1 tredje ledd bokstav e fastsetter at både medlemmer og varamedlemmer av kommunestyrekomité er utelukket fra valg til kontrollutvalget.

Den tredje problemstillingen som reises gjelder bestemmelsen om at minst ett kommunestyremedlem skal være medlem av kontrollutvalget. Gjelder kravet kun ved konstitueringen av kontrollutvalget? Eller gjelder kravet også i tilfeller hvor det skal gjøres nyvalg i løpet av valgperioden.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Kommunalavdelingen

Saksbehandler
Erland Aamodt
22 24 68 28

Bestemmelsen i kommuneloven (1992) § 77 nr. 1 fjerde ledd ble videreført med noen språklige endringer i kommuneloven (2018) § 23-1 andre ledd fjerde punktum. Det ble ikke gjort realitetsendringer i bestemmelsen. Tolkninger og praksis til den tidligere loven er derfor på generelt grunnlag relevant i tolkningen av hvordan dagens bestemmelse skal forstås.

I departementets uttalelse i sak 08/640-3 la departementet til grunn at kravet om at minst ett kommunestyremedlem skal være medlem av kontrollutvalget, er direkte knyttet til konstitueringen av kontrollutvalget. Departementet antok at det ikke var noe direkte krav i loven om at det skal velges et nytt kommunestyremedlem i løpet av valgperioden hvis det må gjøres et nyvalg (suppleringsvalg etter kommuneloven 1992) til kontrollutvalget til erstatning for det opprinnelig innvalgte kommunestyremedlemmet. Avslutningsvis pekte departementet på at intensjonene bak lovbestemmelsen likevel tilsier at kommunene gjør sitt ytterste for å sikre at kommunestyret er representert i kontrollutvalget i hele valgperioden.

Departementet har, på bakgrunn av henvendelsen fra FKT, foretatt en ny vurdering av § 23-1 andre ledd fjerde punktum. Departementet mener den tidligere forståelsen bør korrigeres. Det er vanskelig å se at ordlyden i bestemmelsen knytter kravet kun til konstitueringen. Ordlyden i bestemmelsen sier ingenting om konstitueringen. De grunnleggende bestemmelsene om konstituering er for øvrig plassert et annet sted i loven, se § 7-1.

Departementet viser videre til at bestemmelsen står sammen med flere andre bestemmelser (i § 23-2 andre ledd) som handler om kontrollutvalget og som åpenbart *ikke* er begrenset til kun å gjelde ved konstitueringen. Plasseringen av bestemmelsen tilsier dermed at dens anvendelse ikke er begrenset til kun å gjelde ved konstitueringen.

Det er heller ikke avgjørende holdepunkter i forarbeidene som tilsier at bestemmelsen skal forstås slik at den kun gjelder ved konstitueringen. Uttalelser i forarbeidene kan tvert imot tyde på det motsatte. I Ot.prp. nr. 70 (2002–2003) på side 53 står det:

Flere kommuner har etablert en praksis der minst ett av kontrollutvalgets medlemmer samtidig sitter som representant i kommunestyret. Dette kan være et virkemiddel for å styrke kontakten mellom kontrollutvalget og kommunestyret. Det er etter departementets oppfatning uheldig dersom ingen av kontrollutvalgets medlemmer sitter i kommunestyret.

Forarbeidene tyder altså på at minst ett medlem av kontrollutvalget også skal "sitte" i kommunestyret.

Videre vil departementet peke på at formålet bak bestemmelsen blir best oppfylt hvis bestemmelsen gjelder gjennom hele valgperioden, og ikke er begrenset til kun å gjelde ved konstitueringen, jf. de siterte uttalelsene fra forarbeidene.

Departementet legger etter dette til grunn at kravet i kommuneloven § 23-1 andre ledd om at minst ett medlem av kontrollutvalget skal velges blant kommunestyrets medlemmer, må forstås slik at det også gjelder ved nyvalg etter § 7-10 fjerde ledd.

Med hilsen

Siri Halvorsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Erland Aamodt
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Innsyn i varslingssak

Sivilombudet 16.3.2022 (2022/1400)

Saken gjelder Statsforvalteren i Cs avgjørelse om å gi delvis innsyn i dokumenter i en varslingssak.

Ombudet er kommet til at X kontrollutvalg må anses som en del av Y kommune. Reglene i arbeidsmiljøloven § 2 A-7 om taushetsplikt ved varsling til eksternt organ får derfor ikke anvendelse.

Ombudet er kommet til at det var riktig å gi delvis innsyn i varslingssaken. Det er ikke rettslig grunnlag for å unnta dokumentene i sin helhet så lenge de taushetsbelagte opplysningene ikke utgjør det «vesentligste» av dokumentet. Det er heller ikke funnet grunnlag for avgjørende rettslige innvendinger til Statsforvalterens konkrete vurdering av hvilke opplysninger som var omfattet av taushetsplikt.

Ved vurderingen av taushetspliktens rekkevidde etter reglene i offentleglova er det ikke et relevant hensyn at den som ber om innsyn muligens kunne anses som part i varslingssaken. Innsyn må vurderes enten etter reglene i offentleglova eller forvaltningsloven kapittel IV om partsinnsyn.

Sakens bakgrunn

A var ansatt i HR-avdelingen i Y kommune som HMS-rådgiver. Våren 2020 varslet hun til X kontrollutvalg (Kontrollutvalget) om det hun mente var kritikkverdige forhold i HR-avdelingen. Varslet ble behandlet av Kontrollutvalget i møte 25. august 2020. Det ble besluttet å iverksette forvaltningsrevisjon av forholdene.

B, som også var ansatt i HR-avdelingen, ba om innsyn i varslingssaken 8. desember 2020. Innsynskravet ble sendt til X kontrollutvalgsservice. Dette er sekretariatet til Kontrollutvalget. Innsynskravet gjaldt saksfremlegget for Kontrollutvalget og 13 e-poster med kommunikasjon mellom varsleren og X kontrollutvalgsservice (Sekretariatet).

Innsynskravet ble avslått 6. januar 2021. Grunnlaget for avslaget var den lovbestemte taushetsplikten for noens «personlige forhold», jf. offentleglova § 13, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1. Sekretariatet mente at de taushetsbelagte opplysningene utgjorde den vesentligste delen av dokumentene, og at dokumentene derfor kunne unntas fra innsyn i sin helhet, jf. offentleglova § 12 bokstav c.

B klaget over avslaget samme dag. Klagen ble behandlet 10. juni 2021 av Statsforvalteren i C (Statsforvalteren).

Statsforvalteren var ikke enig i at opplysningene om personlige forhold utgjorde den vesentligste delen av dokumentene. Disse kunne derfor ikke unntas i sin helhet. B ble gitt delvis innsyn ved at Statsforvalteren sladdet de delene av dokumentene som de mente utgjorde varslersens personlige forhold.

Varsleren, det vil si klager i ombudssaken, klaget 16. juli 2021 til Statsforvalteren over beslutningen om å gi delvis innsyn. Hun mente at innsynet utgjorde et brudd på taushetsplikten etter både forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1 og arbeidsmiljøloven § 2 A-7 om taushetsplikt ved eksternt varsling. Klager presiserte ikke hvilke opplysninger hun mente var underlagt taushetsplikt. Etter hennes syn skulle dokumentene vært unntatt i sin helhet.

Statsforvalteren avslo klagen 21. juli 2021. Etter deres syn var Kontrollutvalget organisatorisk en del av Y kommune. Klager hadde dermed ikke varslet til et eksternt organ, og

arbeidsmiljølovens regler kom derfor ikke til anvendelse. Taushetsplikten måtte vurderes etter reglene i offentleglova, jf. forvaltningsloven.

Statsforvalteren presiserte at det var «opplysninger» som kunne unntas fra innsyn etter offentleglova § 13. Dersom man skulle unnta dokumenter i sin helhet, måtte man ha rettslig grunnlag for dette. Statsforvalteren fastholdt at de taushetsbelagte opplysningene ikke utgjorde den vesentligste delen av dokumentene. Det var derfor riktig å gi delvis innsyn.

A klaget til ombudet 6. august 2021. Hun mente hun hadde varslet til et eksternt organ og at hun som varslers skulle være vernet. Hun presiserte at B ikke var part i varslersaken.

Våre undersøkelser

Ombudet tok saken opp med Statsforvalteren 21. oktober 2021. Vi stilte spørsmål om deres vurdering av hva som måtte anses som varslersens «personlige forhold». Dersom varslersens identitet måtte anses som taushetsbelagt, ba vi Statsforvalteren vurdere om opplysninger som det ble gitt innsyn i kunne sammenholdes med allment kjente opplysninger og avsløre hennes identitet.

Statsforvalteren svarte 3. november 2021 at det var et stort antall opplysninger som var sladdet. Det var derfor utfordrende å konkretisere nøyaktig hvilke opplysninger de mente var omfattet av taushetsplikt. De ga likevel en oppregning av hvilke typer opplysninger som var sladdet og begrunnelsen for dette. Dette omfattet varslersens navn, pronomenet «hun/henne», telefonnummer, e-postadresse, utdanning, spesifikke arbeidsoppgaver samt verv som tillitsvalgt.

Statsforvalteren påpekte at rapporten fra forvaltningsrevisjonen lå tilgjengelig på Y kommunes hjemmeside. Det fremgikk der at varselet var knyttet til HR-kontoret og at varsleren var HMS-ansvarlig. Disse opplysningene måtte derfor anses som allment tilgjengelige. Statsforvalteren mente likevel at varsleren hadde behov for et vern av identiteten sin.

Subjektive beskrivelser av fakta om HR-kontorets virksomhet ble vurdert å ha stor allmenn interesse ettersom dette dannet grunnlaget for varselet og forvaltningsrevisjonen. Etter deres syn omfattet normalt ikke taushetsplikten innhold som gjaldt faktiske opplysninger, sammendrag eller annen bearbeidelse av fakta dersom vilkårene for innsyn ellers var oppfylt. Innsyn måtte likevel avgrenses mot opplysninger som gjaldt varslers personlige oppfatninger og opplevelser.

Ved vurderingen av innsyn hadde Statsforvalteren vektlagt at den som ba om innsyn muligens kunne ha rett til partsinnsyn. Retten til innsyn som part var noe videre enn retten etter offentleglova. De anså derfor skadevirkningene av innsyn som mindre enn vanlig.

Klager kommenterte svaret fra Statsforvalteren 14. november 2021. Hun mente at taushetsplikten måtte vurderes uavhengig av om det var kjent at hun var varsleren. All informasjon kunne knyttes til henne da hun var eneste HMS-rådgiver i kommunen. B var ikke part i saken. Varselet gjaldt ledelsen ved HR-/administrasjonsavdelingen. Klager mente varslere måtte være vernet, og at varselet ikke kunne gis ut til noen. Det var prinsipielt viktig at ansatte i en kommune kunne varsle uten frykt for at informasjonen kunne hentes ut av ansatte eller ledere i kommunen.

Sivilombudets syn på saken

Utgangspunktet etter offentleglova § 3 er at forvaltningens saksdokumenter er offentlige. Unntak fra retten til innsyn krever hjemmel i lov eller forskrift gitt i medhold av lov.

Offentleglova § 13 første ledd gjør unntak fra retten til innsyn for opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt. Det følger av forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1 at forvaltningen har taushetsplikt om noens «personlige forhold».

Hvis det gjøres unntak fra innsyn for deler av et dokument, kan det også gjøres unntak for resten av dokumentet dersom de unntatte opplysningene utgjør «den vesentligste delen av dokumentet», jf. offentliglova § 12 bokstav c.

Ved varsling til eksternt organ er det gitt egne regler om taushetsplikt i arbeidsmiljøloven § 2 A-7. Det fremgår av forarbeidene at bestemmelsen ikke gjelder varsling internt i en offentlig virksomhet, se Prop. 72 (2016-2017).

Ombudet er enig med Statsforvalteren i at Kontrollutvalget må anses som en organisatorisk del av Y kommune og dermed underlagt offentliglova, jf. § 2 første ledd bokstav a. Klager har ikke varslet til et eksternt organ, og reglene i arbeidsmiljøloven om taushetsplikt kommer derfor ikke til anvendelse. Derimot gjelder reglene om taushetsplikt i offentliglova § 13, jf. bestemmelsene om taushetsplikt i forvaltningsloven § 13.

Det følger av offentliglova § 13 første ledd at det er «opplysninger» som er underlagt taushetsplikt som er unntatt fra innsyn. Dokumenter i sin helhet kan derfor ikke unntas uten særskilt rettslig grunnlag. Ombudet er enig med Statsforvalteren i at de taushetsbelagte opplysningene ikke utgjorde den vesentligste delen av dokumentene. Dokumentene kunne derfor ikke unntas i sin helhet, jf. offentliglova § 12 bokstav c.

Ombudet har gjennomgått de sladdede dokumentene som det ble gitt innsyn i. Det er ikke funnet grunnlag for avgjørende rettslige innvendinger mot Statsforvalterens vurdering av hva som må anses som klagers personlige forhold, og dermed unntatt fra innsyn.

Ombudet finner likevel grunn til å understreke at det ikke er et lovlig hensyn ved vurderingen av taushetsplikt etter offentliglova § 13 første ledd, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1 at den som ber om innsyn muligens kunne ha rett til partsinnsyn. Innsyn må vurderes enten etter reglene om partsinnsyn i forvaltningsloven kapittel IV eller reglene i offentliglova.

Konklusjon

Ombudet er kommet til at X kontrollutvalg må anses som en del av Y kommune. Reglene i arbeidsmiljøloven § 2 A-7 om taushetsplikt ved varsling til eksternt organ får derfor ikke anvendelse.

Taushetsplikten om klagers personlige forhold gjelder ikke den vesentligste delen av dokumentene det ble bedt om innsyn i. Dokumentene kan derfor ikke unntas i sin helhet.

Ved vurderingen av taushetsplikt etter reglene i offentliglova § 13 første ledd, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1 er det ikke et relevant hensyn at den som ber om innsyn muligens kunne ha rett til partsinnsyn. Innsyn må vurderes enten etter reglene om partsinnsyn i forvaltningsloven kapittel IV eller reglene i offentliglova.

Kommunestyret kan opprette et supplerende organ for trepartssamarbeid

Kommunal Rapport 28.03.2022, Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Er den nye kommuneloven til hinder for å etablere en styringsgruppe for utvikling og samarbeid?

SPØRSMÅL: Kommunestyret har truffet vedtak som sier at vi skal videreutvikle trepartssamarbeidet som verktøy for å drive utviklings- og omstillingsarbeid i kommunen, etter modell fra Fagforbundet. Politikerne har flere ganger signalisert at de ønsker et tettere samarbeid mellom politikere, administrasjon og tillitsvalgte.

Fagforbundet har skissert følgende:

Kommunalt trepartssamarbeid kan organiseres på styringsnivå i den enkelte kommune som et idéskapende møte – en styringsgruppe uten vedtaksfullmakt, tett knyttet til administrasjonsutvalget med politiske representanter fra posisjon og opposisjon, tillitsvalgte fra de representative fagforeninger og administrasjonen i kommunen.

Ved å danne en slik type «tenketank» eller styringsgruppe for utviklingsarbeidet og strategisk tenkning, innlemmes parter som kan påvirke og legge til rette for god utprøving av tiltak og ideer m.m.

Trepartssamarbeid på strategisk nivå gir på alle måter en forsterket effekt på det underliggende bedriftsdemokratiet slik at ansvarstakingen som er nedfelt og pålagt partene blir mer felles forpliktende til også gjelde mer strategisk samarbeid og dialog mellom nivåene i en kommune.

Administrasjonen har reist spørsmål om man kan opprette et slikt organ, idet man viser til at etter den nye kommuneloven må det være et tydelig skille mellom folkevalgte og administrasjon. Er det adgang til å gjøre dette på denne måten?

SVAR: Utgangspunktet er her bestemmelsen i [kommuneloven § 5–11](#) om «administrasjonsutvalg» som partssammensatte utvalg. Medlemmene av disse er «representanter for kommunen ... og for de ansatte», og utpekes ved valg som foretas henholdsvis av kommunestyret og av og blant de ansatte». Denne saken gjelder altså et vedtak om å opprette en «styringsgruppe uten vedtaksfullmakt» i tillegg til dette – «et idéskapende møte» som «trepartssamarbeid på strategisk nivå».

Kommunestyret kan klart nok opprette et *supplerende* organ for trepartssamarbeid, slik det er gjort her. En slik «styringsgruppe» kan ikke erstatte administrasjonsutvalget eller tre i stedet for dette på enkelte saksområder, men den kan etableres som samtaleforum eller utredende organ, for spørsmål som man ønsker å drøfte på et mer generelt og eventuelt forberedende grunnlag, i forkant og uavhengig av saksbehandling i administrasjonsutvalget.

Denne styringsgruppen må etableres etter bestemmelsene om utvalg i [kommunelovens § 5-7](#), og velges etter reglene i kapittel 7 om valg til folkevalgte organer.

Valg av medlemmer må da foretas av kommunestyret. Det kan skje som avtalevalg – et samlet og enstemmig valg av alle medlemmer ved én valghandling, men bare hvis ikke noe medlem av kommunestyret motsetter seg dette. I så fall skjer valget som forhold valg – altså listevalg.

Kommunestyret står fritt når det gjelder hvem som skal velges, men på samme måte som ved valg til administrasjonsutvalget, med de begrensninger som er fastsatt i [kommunelovens § 7–3](#) om hvem er utelukket fra valg til folkevalgte organer. Blant disse er

kommunedirektøren og hans eller hennes stedfortreder, samt «kommunalsjefer, etatssjefer og ledere på tilsvarende nivå». Og medlemmene sitter som representanter for kommunestyret som har valgt dem, ikke som representanter for ledelse eller ansatte.

Personer i den administrative ledelsen og representanter for de ansattes organisasjoner kan inviteres til møter for orientering og samtaler, men de kan ikke delta i møtene som medlemmer med talerett, forslagsrett og stemmerett.

Så lenge kommunen holder seg innenfor disse rammene, kan den altså etablere et slikt organ ved siden av administrasjonsutvalget – men betegnelsen «styringsgruppe» kan ikke brukes, se [kommunelovens § 5-1](#) tredje avsnitt, der det er fastsatt at «Folkevalgte organer ... skal ha navn som inkluderer den betegnelsen som er brukt om organet der», altså her «utvalg».

Mulig med en begrunnet «siling» av saksdokumenter på nett

Kommunal Rapport 14.03.2022, Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Er vi forpliktet til å publisere sjikanøse saksopplysninger på internett?

SPØRSMÅL: Det vises til følgende Bernt svarer-artikkel i Kommunal Rapport:
[Taushetsplikten gjelder konkrete opplysninger om personlige forhold](#)

Under følger oppfølgingsspørsmål:

Så vidt vi kan se, stiller ikke offentleglova noen plikt til å gjøre dokumenter tilgjengelig på internett. [Offentleglova § 10](#) tredje ledd nevner at organ som er omfattet av loven, **kan** gjøre dokument allment tilgjengelig på internett, med unntak for opplysninger underlagt taushetsplikt i lov eller medhold av lov.

Det følger imidlertid av [kommuneloven § 11–3](#) tredje ledd at sakslisten til møtet og andre møtedokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet, skal være tilgjengelige for allmennheten.

Hvordan stiller dette seg sett opp mot henvendelser med ærekrenkende opplysninger som er en del av saksdokumentene? Dersom det vurderes at de ærekrenkende opplysningene ikke inneholder «opplysninger om personlige forhold» og således ikke kan unntas offentlighet: Skal regelen forstås som at dokumentene kun må være tilgjengelige for allmennheten i form av at de skal utleveres dersom det kommer en innsynsbejæring eller må de faktisk være allment tilgjengelig på hjemmesiden?

Vi stiller oss kritisk til å legge ut henvendelser med ærekrenkende opplysninger åpent på hjemmesiden uansett om de ikke inneholder taushetsbelagte opplysninger, så lenge navn nevnes. Dette vil jo fort kunne komme opp ved et enkelt navnesøk på google og kan forfølge personer resten av livet. Da tenker vi særlig hvis henvendelsene med ærekrenkende opplysninger også gjelder privatpersoner uten tilknytning til kommunen (for eksempel at det i tillegg til de kommunalt ansatte og folkevalgte ramses opp «dritt» og påstander om korrupsjon om andre innbyggere som jobber i andre etater som f.eks. mattilsynet, politiet, domstolene eller lignende).

Det kan virke som at dette støttes av din lovkommentar i note 164 til offentleglova § 10 hvor du skriver: «Det har vært antatt at også uten slik særlig hjemmel har man kunnet legge ut dokumenter på Internett **så langt ikke regler om taushetsplikt, ærekrenkelser eller vern av privatlivets fred er til hinder for dette**».

SVAR: Dette er en vanskelig problemstilling som jeg ikke har sett at lovgiver har tatt stilling til. Dette avspeiler nok at vi opererer med regler om innsynsrett og personvern som nok stadig i begrenset grad tar høyde for de særlige utfordringene vi står overfor når det gjelder avveiningen mellom disse hensynene. Så her må vi prøve å finne fram til en lovforståelse som gir mest mulig rimelige resultater i den avveiningen av motstående hensyn som det her er tale om.

Utgangspunktet er altså bestemmelsen i [offentleglova § 10](#) tredje avsnitt om at «Organ som er omfatta av lova her, kan gjere dokument allment tilgjengelege på Internett, med unntak for opplysningar som er underlagde teieplikt i lov eller i medhald av lov.»

Dette er en «kan-regel», et forvaltningsorgan har ingen *plikt* til å legge dokumenter ut på nettet, hvis ikke det følger av andre regler at den har dette. I bestemmelsen i [offentlegforskrifta § 7](#) om tilgjengeliggjøring av dokumenter på internett settes det bare begrensninger for hva som kan legges ut på denne måten; herunder blant annet

opplysninger som er underlagt taushetsplikt og opplysninger om visse sakstyper som angår personlige forhold.

Forvaltningsorganet vil også ellers kunne unnta eller skjerme andre typer opplysninger ved utlegging på internett, men må da «opplyse kva for kriterium som ligg til grunn for utvalet av dokument».

Dette betyr at, så langt ikke annet er fastsatt, vil et forvaltningsorgan kunne unnlate å legge ut på nettet dokumenter med ærekrenkende opplysninger.

Men så langt det ikke foreligger taushetsplikt, vil disse dokumentene stadig være offentlige og skal være tilgjengelig for innsyn når noen ber om det.

Neste spørsmål blir så om kommunen likevel har en særlig plikt til å legge saksdokumenter til møter i kollegiale organer, herunder kontrollutvalget, ut på internett. Dette avhenger av forståelsen av bestemmelsen i [kommuneloven § 11–3](#) tredje avsnitt, som det vises til i spørsmålet. Denne lyder: «Sakslisten til møtet og andre møtedokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet, skal være tilgjengelige for allmennheten».

Dette er en gammel regel fra lenge før vi fikk internett, og har tradisjonelt blitt forstått som en plikt til å legge kopi av saksdokumenter ut på et egnet sted til innsyn for interesserte. Den gjelder bare de dokumentene som sendes ut til de folkevalgte før møtet, og kan i dag ses som en avgrenset forsterking av innsynsretten etter offentleglova.

Mens borgeren ellers må henvende seg til kommunen og be om innsyn, som så blir gitt, kan hun her bare gå inn på det aktuelle sted og se på disse. Og her gjelder altså offentleglovas innsynsregel; man kan bare unnta konkrete opplysninger som er underlagt taushetsplikt fra innsyn.

I dag er det vanlig at man legger disse saksdokumentene ut på kommunes hjemmeside. Men selv om det gjøres, må fysiske kopier av dokumentene også være utlagt til gjennomsyn.

Tilgjengelighet på internett kan ikke oppfattes som oppfyllelse av kravet om at dokumentene skal være tilgjengelig for allmennheten. Utleggingen på internett må derfor anses som en «frivillig» tilleggsytelse fra kommunens side.

Dermed er vi tilbake til det som er sagt ovenfor om rett til å unnlate å legge noen dokumenter ut, altså selv om de er offentlige slik at det er rett til innsyn i fysiske kopier. På samme måte som ellers når kommunen legger dokumenter ut på nettet, vil den da kunne «sile fra» slike som inneholder ærekrenkende påstander. Men må da det opplyses om at slik utsiling har funnet sted og på hvilket grunnlag. Og fysisk kopi av disse dokumentene vil fortsatt måtte ligge åpent for innsyn sammen med de andre saksdokumentene til møtet i det folkevalgte organet.

Spørsmål om valg av medlemmer til arbeidsmiljøutvalget II

Prinsippfråsegner og fortolkingar | Dato: 23.03.2022

Mottakar: Sykkylven kommune

Vår referanse: 22/1788-2

Om kommunedirektøren kan peke ut folkevalgte til å være medlemmer i arbeidsmiljøutvalget, eller om disse må komme fra administrasjonen.

Brevdato: 16. februar 2022

Svar på spørsmål om val av medlemmer til arbeidsmiljøutvalet

Vi viser til e-post frå Sykkylven kommune 10. november 2021 og vårt foreløpige svar 17. desember 2021.

I e-posten viser de til departementet si fråsegn i sak 20/741 1, der det er lagt til grunn at det er kommunedirektøren som har ansvaret for å peike ut arbeidsgivars representantar til arbeidsmiljøutvalet. De ber om ei ytterligere presisering av tolkinga, og spør om desse representantane må kome frå administrasjonen eller om kommunedirektøren også kan peike ut politikarar frå kommunestyret, som til dømes ordførar.

Departementet vil først vise til at kommunedirektøren er leiar for den kommunale administrasjonen, jf. kommunelova § 13-1. Stillinga gir ikkje kommunedirektøren mynde til å påleggje folkevalde å sitje i arbeidsmiljøutvalet.

Det neste spørsmålet blir difor om kommunedirektøren kan peike ut folkevalde, viss dei samtykker.

I fråseigna i sak 20/741-1 la departementet til grunn at arbeidsmiljøutvalet er eit administrativt organ, i motsetnad til eit folkevald organ. Det blei i den samanhengen peika på at den nye kommunelova gjer skiljet mellom administrative og folkevalde organ enda tydelegare. Dette skiljet er eit grunnleggjande trekk med kommunelova og pregar gjennomgåande heile systematikken til lova.

Departementet meiner etter dette at kommunedirektøren berre kan peike ut tilsette i kommunen til å representere arbeidsgivar i arbeidsmiljøutvalet.

Med hilsen

Siri Halvorsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Erland Aamodt
fagdirektør

TEMA

Kommunalrett og kommunal inndeling

RELATERT

➤ [Tolkningsuttalelser om kommuneloven 2018](#)

(http://www.regjeringen.no/no/dokument/lover_regler/tolkningsuttalelser/kommunalrett/tolkningsuttalelser-om-kommuneloven-2018/id2672705/)

TILHØYRANDE LOV

➤ [Kommuneloven \(2018\)](#) (<http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommuneloven-2018/id2672010/>)

KONTAKT

[Kommunalavdelingen](#) (<http://www.regjeringen.no/no/dep/kdd/org/avdelinger/kommunalavdelingen/id1497/>)

E-post: postmottak@kdd.dep.no (<mailto:postmottak@kdd.dep.no>)

Telefon: 22 24 72 01

Adresse: Postboks 8112 Dep., 0032 Oslo

Besøksadresse: Akersgt. 59 , Oslo

§ 7-5 og § 7-6: Spørsmål om forholdsvalg i et fjernmøte

Tolkningsuttalelse | Dato: 23.03.2022

Mottaker: Hammerfest kommune

Vår referanse: 22/1346-2

Om man kan avholde skriftlig forholdsvalg i et fjernmøte, for eksempel ved e-post.

Brevdato: 7. mars 2022

Svar på spørsmål om forholdsvalg etter kommuneloven

Vi viser til e-post fra Hammerfest kommune v/kommuneadvokaten 15. desember 2021. Om henvendelsen i e-posten stiller dere spørsmål om det er rettslig adgang til å foreta (skriftlig) forholdsvalg i et fjernmøte. Dere skisserer en løsning hvor de ulike partienes/gruppenes stemmesedler sendes på e-post til alle kommunestyremedlemmene, som avgir sine stemmer ved å sende valgt stemmeseddel til politisk sekretariat på e-post. Opptelling og mandatfordeling gjennomføres av politisk og administrativ ledelse i samarbeid med politisk sekretariat.

Departementets vurdering

Kommuneloven § 7-5 og § 7-6 regulerer valg til folkevalgte organer gjennom forholdsvalgmetoden. Det følger av § 7-5 første ledd at forholdsvalg foregår på grunnlag av lister med forslag til kandidater. Listene skal være innleverte på forhånd. § 7-6 regulerer valgoppgjøret. I bestemmelsens første ledd sies det at ved valgoppgjøret fordeles organets medlemsplasser på de ulike listene etter hvor mange stemmesedler hver liste har fått.

Det er etter dette på det rene at loven legger opp til en skriftlig avstemning, jf. lovens omtale av "lister" og "stemmesedler".

Departementet har i uttalelse 19/3463 vurdert om det også er adgang til å gjennomføre et forholdsvalg gjennom å vise stemmetegn eller om det kun er lov med skriftlig avstemning. I uttalelsen konkluderer departementet med at det ikke er adgang til å gjennomføre forholdsvalg med stemmetegn.

Spørsmålet i denne saken er altså om skriftlig avstemning i samsvar med kommuneloven § 7-5 og § 7-6 lar seg gjennomføre i et fjernmøte.

Som utgangspunkt viser departementet til at det er et klart prinsipp i loven at det er de samme reglene som gjelder for fjernmøter som for fysiske møter.

Når det gjelder lovens ordlyd, sier den ingenting uttrykkelig om listene og stemmesedlene kan formidles digitalt, i tillegg til den tradisjonelle måten ved papir. Dermed kan vi ikke se at ordlyden er til hinder for fremgangsmåten som kommunen skisserer.

Loven har heller ikke satt bestemte formalkrav til listene eller stemmesedlene, noe som kunne tenkes å ha utgjort et hinder for en skriftlig avstemning i et fjernmøte. Riktignok er det fastsatt i § 7-5 tredje ledd at listene skal være "underskrevet". Departementet kan ikke se at et slikt uttrykk i denne sammenhengen betyr at listene må være skriftlig undertegnet av ett medlem av det velgende organet. Hensikten med et krav om at listen er underskrevet, må være at minst én identifiserbar person synliggjør at hun eller han står bak forslaget. Det er ikke behov for en tradisjonell skriftlig underskrift til dette formålet. Departementet mener derfor at kravet om underskrift i § 7-5 tredje ledd ikke er til hinder for skriftlig stemmegivning i et fjernmøte.

Så langt departementet kan se, er ikke problemstillingen omtalt i lovforarbeidene til kommuneloven av 2018. Departementet vil likevel peke på at det var et klart lovgiverønske å utvide mulighetene til fjernmøte i den nye kommuneloven, se for eksempel Prop. 46 L (2017–2018) side 159. Det ble ikke gitt uttrykk for noen betenkeligheter med skriftlig avstemning i den forbindelsen, slik som det eksempelvis ble med lukkede møter som fjernmøter.

Forarbeidene til den kommuneloven av 1992 hadde imidlertid en kort omtale av om forholdsvalg må være hemmelige. Hvis hemmelige valg er et krav, vil det neppe være adgang til å stemme ved hjelp av e-post. I Ot.prp. nr. 42 (1991–1992) ble det på side 134 under gjeldende rett, uttalt:

«Når det gjelder stemmemåten, må alle forholdsvalg skje skriftlig og hemmelig, idet kommunelovene her viser til reglene i valgloven. Etter valgloven skal forholdsvalg (til kommunestyre/fylkesting) alltid skje skriftlig.»

Dette var altså rettstilstanden før kommuneloven av 1992, siden uttalelsen omhandler gjeldende rett. Da kommuneloven av 1992 ble vedtatt, ble også henvisningen til valgloven fjernet i bestemmelsen som regulerte forholdsvalg (§ 36). Departementet nevner for ordens skyld at heller ikke i kommuneloven av 2018 ble det tatt inn noen henvisning i tilsvarende bestemmelse (§ 7-5).

Videre taler reelle hensyn med tyngde for at loven ikke er til hinder for skriftlig avstemning. Dersom loven skal gi vide muligheter til å avholde fjernmøter, er det av stor betydning at praktisk viktige saker kan behandles. Valg til folkevalgte organer er et eksempel på en slik praktisk viktig sak.

Departementet mener etter dette at kommuneloven ikke er til hinder for at forholdsvalg gjennomføres på en skriftlig måte i et fjernmøte, for eksempel ved e-post.

Med hilsen

Siri Halvorsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Erland Aamodt
fagdirektør

TEMA

Kommunalrett og kommunal inndeling

RELATERT

➤ [Tolkningsuttalelser om kommuneloven 2018](#)

(http://www.regjeringen.no/no/dokument/lover_regler/tolkningsuttalelser/kommunalrett/tolkningsuttalelser-om-kommuneloven-2018/id2672705/)

TILHØRENDE LOV

➤ [Kommuneloven \(2018\)](#) (<http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommuneloven-2018/id2672010/>)

KONTAKT

[Kommunalavdelingen](http://www.regjeringen.no/no/dep/kdd/org/avdelinger/kommunalavdelingen/id1497/) (<http://www.regjeringen.no/no/dep/kdd/org/avdelinger/kommunalavdelingen/id1497/>)

E-post: postmottak@kdd.dep.no (<mailto:postmottak@kdd.dep.no>)

Telefon: 22 24 72 01

Adresse: Postboks 8112 Dep., 0032 Oslo

Besøksadresse: Akersgt. 59 , Oslo

Regjeringen.no

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS)

Postboks 8129 Dep, 0032 OSLO

Telefon: (+47) 22 24 90 90

➤ **Kontaktinformasjon**

Ansatte i departementene, SMK og DSS: [Depkatalog](#)

Org.nr. 974 761 424

Retten til å klage gjelder fortsatt

Kommunal Rasport 04.04.2022, Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hva skjer med klageretten nå som kommunedirektøren har fått lovfestet det løpende personalansvaret?

SPØRSMÅL: Med den nye kommuneloven skulle også skillet mellom politikk og administrasjon tydeliggjøres bedre.

I kommunelovens [§ 13-1](#) siste ledd heter det at: «Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov.» Samtidig heter det i forvaltningslovens [§ 2](#) at: «Avgjørelse som gjelder ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed eller forflytting av offentlig tjenestemann, regnes som enkeltvedtak.»

Med enkeltvedtak følger det også med en klagerett, men hvem er klageinstans nå, hvis personalansvaret helt og holdent ligger hos kommunedirektøren?

SVAR: Svaret på ditt spørsmål ligger i formuleringen «det løpende personalansvaret». Kommuneloven [§ 13-1](#) regulerer bare de interne kompetanseforholdene i kommunen etter denne loven, ikke hvilket organ som er klageinstans etter forvaltningsloven.

Utgangspunktet er bestemmelsen i kommuneloven [§ 5-3](#) om at det er kommunestyret som treffer vedtak på vegne av kommunen så lenge ikke annet er bestemt i lov eller vedtak om delegering til andre kommunale organer. Dette gjelder for vedtak i første instans, også kommunedirektørens myndighet etter [§ 13-1](#).

Bestemmelsen her om at kommunedirektøren har løpende personalansvar er så en særregel som gir henne selvstendig myndighet til å treffe slike vedtak, men den har ingen betydning for retten til å klage etter forvaltningsloven, eller for hvilket organ som er klageinstans.

Dette er regulert i forvaltningsloven [§ 28](#) andre avsnitt, første setning, der det fastslås at for enkeltvedtak som er truffet av forvaltningsorgan opprettet i medhold av Kommuneloven, er klageinstansen kommunestyret eller fylkestinget, eller etter bestemmelse gitt av kommunestyret; formannskapet, eller en eller flere særskilte klagenemnder. Det vanligste er her at kommunestyret delegerer myndighet til å avgjøre klager til ett eller flere særlige klageutvalg, men hvis ikke det er gjort, vil kommunestyret selv være klageinstans.

For de sakene det her er tale om, har kommunedirektøren altså bare «løpende personalansvar» i første linje. Hun må finne seg i at enkeltvedtak hun treffer blir overprøvd av et folkevalgt organ – altså kommunestyret, formannskapet eller en særlig klagenemnd.

Men dette gjelder bare der vedtaket er påklagd av en part. Bestemmelsene i forvaltningsloven [§ 35](#) andre og tredje avsnitt, om at klageinstansen også kan omgjøre et vedtak selv om det ikke er påklagd, gjelder etter bestemmelsens fjerde avsnitt ikke for kommunale organer som er klageinstans. Så lenge ikke den det gjelder har påklagd vedtaket, er altså kommunedirektørens avgjørelse siste ord i saken.

Sivilombudets nye veileder skal gi færre innsynsfeil

Kommunal Rapport 05.04.2022

Hvor raskt må et innsynskravet behandles? Hvordan skal en innsynsklage behandles? Svarene finner du i den nye veilederen til Sivilombudet.

Hvert år mottar og behandler Sivilombudet flere hundre klager om innsyn. Sivilombudets erfaring er at når forvaltningsorganene trår feil, så skyldes det mange ganger manglende bevissthet om regelverket.

Nå presenteres de viktigste innsynsreglene i et eget veiledningshefte.

– Vi håper at denne framstillingen av de mest sentrale områdene i loven, sammen med våre uttalelser, kan bidra til at det gjøres færre feil i forvaltningen, sier sivilombud Hanne Harlem.

Synding i forvaltningen

Veiledningsheftet retter seg både mot de som ber om innsyn, enkeltmennesket eller journalisten, og de som skal behandle kravet, forvaltningen.

Harlem peker på at innsyn i forvaltningens dokumenter er en helt sentral forutsetning for en åpen og opplyst debatt.

Retten til innsyn er også et viktig verktøy for å avdekke kritikkverdige forhold i den offentlige forvaltningen, påpeker Harlem.

– En forutsetning for dette er at innsynskrav behandles korrekt, men dessverre ser vi at det syndes i forvaltningen på området.

Hun legger til at ombudet gir mer kritikk på dette området enn på andre forvaltningsområder. I veilederen er flere av Sivilombudets sentrale uttalelser om innsynsrett løftet fram som praktiske eksempler for å gi knagger å henge kunnskapen på.

Harlem understreker samtidig at veilederen ikke vil erstatte eksisterende rettskilder. Den gir heller ikke en fullstendig oversikt over rettsreglene eller problemstillingene som forvaltningsorganer vil støte på.

Veilederen finner du [her](#)

eller:

<https://www.sivilombudet.no/wp-content/uploads/2022/04/Innsynsguiden-fra-Sivilombudet.pdf>

Mulighetsrom for interkommunalt samarbeid i Indre Namdal

Utredning (forprosjekt) på oppdrag for Statsforvalteren i Trøndelag*

April 2022

**Oppdraget er forankret i ønske fra kommunene i felles formannskapsmøte 16. september 2021*

0

1

2

3

4

5

6

Denne utredningen er utført av PwC på oppdrag fra Statsforvalteren i Trøndelag i samsvar med avtale av 24. november 2021. Statsforvalteren har initiert utredningen i samråd med de fire kommunene i Indre Namdal.

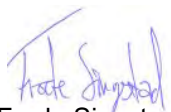
Oppdragsansvarlig partner har vært Geir Are Nyeng. Vårt team har bestått av Frode Singstad (prosjektleder), Randi Ness, Tilde Asphaug Christensen og Ola Lindberg.

PwC vil takke alle som har bidratt med informasjon og innspill til utredningen.

Trondheim, 08.04.2022

Geir Are Nyeng
Partner

Frode Singstad
Prosjektleder

De fire kommunene i Indre Namdal
(IN-kommunene): Røyrvik, Lierne,
Namsskogan og Grong

Denne rapporten er utarbeidet for Statsforvalteren i Trøndelag i forbindelse med oppdrag i samsvar med engasjementsbrevet datert 24. november 2021. Våre vurderinger bygger på faktainformasjon som har fremkommet i intervjuer med kommunene i Indre Namdal og i dokumentasjon som Statsforvalteren og kommunene har gjort tilgjengelig for oss. PricewaterhouseCoopers (PwC) har ikke foretatt noen selvstendig verifisering av informasjonen som har fremkommet, og vi inntar ikke for at den er fullstendig, korrekt og presis. PwC har ikke utført noen form for revisjon eller kontrollhandlinger av verken Statsforvalteren eller Indre Namdalskommunenes virksomhet.

Statsforvalteren i Trøndelag har rett til å benytte informasjonen i denne rapporten i sin virksomhet, i samsvar med forretningsvilkårene som er vedlagt vårt engasjementsbrev. Rapporten og/eller informasjon fra rapporten skal ikke benyttes for andre formål eller distribueres til andre uten skriftlig samtykke fra PwC. PwC påtar seg ikke noe ansvar for tap som er lidt av Statsforvalteren eller andre som følge av at vår rapport eller utkast til rapport er distribuert, gjengitt eller på annen måte benyttet i strid med disse bestemmelsene eller engasjementsbrevet. PwC beholder opphavsrett og alle andre immaterielle rettigheter til rapporten samt ideer, konsepter, modeller, informasjon og know-how som er utviklet i forbindelse med vårt arbeid. Enhver handling som gjennomføres på bakgrunn av vår rapport foretas på eget ansvar.

0

Sammendrag

1

Statsforvalteren i Trøndelag har i samråd med kommunene i Indre Namdal engasjert PwC for å gjennomføre et forprosjekt der målet er å kartlegge status og analysere muligheten for et langsiktig og sterkere strategisk interkommunalt samarbeid mellom kommunene. Forprosjektet er gjennomført i perioden november 2021 til mars 2022. PwC har innhentet data om erfaringer med samarbeidet og mulighetsrom for videre samarbeid gjennom en bred spørreundersøkelse, dybdeintervjuer med administrativ og politisk ledelse og en felles workshop.

2

3

Utredningen viser at erfaringene med samarbeidet fram til nå i stor grad er positive. Kommunene er samstemte i at de ikke hadde klart å tilby like gode tjenester uten samarbeid. Det som trekkes fram som mest negativt ved dagens samarbeid, er når kommuner opplever å miste arbeidsplasser, og en opplevelse av manglende tillit og liten kontroll.

4

5

Det er et stort potensial for mer interkommunalt samarbeid mellom de fire kommunene i Indre Namdal. De aller fleste kommunale ledere og folkevalgte mener at kommunene bør samarbeide mer. Samtidig har det vært gjort et godt grunnarbeid for å etablere et langsiktig, strategisk og forpliktende samarbeid også tidligere. Dette har blant annet resultert i en viljeserklæring og en håndbok, men uten at man har lyktes med å hente ut ønskede effektene. Et viktig spørsmål er derfor hva som skal til for at man lykkes med å forplikte seg mer til samarbeid denne gangen?

6

Denne utredningen viser at et viktig første steg er å sette tillit på agendaen. Det må bygges en større tillit mellom kommunene, større forståelse for hverandres behov, og større raushet for at man kan ha ulike prioriteringer. Et mål må være at kommunene aksepterer at de ikke kan komme best ut av alle samarbeid, men at de på sikt vinner på å være del av IN-samarbeidet.

Denne utredningen er et forprosjekt, som skal danne grunnlag for videre arbeid med å etablere interkommunalt samarbeid i Indre Namdal. To forhold som bør utredes nærmere i det videre arbeidet, er nye muligheter for organisering og kostnadsmodeller. Forsøksloven åpner for forvaltningsforsøk, som kan innebære nye organisasjonsmodeller og ny fordeling av oppgaver og ansvar mellom forvaltningsnivåer.

Det er interesse for slike forsøk i Indre Namdal, men utredningen gir ikke svar på hvordan dette eventuelt kan gjennomføres. Kostnadsmodeller er et tema som kan skape uenigheter og bidra til å redusere den tilliten som trengs. Det finnes neppe en universell modell som sørger for hensiktsmessig fordeling for alle mulige samarbeid, og det bør derfor avklares tydeligere hvilken strategi som skal legges til grunn på dette området.

Det er mange områder som egner seg godt for mer samarbeid, innen ulike sektorer og overgripende tjenester. Den sektoren som skiller seg ut med størst potensial er helse og velferd. Her kan det både opprettes standard tjenestesamarbeid innen f.eks. rus og psykiatri, eller det kan tenkes nytt rundt hvordan man organiserer helse og velferdstjenestene på tvers av kommunene med felles institusjonsavdelinger, ambulerende team eller forvaltningsforsøk.

Det er et stort potensial innen samarbeid om digitalisering, på to måter: kommunene kan samarbeide om felles ressurser innen digitalisering, som kan være pådrivere for den digitale transformasjonen i og på tvers av kommunene. I tillegg gir digitalisering muligheter for å etablere samarbeid og fagmiljø på tvers av geografi, uten at man må flytte arbeidsplasser i samme grad som før.

Kommunene er utfordret på å prioritere aktuelle samarbeidsområder, men selv da blir de aller fleste prioritert veldig høyt. Det vil neppe være hensiktsmessig å iverksette arbeid på så mange fronter samtidig. Det er dermed behov for å gjøre noen strategiske valg rundt hvilke områder man ønsker å gå videre med først.

PwC anbefaler at kommunene bruker denne utredningen som grunnlag for å etablere en tydelig strategi og en konkret plan for utvikling av samarbeidet i Indre Namdal. En slik strategi bør inneholde (se forslag til prosess på side 32.):

- Full oversikt over aktuelle samarbeidsområder og prioritering av dem: tidsramme for når og hvordan det kan etableres samarbeid på ulike områder, inkludert risikoer og barrierer knyttet til de enkelte samarbeidsområdene
- Vurdering av om og i så fall på hvilke områder det kan etableres forvaltningsforsøk.

Videre må det iverksettes tiltak for å bygge tillit mellom kommunene og sørge for et mer langsiktig og forpliktende samarbeid. Blant disse tiltakene er bedre møteplasser og bedre standarder for felles rapportering på samarbeidsområdene (se side 20).

- 0 Sammendrag
- 1 Innledning: bakgrunn, mandat og metode
- 2 Erfaringer fra samarbeidet fram til i dag
- 3 Mulighetsrom for videre samarbeid
- 4 Hvordan bygge et forpliktende og strategisk samarbeid?
- 5 Hvilke områder bør det samarbeides om?
- 6 Oppsummering og anbefaling

0

1

2

3

4

5

6

1

Innledning: bakgrunn, mandat og metode

Bakgrunn og mandat

Tidligere utredninger har vist at Indre Namdal skiller seg ut som en region med stort behov for mer og tettere samarbeid

Statsforvalteren i Trøndelag fikk i 2021 gjennomført en kartlegging og analyse av det interkommunale samarbeidet i fylket (heretter omtalt som NIVI-rapporten). I denne analysen pekes det på at kommunene i Indre Namdal har et særlig behov for styrket kommunesamarbeid om tjenesteproduksjon og samfunnsutvikling. I rapporten kommer det fram at det er behov for mer samarbeid om nesten alle typer oppgaver. Bakgrunnen for behovet er nasjonale reformer, kompetanse og rekrutteringsutfordringer, kamp om arbeidskraft, behov for kostnadseffektivisering, demografiske endringer, muligheter innen digitalisering, samt erfaringer fra koronapandemien.

I NIVI-rapporten trekkes blant annet følgende fram med relevans for samarbeidet i Indre Namdal (IN-kommunene):

- Indre Namdal framstår som Trøndelags mest sårbare kommuneregion, hvor det åpenbart er behov for nye mål og strategier i det interkommunale samarbeidet.
- Dagens samarbeidsmønster bærer preg av mye kjøp og salg av tjenester, vekslende deltakelse og ulike kommunekonstellasjoner. Det er grunn til å tro at det er rom for en mer planmessig og strategisk organisering av samarbeidet, inkludert bedre utnyttelse av nye digitale løsninger og en mer aktiv arbeidsdeling for stedsuavhengige tjenester.
- Indre Namdal kan være en særlig aktuell kandidat til å utvikle et nasjonalt forvaltningsforsøk med bruk av nye virkemidler, ev. som del av en bredere regional mobilisering i hele Region Namdal. NIVI nevner som eksempel forsøk med en ny type samarbeidsmodell for distriktskommuner, basert på prinsipper om desentralisering av utviklingskompetanse og nye modeller for samarbeid om tjenesteproduksjon og samfunnsutvikling.

Demografisk utvikling tilsier mer samarbeid

Kommunene i Indre Namdal er blant [de i Trøndelag med mest negativ befolkningsutvikling](#). Samtidig viser befolkningsframskrivninger at eldrebølgen nærmer seg, og at kommunene om få år må kunne yte tjenester til langt flere eldre - med langt mindre arbeidskraft boende i kommunene. Dette krever nytenkning!

Kommunene har tidligere forpliktet seg til mer og tettere samarbeid

I 2017 vedtok de fire kommunene to dokumenter som legger føringer for samarbeidet:

- Viljeserklæring for samarbeidet beskriver hvilket verdigrunnlag samarbeidet skal bygge på, og overordna ambisjoner for samarbeid og samarbeidsform
- Håndboka beskriver rutiner for det interkommunale samarbeidet, med styringsmodell, årshjul for møter og rapportering, prinsipper for etablering av samarbeidsområder, økonomi/kostnadsfordeling osv.

Viljeserklæring for samarbeidet

Håndbok: interkommunalt samarbeid

Mandat fra Statsforvalteren

Statsforvalteren i Trøndelag har engasjert PwC for å få kartlagt status og analysert muligheten for et langsiktig og sterkere strategisk interkommunalt samarbeid mellom kommunene i Indre Namdal, i hovedsak innenfor kommunenes rolle som samfunnsutvikler og tjenesteleverandør.

Oppdraget skal anses som et forprosjekt. Målet er å lage et grunnlag som kan legges til grunn for et senere hovedprosjekt, der kommunenes videre arbeid og videre prosesser kan bygge på innsikten og vurderingene fra denne utredningen.

0

1

2

3

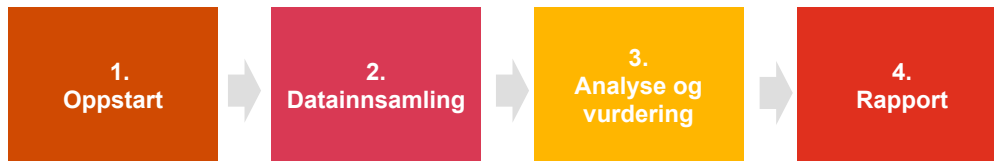
4

5

6

Metode for datainnsamling, analyse og bearbeiding

Utredningen er gjennomført som en effektiv prosess i fire faser:

Oppstart

Oppstartsfasen har bestått av oppstartsmøter med både oppdragsgiver Statsforvalteren og ved de fire kommunene ved kommunedirektørene, samt intern planlegging av PwC.

Datainnsamling

Datainnsamlingen har skjedd gjennom innhenting med flere ulike kilder, se til høyre.

Analyse og vurdering

Informasjon fra datainnsamlingen er analysert og bearbeidet av PwC. Enkelte problemstillinger er deretter bearbeidet videre i en felles workshop, se til høyre.

Rapport

PwC har utarbeidet denne rapporten med mål om at den skal være konkret og lettfattelig, og bli et godt verktøy for kommunene i det videre arbeidet.

Et utkast til rapport er kvalitetssikret av Statsforvalteren og kommunene ved de fire kommunedirektørene.

Det er innhentet og analysert data på flere måter:

Dokumentanalyse

Utredningen er basert på en gjennomgang av utvalgte dokumenter fra og om de fire kommunene, som kommunebilder, kunnskapsgrunnlag for sårbarhetsvurdering, Fylkesmannen i Nord-Trøndelags tilråding for kommunereform, ny strategi for Namdalsregionen m.m.

Spørreundersøkelse

En spørreundersøkelse ble sendt ut til administrativ og politisk ledelse i de fire kommunene – totalt 126 adressenter. Vi mottok 93 svar, noe som resulterte i en samlet svarprosent på 73,8 %. Administrativ ledelse utgjorde 59,1 % av respondentene (politisk ledelse 40,1 %). Alle fire kommuner var godt representert med svar på både administrativt og politisk nivå.

Dybdeintervjuer

Det er gjennomført dybdeintervju med politisk og administrativ ledelse fra de fire kommunene. Fra politisk nivå var ordfører, varaordfører og opposisjonsleder invitert. Intervjuene ble gjennomført digitalt som semistrukturerte gruppeintervju.

Workshop

Det ble gjennomført en digital workshop den 26.1.2022. Alle formannskapsmedlemmer i de fire kommunene, samt kommunedirektørenes ledergruppe (strategisk ledelse) var invitert. I workshopen presenterte PwC resultater og analyser, og det ble jobbet med å utvikle og prioritere tiltak for videre samarbeid i digitale grupperom.

0

1

2

3

4

5

6

2

Erfaringer fra samarbeidet fram
til i dag

Samarbeidet har gitt mange gevinster, og særlig innen samling av fagområder og spesialisering, kompetansedeling og bruk av digitale verktøy

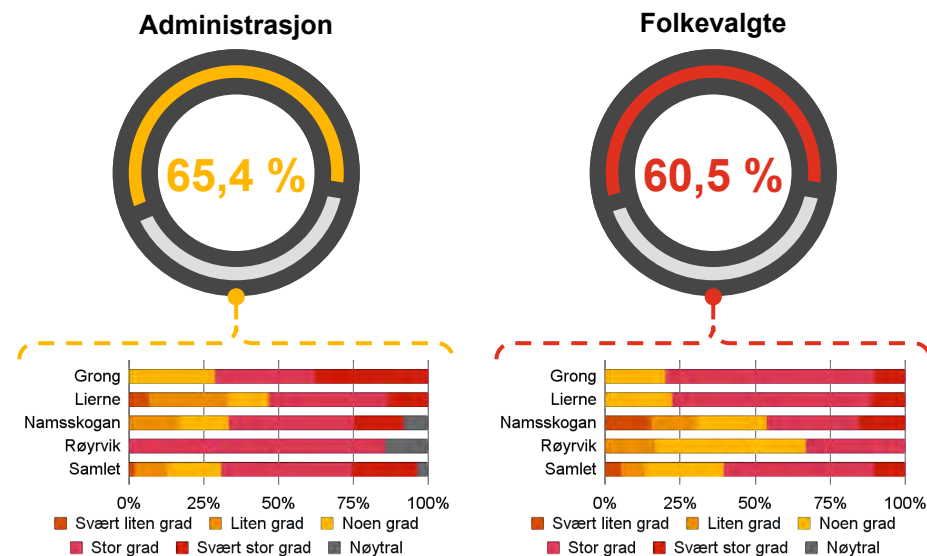
De fire kommunene har etablert samarbeid på en rekke områder. For å kunne vurdere hva som fungerer godt og som dermed er verdt å bygge videre på, og hva som bør endres, har vi stilt folkevalgte og administrative ledere spørsmål om hva som har vært de største gevinstene og utfordringene med samarbeidet så langt. Se mer om utfordringer på neste side.

Spørreundersøkelsen viste at det som flest opplever som de største gevinstene av samarbeidet, er samling av fagområder og spesialisering, og kompetansedeling på tvers av kommunene. Over 65 % av administrative ledere i de ulike kommunene vurderte at samling av fagområder og spesialisering i stor eller svært stor grad var en gevinst som følge av det interkommunale samarbeidet. Den samme prosenten var noe lavere blant de folkevalgte (60,5 %). Funn fra intervjuene peker på at fagområdene i kommunene blir små og sårbare alene, og at man ved å jobbe på tvers kan bygge et sterkere fagmiljø og gi ansatte mulighet for mer spesialisering.

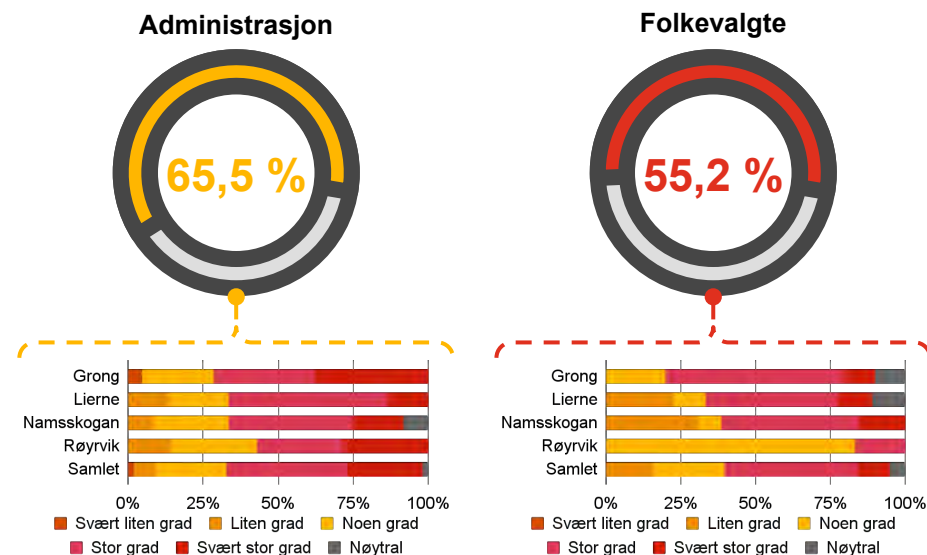
Kompetansedeling på tvers av kommunene blir sett på som en gevinst i stor eller svært stor grad av 65,5 % i administrasjonen og 55,2 % blant de folkevalgte. Fordelene knytter seg her til at man får tilgang på kompetanse man kanskje ikke bestitter i egen kommune, og at man ved å dele kompetanse mellom kommunene lettere kan rekruttere spesialisert kompetanse. Også uformelle fagnettverk spiller inn her. Det er en rekke områder hvor kommunene ikke har formalisert samarbeid, men hvor de samarbeider gjennom uoffisielle fagnettverk der de utveksler erfaringer og kunnskap.

Avslutningsvis er økt bruk av digitale verktøy en gevinst som trekkes frem av mange. Det pekes også på at økt digitalisering gir gevinster i form av at terskelen for samarbeid senkes, både gjennom nye samarbeidsområder, men også gjennom nye samarbeidsformer.

I hvilken grad gir samarbeidet gevinster innen samling av fagområder og spesialisering? (stor/svært stor grad)

I hvilken grad gir samarbeidet gevinster innen kompetansedeling på tvers av kommunene? (stor/svært stor grad)

0

1

2

3

4

5

6

Samarbeidet byr også på flere utfordringer. De som oppleves som størst er bortfall av arbeidsplasser og tap av styring og kontroll.

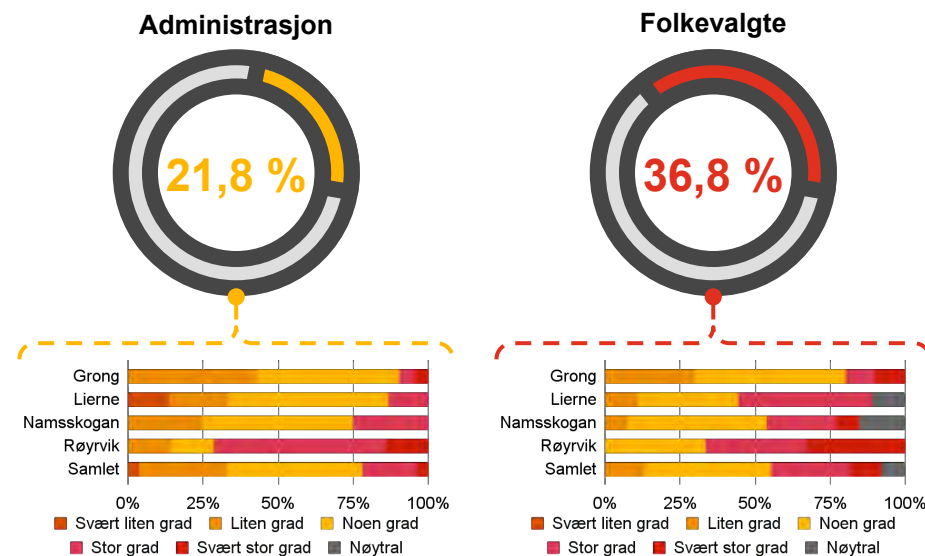
Mye ligger til rette for mer samarbeid i Indre Namdal, men likevel har det ikke lyktes kommunene å få til et forpliktende samarbeid i den grad det kan være behov for. For å forstå mer av hva som er til hinder for utvidet samarbeid har vi i spørreundersøkelsen spurt hvilke utfordringer kommunene ser ved interkommunale samarbeidet.

De to utfordringene som trekkes fram som størst, er bortfall av arbeidsplasser og styring og kontroll. Spørreundersøkelsen viser at ~22 % av administrasjonen i kommunene så på bortfall av arbeidsplasser som en utfordring i stor eller svært stor grad. Tilsvarende svar blant de folkevalgte var ~37 %. Røyrvik skiller seg i begge gruppene ut som den kommunen som i størst grad så på dette som en utfordring. Det som skaper utfordringer er i hovedsak lokalisering av arbeidsplassene i samarbeidet. Arbeidsplassene havner i de fleste tilfeller i vertskommunen, og de lange avstandene i regionen gjør at arbeidstakerne flytter til den kommunen der arbeidsplassen havner. Følgelig mister kommunene både arbeidsplasser og innbyggere. Dette kan se ut til å være en større utfordring for de minste kommunene. Det er en oppfatning av at valg av vertskommune i mange tilfeller fører til sentralisering av arbeidsplasser i de større kommunene.

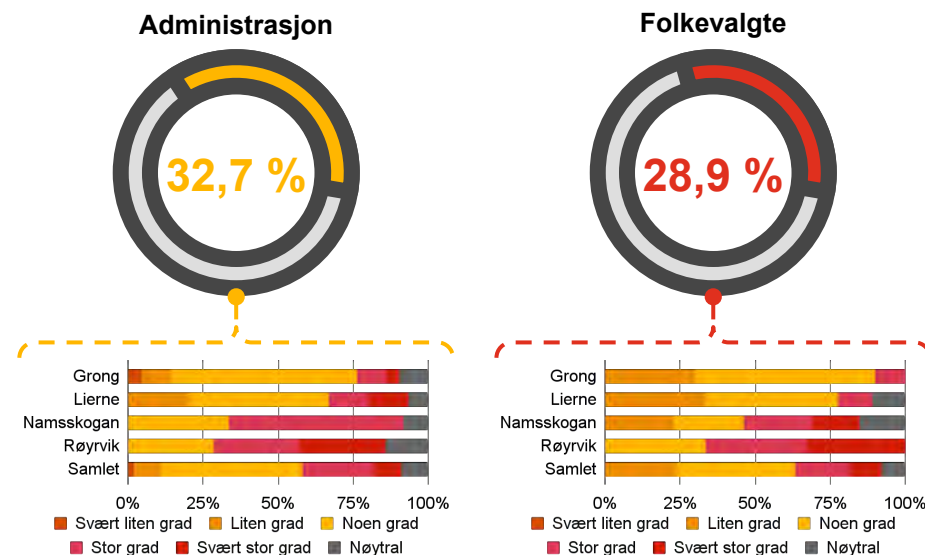
En annen utfordring omhandler styring og kontroll. Her så vi fra spørreundersøkelsen at administrasjonen i større grad så på dette som en utfordring (~33 %) enn de folkevalgte (~29 %). En av årsakene til utfordringene er at det mangler jevnlig rapportering og evaluering av samarbeidene. Det er et ønske om tettere løpende rapportering og årlige evalueringer av samarbeidene. Flere trekker frem at det må vises vilje hos vertskommunene til å utarbeide rapportering og interesse hos samarbeidskommunene til å oppdatere seg på status i samarbeidene. Tettere rapportering og evaluering vil også kunne bidra til at de folkevalgte får bedre kjennskap til de ulike samarbeidene. Det er de mindre kommunene som ser størst utfordringer med styring og kontroll. Dette skyldes at samarbeidene i mange tilfeller medfører et økende behov for koordineringe.

En tredje utfordring er der regelverk er til hinder for et smidig samarbeid. Det eksemplet som konkret trekkes fram av kommunene er arkivregelverket, som stiller det som oppfattes som rigide krav til hvilken dokumentasjon som må lagres hvor (hos verstkommunen, hos samarbeidskommuner osv.), noe som kompliserer samarbeidet.

I hvilken grad byr samarbeidet på utfordringer innenfor disse områdene: Bortfall av arbeidsplasser (stor/svært stor grad)

I hvilken grad byr samarbeidet på utfordringer innenfor disse områdene: Styring og kontroll (stor/svært stor grad)

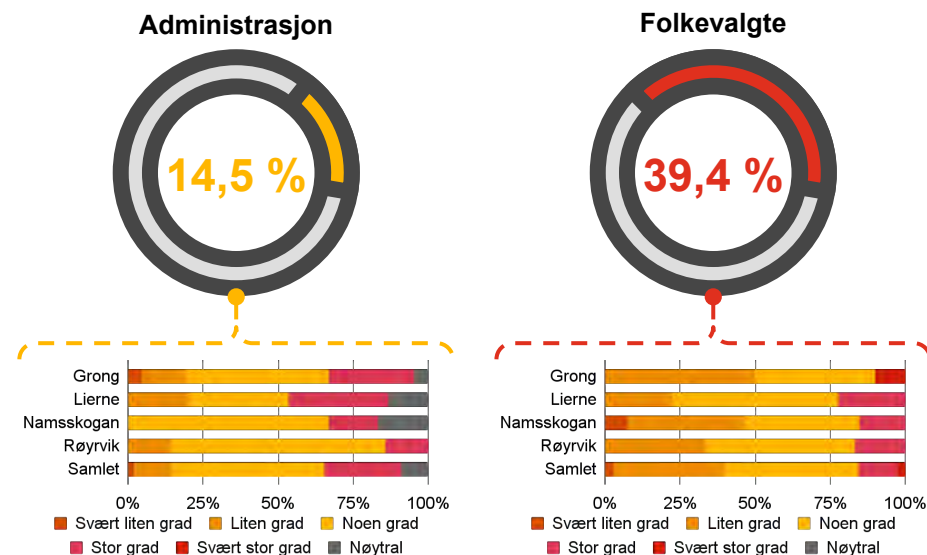
Kommunene evner bare i noen grad å jobbe mot samme mål, og opplever ikke tilstrekkelig fellesskapsfølelse med de andre kommunene

Kommunene har i dag samarbeid på flere ulike kommunale tjenesteområder, og har gjennom disse samarbeidene over år tilegnet seg erfaringer rundt hvordan dette samarbeidet fungerer. I spørreundersøkelsen ble kommunene bedt om å vurdere en rekke påstander om samarbeidskultur. De to påstandene vi har tatt utgangspunkt i her, er de to påstandene med mest negativ oppslutning.

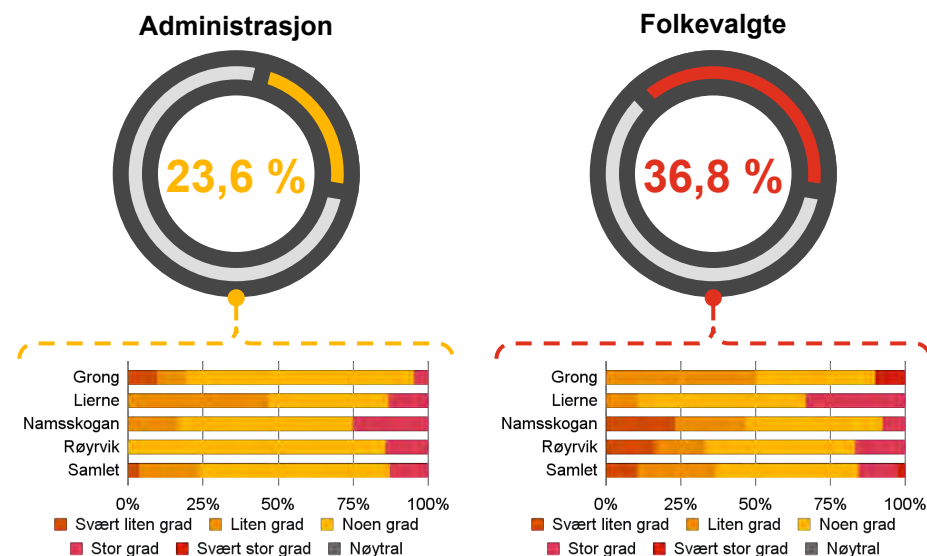
14,5 % blant administrative ledere mener at kommunene i liten eller svært liten grad evner å jobbe mot et felles mål. Til sammenligning var det nesten 40 % av de folkevalgte som svarte det samme. Dette er først og fremst et resultat av at kommunene ikke har formalisert felles mål for samarbeidene, og mangler en prosess for å følge opp mål og status med dertil hørende løpende rapportering og evaluering. Et annet moment her er at kommunene i varierende grad ser etter samarbeid også utenfor Indre Namdal, og en oppfatning av at kommunene inngår samarbeid som først og fremst gagnar deres egne kommuner, fremfor regionen som helhet.

Dette kommer også til uttrykk gjennom en annen påstand i spørreundersøkelsen. 23,6 % av de administrativt ansatte mener at kommunene i liten eller svært liten grad har en fellesskapsfølelse med de andre. Her igjen ser vi at prosentandelen er høyere for de folkevalgte (36,8 %). Det etterlatte inntrykket fra intervjuene er at kommunene har en sterkere fellesskapsfølelse med resten av namdalsregionen enn Indre Namdal. At politikerne svarer mer negativt på denne påstanden, virker til å bunne ut i at det finnes få felles samarbeidsområder eller møtepunkter på politisk nivå. Administrasjonen skaper fellesskapsfølelse mellom kommunene gjennom bedre kjennskap til de ulike samarbeidene, og tett samarbeid med de andre kommunene i hverdagen gjennom formaliserte og uformelle samarbeidsområder. På politisk nivå mangler det et forum for både å bli kjent med samarbeidene og de andre kommunene. Også lokalisering av de ulike samarbeidene skaper strid, og er med på å bryte ned fellesskapsfølelsen.

I hvilken grad vil du si at kommunene evner å jobbe mot et felles mål? (liten/svært liten grad)

I hvilken grad vil du si at kommunene har en fellesskapsfølelse med de andre? (liten/svært liten grad)

0

1

2

3

4

5

6

0

1

2

3

4

5

6

3

Mulighetsrom for videre samarbeid

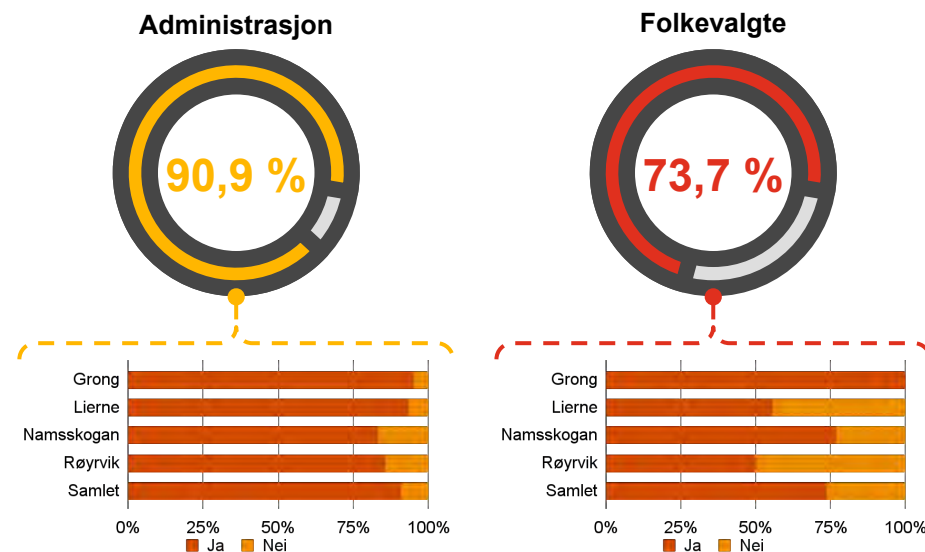
Det er behov- og potensial for tettere samarbeid enn i dag - innen en rekke tjenesteområder

Det etablerte samarbeidet gir en rekke gevinster og noen opplevde utfordringer som det må jobbes med å løse. Uansett oppgir kommunene at det både er behov, og potensial, for tettere samarbeid i dag. Det kommer til uttrykk gjennom spørreundersøkelsen, intervjuer og workshop med administrasjon og folkevalgte i kommunene.

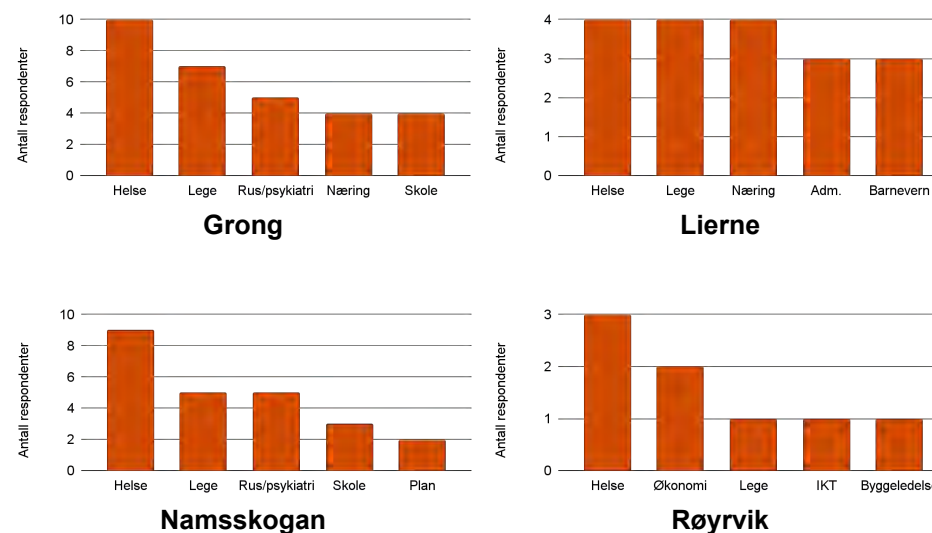
Spørreundersøkelsen viser at det soleklare flertallet av ledere og folkevalgte i kommunene ønsker å samarbeide tettere enn de gjør i dag. På administrativt nivå svarer ~91 % av respondentene i stor eller svært stor grad på spørsmål om i hvilken grad kommunene bør samarbeide tettere enn i dag. Andelen som mente kommunene bør samarbeide tettere var noe lavere på politisk nivå, men likevel ~74 %. Det viser at det er bred forståelse for, og ønske om, å samarbeide tettere. Kommunene er samtidig på mange tjenesteområder avhengig av et tett og godt samarbeid for å kunne levere gode tjenester, og oppgir i spørreundersøkelse og intervju at de ikke kunne tilbudt bedre tjenester i dag uten interkommunalt samarbeid. Et ønske om større og mindre sårbare fagområder, rekruttere og beholde viktig og spesialisert kompetanse, samt muligheter for stordriftsfordeler er noen av grunnene til at behovet for tettere samarbeid melder seg. Alt dette kan ses i sammenheng med forventet utvikling i folketall og demografi.

De områdene kommunene i hovedsak trekker frem som områder de potensielt bør samarbeide tettere om, er helsesektoren (mer spesifikt innen legetjeneste, rus og psykiatri), næring og administrative støttetjenester. Administrative støttetjenester kan være innenfor økonomiområdet, felles koordineringsressurs, digitaliseringskoordinator, etc. Også andre fellesressurser innen byggeledelse og kommunal planlegging trekkes frem i intervjuer. Bildet er ganske likt på tvers av kommunene. Vi ser at eksempelvis barnevern også trekkes frem av noen, selv om det allerede er etablert samarbeid der. Innenfor økonomiområdet er det i dag samarbeid på regnskap og lønn (Grong deltar ikke i lønnsamarbeidet). Kommunene ser altså et potensial innenfor flere nye områder, samtidig som de ser en mulighet til å styrke områder det allerede samarbeides om.

Bør kommunene samarbeide tettere enn de gjør i dag? (ja)

Innen hvilke områder bør de samarbeide tettere? (topp fem)

Det er et stort mulighetsrom innen samarbeid om kompetanse og rekruttering, også gjennom digitalisering

I tillegg til samarbeid om konkrete tjenesteområder, viser spørreundersøkelsen og intervju at det er et stort mulighetsrom for tettere samarbeid om kompetanse og rekruttering.

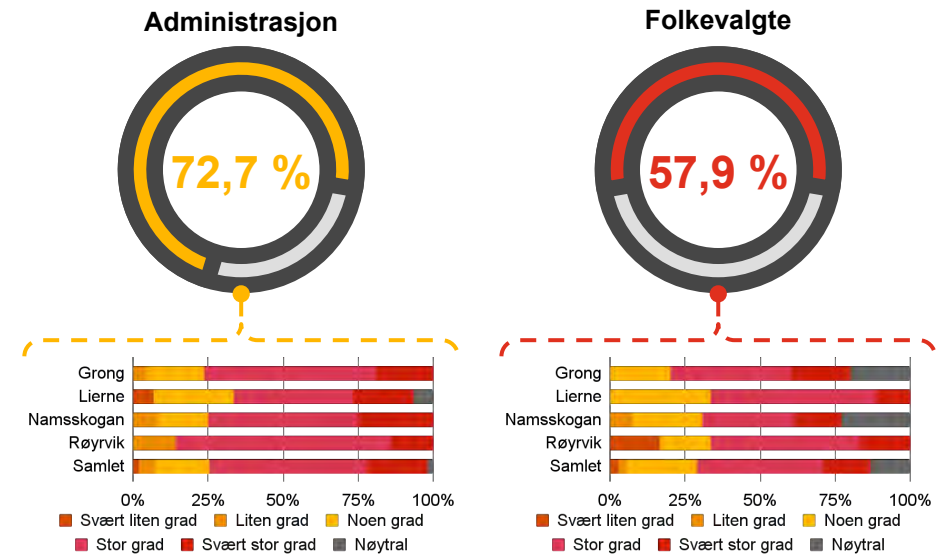
På spørsmål om det er nødvendig med bedre tilrettelegging for samarbeid om kompetanse, svarer 72,7 % av administrativt ansatte i stor eller svært stor grad, mot 57,9 % av de folkevalgte. Forskjellen mellom disse kan skyldes at administrasjonen sitter nærmere tjenesteytingen og derfor ser kompetansebehovene tydeligere enn de folkevalgte. Forklaringen på at så mange ser dette som et tydelig behov, er et av hovedargumentene for tettere interkommunalt samarbeid: at økende krav til spesialisert kompetanse, mer komplekse tjenester, brukere med mer sammensatte behov osv. utfordrer kommunene i stadig større grad.

Samtidig med at kompetansebehovene øker, er det krevende for små kommuner i distrikts-Norge å rekruttere og beholde relevant kompetanse. Dette er årsaken til at et klart flertall av både administrativt ansatte (72,7 %) og folkevalgte (68,4 %) svarer at det bør legges bedre til rette for samarbeid om rekruttering.

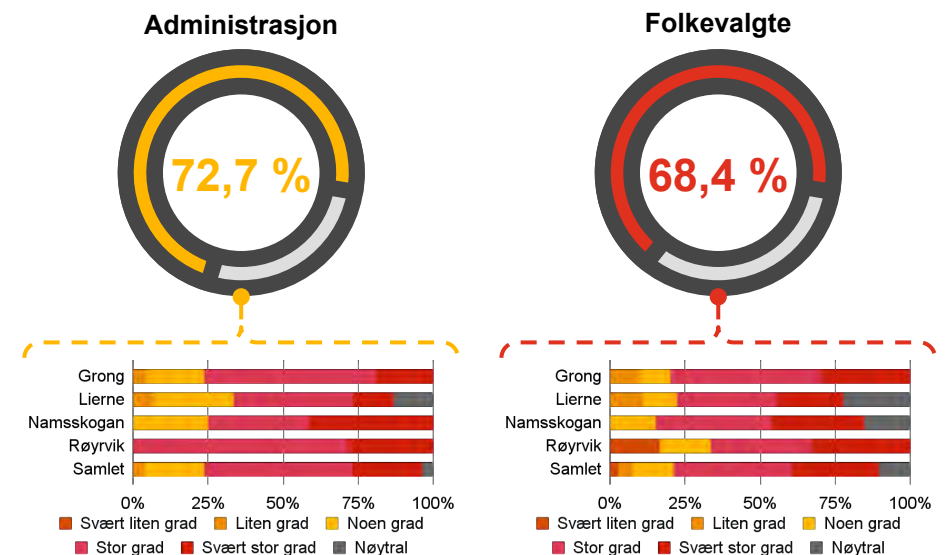
Oppsummert viser dette at *kompetanse og rekruttering* er et felt der mulighetsrommet for nærmere samarbeid er stort. Dette henger tett sammen med et poeng som trekkes fram av mange i spørreundersøkelse og intervju: digitalisering legger i dag til rette for at man kan tenke nytt om hvordan man rigger samarbeid. Kanskje kan det bygges fagmiljø som sikrer sterkere kompetanse uten at de ansatte nødvendigvis må sitte fysisk sammen? Kanskje er det lettere å rekruttere spesialisert kompetanse til en full stilling som skal dekke fire kommuner, en til en 30 %-stilling som kun skal dekke én, og at dette er lettere å lykkes med når man kan gjennomføre flere oppgaver digitalt?

Hvordan kommunene kan samarbeide tettere og kompetanse og rekruttering beskrives nærmere i kapittel 5.

Det er nødvendig med bedre tilrettelegging for samarbeid om kompetanse (stor/svært stor grad)

Det bør legges bedre til rette for samarbeid om rekruttering (stor/svært stor grad)

0
1
2
3
4
5
6

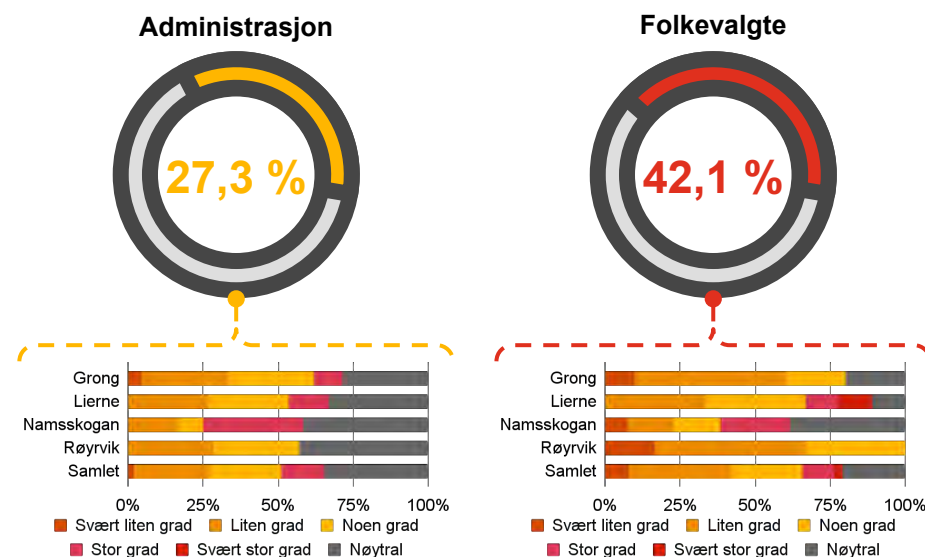
For å utnytte mulighetsrommet må samarbeidet bli bedre på styring og kontroll, og alternative former for organisering må vurderes

Et suksesskriterium for å etablere gode, langsiktige samarbeidsrelasjoner er at de deltakende kommunene opplever tillit til samarbeidet. Videre må det etableres gode styringsmekanismer, som sikrer at kommunene opplever sikkerhet for at de tjenestene som leveres gjennom samarbeidet er gode og effektive nok til at samarbeidet er rett valg for deres kommune og deres innbyggere.

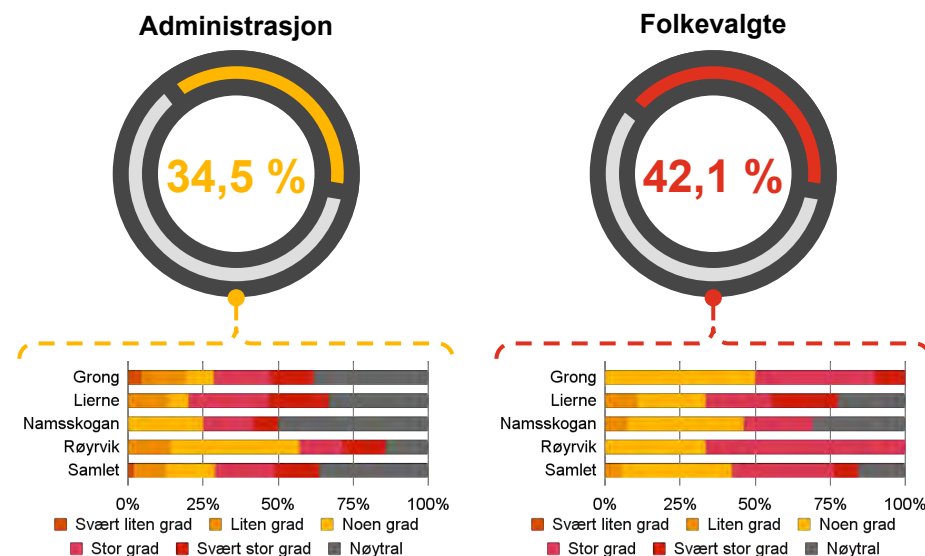
Spørreundersøkelsen viser at det er stor usikkerhet om samarbeidet, slik det har fungert fram til i dag, senker behovet for styring. Kun en liten andel svarer at samarbeidet senker dette behovet, mange er usikre (svarer "i noen grad" eller "vet ikke") og 27,3 % av administrasjonen og 42,1 % av de folkevalgte svarer negativt. Som det fremgår tidligere i rapporten anses tap av styring og kontroll som en av de største utfordringene med samarbeidet. For å utnytte mulighetsrommet for samarbeid videre må man derfor etablere mekanismer som bidrar til å bedre styring og kontroll med samarbeidet.

En viss andel av respondentene i spørreundersøkelsen mener at alternative former for organisering av samarbeidet kan gi større gevinster (34,5 % av administrativt ansatte og 42,1 % av folkevalgte). Gjennom intervjuene blir det i liten grad konkretisert hvordan dette kan og bør skje. Alternative former for organisering kan henspille på ulike forhold: nye styringsmekanismer i det etablerte samarbeidet i sin nåværende form (f.eks. nye møteplasser eller beslutningsorganer), nye organisatoriske former for samarbeid (f.eks. etablering av folkevalgt nemnd) eller helt nye måter å tenke om samarbeid på (f.eks. etablering av forvaltningsforsøk). Kommunene er selv lite konkrete på hvilke forvaltningsforsøk som kunne ha vært aktuelle og hvilke konkrete gevinster man i så fall kan få av det. Et område som nevnes er innenfor arkiv, der regelverket til dels oppleves å hindre et smidig samarbeid.

Samarbeidet senker det overordnede behovet for styring (liten/svært liten grad)

Alternative former for organisering av samarbeidet kan gi større gevinst (stor/svært stor grad)

To hovedtema prioriteres videre

Basert på innsikt fra spørreundersøkelsen og intervjuene, samt bakgrunnen for oppdraget (NIVI-rapporten, håndboka og villighetserklæringen osv.), er det særlig to hovedtema som framstår særlig viktige for å lykkes enda bedre med det interkommunale samarbeidet i Indre Namdal:

Hvordan bygge et forpliktende og strategisk samarbeid?

Hvilke områder bør det samarbeides om?

Det er stort behov for et tettere samarbeid i Indre Namdal, og spørreundersøkelsen viser at de aller fleste ønsker et tettere samarbeid. Videre er det lagt et godt grunnlag gjennom villighetserklæring og håndboka.

Spørsmålet er derfor: hva skal til for å få kommunene til å forplikte seg til et mer strategisk samarbeid? F.eks. gjennom bedre styring og kontroll, endret organisering osv. Dette er tema for det neste kapitlet.

Spørreundersøkelsen og intervjuene viser at det er behov for- og ønske om samarbeid innen en rekke ulike tjenesteområder, og innen kompetanse og rekruttering. Det andre temaet det bør arbeides videre med er derfor å definere hvilke områder som bør prioriteres for videre utredning om samarbeid. Dette er tema for kapittel 5.

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

4

Hvordan bygge et forpliktende og strategisk samarbeid?

Hva kjennetegner samarbeid som lykkes?

Alle interkommunale samarbeid er ulike, og det er umulig å finne en universell formel for hvordan man skal lykkes med å etablere et samarbeid alle aktører vil forplikte seg til over lengre tid, og der man lykkes med å utvikle felles mål og prioriteringer. Forskning på det såkalte Byregionprogrammet (utviklingsprogram for byregioner, som varte fra 2014 til 2018) oppsummerer mange viktige erfaringer fra arbeidet med å etablere samarbeid innad i de ulike byregionene. Denne kunnskapen kan ha overføringsverdi også til andre interkommunale samarbeid. Basert på forskning på programmet oppsummerte Distriktssenteret "10 grunner til at regionale samarbeid lykkes":

Tillit må settes på agendaen! Uten tillit blir samarbeidet en tidstyv

Ledere må ha evne og vilje til å utnytte hele regionens potensial

Ledere må ta ansvar for kontinuerlig forankring i egen organisasjon

Regionalt samarbeid kan ikke kopieres, det krever enighet om felles utfordringer

Sørg for å ha samme oppfatning av målene! Ulik målforståelse bryter ned samarbeid

For å nå målene må alle viktige aktører være med på laget

For å få næringslivet med på samarbeidet, må dere vise at det er nyttig for dem

En regional strategisk næringsplan skaper ikke vekstkraft i seg selv; oppfølgingen er viktigst

Regionene må ha evne til raskt å utnytte muligheter som dukker opp underveis

Ta dere tid til å feire resultater! Samarbeid uten begeistring og entusiasme gir sjelden resultat

"10 teser om regionalt samarbeid", kilde: Distriktssenteret (kompetansesenteret for distriktutvikling)

Denne utredningen har vist at det er behov for å jobbe med flere av disse faktorene for IN-samarbeidet. Ut fra spørreundersøkelse, intervjuer og workshop mener vi at de faktorene som er markert ovenfor er særlig viktig å fokusere på for IN-kommunene. Hvordan kommunene skal lykkes med å bygge større **tillit**, beskrives på de neste sidene. Det samme gjelder behovet for **felles målforståelse**. Det at ledere tar større ansvar for **kontinuerlig forankring i egen organisasjon**, er et ansvar som påligger både politiske og administrative ledere. Fordi kommunedirektørene ofte er de største kontinuitetsbærerne, samtidig som de er tettere på de tjenestene samarbeidene gjelder, er disse særlig viktige. Alle kommunedirektørene i IN-kommunene er relativt nye, samarbeider godt seg imellom uttrykker tro på et sterkere samarbeid. Dette er et godt utgangspunkt for videre samarbeid.

Å ta seg **tid til å feire resultater** er en kritisk suksessfaktor, som ofte glemmes i det daglige. Et samarbeid kan ikke bare bygges på avviksrapportering; man må også løfte fram alt det gode arbeidet som gjøres. Dette avhenger av at man har etablert gode nok kanaler for rapportering, rutiner for evaluering og gode møteplasser for å beslutningstakere.

Det må jobbes med å etablere tillit innad i samarbeidet, styrke styring og kontroll og sikre felles syn på mål og prioriteringer

Tillit må settes på agendaen!

Samarbeidet i Indre Namdal har over tid vært preget av for lite helhetlig samhandling og innsats. Behovet for å bygge opp tilliten er stort mellom alle kommunene, og ser ut til å være noe større på politisk nivå. For å lykkes med å etablere et mer langsiktig og strategisk samarbeid, er det derfor kritisk å etablere en større tillit. Et hovedmål må være at kommunene har tilstrekkelig tillit til hverandre ved at man aksepterer å ikke komme best ut av samarbeidet hver gang: for eksempel at man går med på å "miste" noen arbeidsplasser fra sin kommune i én omgang, fordi man vet at kommunen får flere arbeidsplasser i neste omgang, eller på sikt kommer styrket ut av samarbeidet.

Tillit tar tid å bygge opp og krever en gjensidig, kontinuerlig innsats. Som det beskrives på forrige side: "Tillit må settes på agendaen!"

Et godt utgangspunkt for å bygge tillit er å sikre åpenhet og transparens i samarbeidet gjennom gode rapporteringsrutiner. Det kan bidra til større sikkerhet for at kommunens innbyggere får det tjenestetilbudet de bør få, også gjennom de interkommunale samarbeidene.

Et annet godt utgangspunkt er å sørge for at aktørene kjenner hverandre og har forståelse for hverandres perspektiver. For å lykkes med dette bør det etableres flere felles møteplasser på ulike nivå.

Viljeserklæringen og Håndboka inneholder både gode intensjoner og fornuftige tiltak som kan bidra til å bygge større tillit mellom aktørene. Dette fordrer at de brukes mer aktivt og legges til grunn i alt felles arbeid som IN-kommunene har og planlegger iverksatt.

Alt starter med tillit. Vi må erkjenne at ikke alle kommunene kan få maksimalt ut av hvert samarbeid hver gang – noen ganger kan vi få mer ut av det, andre ganger er det motsatt.

Samarbeidet må etterstrebe bedre styring og kontroll

Denne utredningen viser at det oppleves som en utfordring å gi fra seg styring og kontroll, gjennom at den samlede oversikten over oppgaveløsningen og tjenesteutførelsen blir svekket. Kommunene har behov for å vite mer om status på de tjenestene som ytes, om kvaliteten på tjenestene er gode nok, og om de drives tilstrekkelig effektivt (om kommunene får "nok igjen for pengene").

Det er etablert mekanismer for rapportering i Håndboka, som kun til dels er fulgt opp.

For å styrke samarbeidet i Indre Namdal er det derfor behov for bedre styring og kontroll gjennom bedre informasjonsflyt og jevnlig rapportering. I tillegg bør det gjennomføres jevnlig evalueringer. Til sammen vil dette gi kommunene bedre innsikt og eierskap til oppgaveløsning og tjenestene som utføres, og større trygghet for at tjenestene til innbyggerne deres er gode nok.

Felles mål, prioritering og forankring

Utredningen viser at det er behov for å bruke mer tid på å forstå og bli kjent med hverandre. Vi ser at det, spesielt fra administrativ side, ønskes mer politisk vilje og handlingskraft. Det er behov for å skape mer motivasjon for å videreutvikle samarbeidet og skape en felles enighet om satsning. Det er spesielt to områder som trekkes frem

1. Skape et felles målbilde for IN- samarbeidet: Konkrete og presise formuleringer rundt
 - a. Hvordan samarbeidet skal være videre?
 - b. Hva skal samarbeidet oppnå i årene fremover?
2. Det trengs felles prioritering av hvilke områder IN-kommunene bør samarbeide om, og hvilke områder IN-kommunene bør samarbeide med andre kommuner og/eller flere kommuner.

Folkevalgt,
IN-kommune

0

1

2

3

4

5

6

Tiltak for å bygge tillit, forbedre styring og kontroll og skape felles prioritering og forankring

I workshopen for politisk og administrativ ledelse ble deltakerne utfordret på å komme opp med suksesskriterier og tiltak for hvordan kommunene kan lykkes med de tre forholdene som ble beskrevet på forrige side: bygge tillit, forbedre styring og kontroll og skape felles prioritering og forankring. Dette er forhold som henger tett sammen, og tiltak på et av områdene vil ha stor innvirkning også på de to andre. For eksempel vil bedre rapportering ikke bare gi bedre styring og kontroll, men også bidra til å bygge tillit. De viktigste resultatene av gruppearbeid i workshopen oppsummeres her:

Viktigste tiltak (oppsummering av gruppearbeid i workshop):

Felles møteplasser

- Etablere flere arenaer for dialog mellom kommunene på både administrativt og politisk nivå, med fast møtestruktur organisert i et årshjul.
- Opprette forpliktende møteplasser på politisk nivå – som felles formannskapsmøter. Målet er at politisk ledelse blir bedre kjent med hverandre og bedre kjent med samarbeidene. Møtepunktene bør være fysiske; ikke digitale. Det bør også vurderes å etablere en arena med alle kommunestyrene.
- Fast oppstartsmøte med ny politisk ledelse i etterkant av kommunevalg for: presentasjon av etablerte samarbeid, gjennomgang av etablert samarbeidsform og bli kjent på tvers av kommunene. En viktig suksessfaktor er at ny politisk ledelse gjøres kjent med gevinstene av IN-samarbeidet.

Jevnlig rapportering

- Lage felles mal for jevnlig rapportering på status i samarbeidene til både politisk og administrativ ledelse.
- Utarbeide og innlemme årsrapporter, årsplaner, budsjettkommentarer, etc. fra samarbeidene i kommunenes årsmeldinger.
- Ledere for de ulike samarbeidene bør få presentere status for sine samarbeid på relevante møteplasser (f.eks. felles formannskapsmøte)
- Opprette et evalueringssystem for fast oppfølging, som også inkluderer brukerundersøkelser.

Avgrense og tydeliggjøre samarbeid

- Helhetlig gjennomgang av alle mulige samarbeidsområder og vurdering av hvilke samarbeidsområder som skal og bør utvikles eller videreutvikles.
- Kartlegge hvilke tjenester som er viktig å ha lokalt, og hvilke som kan settes ut i et større samarbeid, samt tydeliggjøre skillet mellom samarbeidet i Indre Namdal og resten av Namdalsregionen.
- Åpenhet, ærlighet og raushet mellom kommunene rundt strategiske valg. Skape forståelse for kommunenes økonomiske situasjon og at noen kan ha andre prioriteringer enn resten.

.. bygge tillit mellom kommunene?

.. forbedre styring og kontroll?

.. skape felles prioritering og forankring?

Hvordan lykkes vi med å ...

0

1

2

3

4

5

6

Nærmere om organisering av samarbeidet og kostnadsmodeller

Organisering

Spørreundersøkelsen viser at mange tror samarbeidet kan ha noe å hente på å tenke nytt rundt organisering. Riktig og fremtidsrettet organisering vil dermed være en nøkkel for å lykkes med et samarbeid som kommunene i større grad vil forplikte seg til. Våre undersøkelser har likevel gitt få konkrete innspill til på hvilken måte organiseringen bør endres. Det virker i liten grad å være interesse eller behov for å opprette folkevalgte nemder (etter kommuneloven § 20-3). Respondentene har mer tro på å styrke tillit og styring gjennom flere møteplasser og forbedret rapportering.

I Nivi-rapporten trekkes Indre Namdal fram som et aktuelt område for å gjennomføre såkalte forvaltningsforsøk etter forsøksloven, som f.eks. kan innebære endret oppgavefordeling mellom forvaltningsnivå og nye styrings- og organisasjonsformer. Aktuelle områder for å vurdere slike forvaltningsforsøk kan ifølge Nivi være full felles helsetjeneste med samarbeid om alle lovpålagte helsetjenester ("helsekommune"), eller en tilsvarende løsning for sosialtjenestene, der også oppgaver som i dag ligger til staten må tas med i samarbeidet. Det siste aktualiseres av barnevernsreformen ("oppvekstreformen") som stiller større krav til planlegging og forebyggende innsats fra kommunene. Kan det bli enklere om alle viktige sosialtjenester er organisert på samme geografiske nivå?

I tillegg kan det finnes andre områder der forvaltningsforsøk kan være aktuelle. Nivi nevner "en ny type samarbeidsmodell i typiske distriktskommuner, basert på prinsipper om desentralisering av utviklingskompetanse og nye modeller for samarbeid om tjenesteproduksjon og samfunnsutvikling." Et forvaltningsforsøk er ingen "lavhengende frukt", men et omfattende og krevende prosjekt som til gjengjeld kan gi store gevinster. IN-kommunene bør vurdere om de vil investere i å være "first-mover", med å utrede et forvaltningsforsøk på et eller flere områder, og i så fall hvilke.

"Indre Namdal kan være en særlig aktuell kandidat til å utvikle et nasjonalt forvaltningsforsøk med bruk av nye virkemidler, ev. som del av en bredere regional mobilisering i hele Region Namdal."

Interkommunalt samarbeid i Trøndelag, Nivi 2021

Vurderinger knyttet til kostnadsmodell i samarbeidet

Spørsmål om kostnader ved samarbeid er et tema som er forsøkt avklart i IN-samarbeidet tidligere, men som likevel dukker opp ved jevne mellomrom. Ikke minst er det et tema som er egnet til å skape uenighet og etter vår vurdering kan bidra til å redusere den felles tilliten som kreves for å lykkes med et forpliktende og strategisk samarbeid.

Det finnes flere alternative modeller for fordeling av kostnader for interkommunalt samarbeid. I Norge er det vanligvis en fordeling av kostnader med en fast andel pr. kommune og resterende ut fra innbyggertall. For tjenester med en større andel faste kostnader kan det være aktuelt å fordele en større del likt mellom kommunene, mens innbyggertall kan ilegges større vekt i tilfeller hvor innbyggertallet er kostnadsdriveren.

Ifølge Håndboka skal kostnader i IN-samarbeidet som hovedregel fordeles etter en "20/80-modell": 20 % faste kostnader, 80 % basert på innbyggertall. I praksis har det vist seg vanskelig å forplikte seg til denne modellen, og nye samarbeid er inngått med andre modeller for kostnadsfordeling.

Selv om hovedregelen for kostnadsfordelingen synes å være omforent og relativt godt forankret, tyder erfaringene på at kostnadsfordelingen er et forhold som må avklares for hvert enkelt samarbeidsprosjekt, og at dette er ønsket av flere parter i samarbeidet. For nye samarbeidsprosjekt anbefales det derfor at vurdering skjer i tidlig fase, og at det legges opp til jevnlig evaluering med mål om å komme fram til en bedre kostnadsmodell der det er behov for det. Videre er det et poeng at gevinstene for samarbeidet ses på samlet, og at vurderingen rundt beste kostnadsmodell også inneholder andre vurderinger som tjenestekvalitet.

0

1

2

3

4

5

6

0

1

2

3

4

5

6

5

Hvilke områder bør det samarbeides om?

Det er behov for og potensial for samarbeid på mange områder, men noen må prioriteres

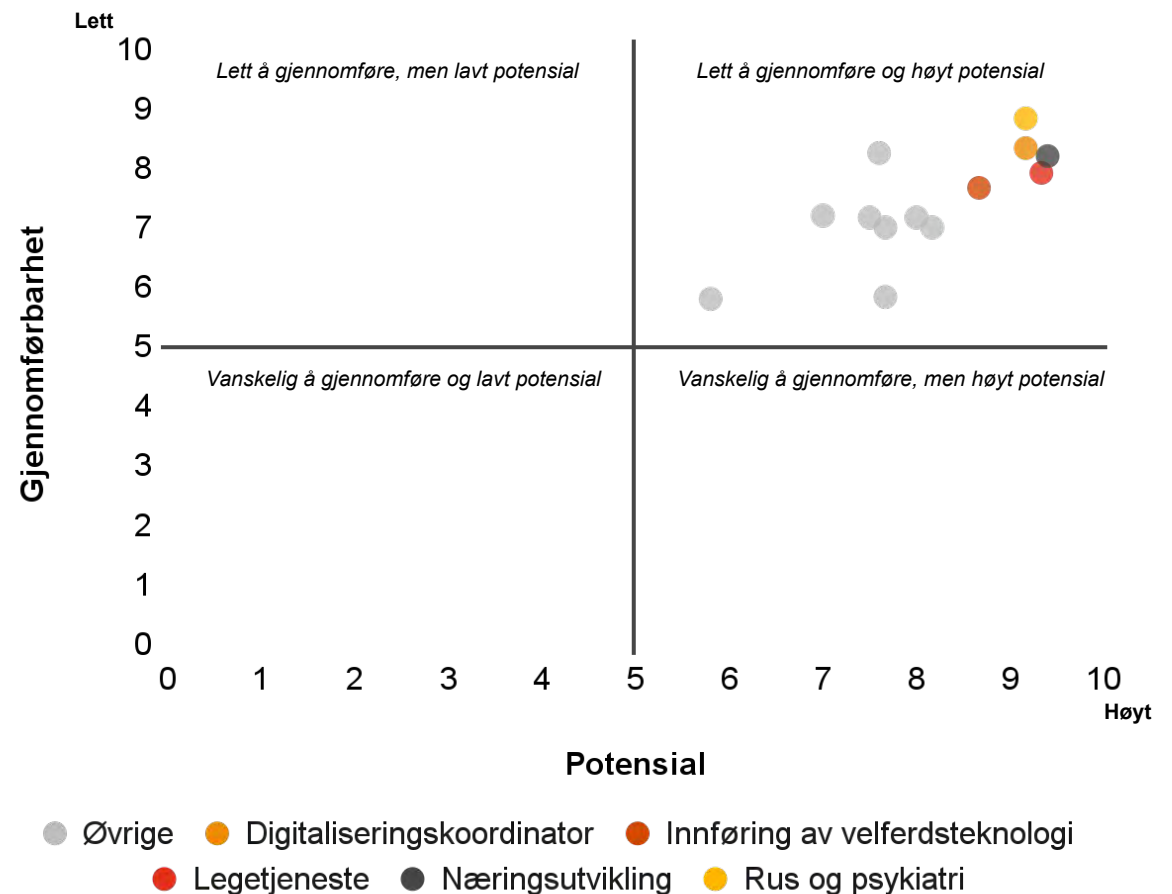
Denne utredningen viser at det er behov og potensial for samarbeid på mange områder. For det videre arbeidet med å utvikle samarbeidet er det viktig å prioritere hvilke områder man skal fokusere på først. I workshopen for politisk og administrativ ledelse jobbet deltakerne derfor i grupper med å prioritere aktuelle samarbeidsområder. Disse områdene var definert av PwC på forhånd, på grunnlag av oppsummeringer av spørreundersøkelsen, dybdeintervju og overordna analyse av tjenestestruktur og sårbarhet i de ulike kommunene basert på tilgjengelige dokumentasjon. Resultatet av prioriteringene vises i matrisen under. På de neste sidene går vi nærmere inn på de ulike kommunale tjenesteområdene, og beskriver behov og potensial for samarbeid på hver av dem.

Gruppene prioriterte samarbeidsområdene langs to dimensjoner – potensial (1-10) og gjennomførbarhet (1-10). Den samlede vurderingen gis av produktet av potensial x gjennomførbarhet, og vises i grafen til høyre. Resultatene viser at gruppene i snitt prioriterte samtlige samarbeidsområder høyt. Dette tyder på at det bør være grunnlag for å gå videre med hvert enkelt av de skisserte samarbeidsområdene. Det må nevnes at prioriteringene ble gjort basert på den kunnskapen de ulike gruppene hadde på dette tidspunktet, og at det kan tenkes praktiske, organisatoriske eller økonomiske barrierer som gjør noen av samarbeidsområdene mindre aktuelle enn prioriteringen skulle tilsi.

De fem samarbeidsområdene som skilte seg ut som mest aktuelle, var *rus og psykiatri, næringsutvikling, digitaliseringskoordinator, legetjeneste* og *innføring av velferdsteknologi*. Basert på denne øvelsen, er det disse samarbeidsområdene kommunene bør starte sonderingene seg imellom om, noe funn fra spørreundersøkelse og intervju støtter opp om.

Også de øvrige samarbeidsområdene ble likevel prioritert høyt, om enn noe lavere enn de fem nevnt over: *prosjektledelse byggeprosjekt, felles ressurser på spesialiserte helseområder, overordnet kommuneplanlegging, innkjøp/anskaffelser, samfunnssikkerhet og beredskap, jordmor, spesialiserte avdelinger på institusjoner og administrative støttefunksjoner på helse*. Det har kommet få innspill om samarbeid på oppvekstområdet, der det allerede er etablert gode samarbeid bl.a. innen barnevern og PPT.

Prioritering av samarbeidsområder (gjennomsnitt fra 9 grupper i gruppearbeid)

0

1

2

3

4

5

6

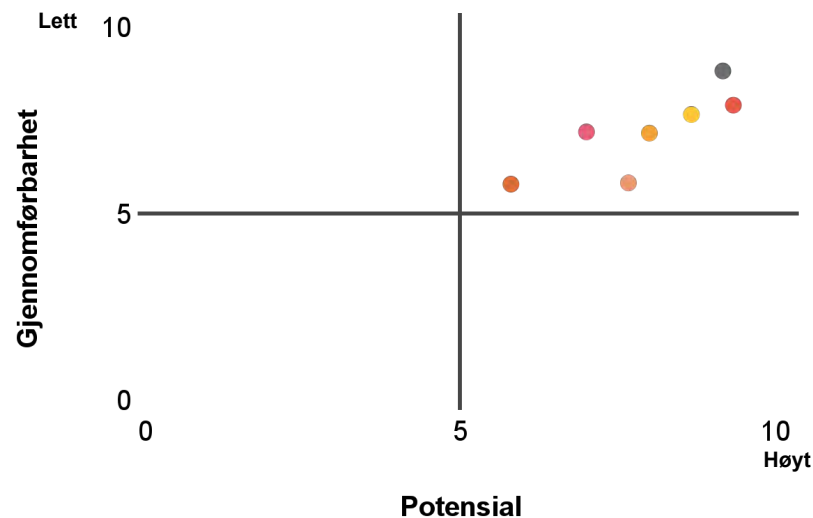
Potensialet er aller størst innenfor helse og velferd

I den nye strategien for Namdalsregionen heter det at “Namdalsregionen skal ha “de beste og mest moderne distriktshelsetjenestene i landet”. Nettopp helsetjenestene er en av grunnene til at Indre Namdal pekes på i NIVI-rapporten som et område med stort behov og potensial for mer samarbeid. Samtlige samarbeidsområder innenfor helse og velferd ble prioritert høyt av de administrative lederne og folkevalgte. Dette fremstår som et område der det ligger potensial både i klassisk interkommunalt tjenestesamarbeid på definerte områder, men der det aller største potensialet kanskje ligger i å tenke helt nytt rundt hvordan man organiserer og yter tjenester.

De to samarbeidsområdene som er høyest prioritert er rus og psykiatri og legetjenesten. For begge disse handler det om å sørge for enklere rekruttering, styrke fagmiljø, øke tjenestekvalitet og redusere sårbarhet gjennom å etablere tjenestesamarbeid. Kommunene har etablert samarbeid om legevakt, og det har vært ulike samarbeid om kommunelege og legetjeneste, men per i dag dekker det ikke alle kommunene. Det er et pågående prosjekt for å vurdere dette. Samarbeid om jordmortjenesten er lavere prioritert, men handler om samme type tjenestesamarbeid. For jordmortjenesten handler det særlig om å legge til rette for å rekruttere og beholde i en stor stilling.

Innføring av velferdsteknologi er også høyt prioritert. Det er etablert mange interkommunale samarbeid om velferdsteknologi og e-helse i Norge. En aktuell løsning for IN-kommunene kan være å ha en felles velferdsteknologikoordinator, som samarbeider tett med helsetjeneste i alle kommunene. Samarbeid om administrative støttetjenester (som turnusplanlegging) er lavere prioritert, men likevel ønsket blant mange av dem som sitter tettere på helsetjenestene.

Felles ressurser på spesialiserte tjenesteområder og spesialiserte avdelinger på institusjoner er to lignende tiltak for å tenke nytt på området. Det første handler om å opprette funksjoner innen f.eks. kreftsykepleie, palliativt pleie eller rehabilitering som kan serve alle fire kommunene som “ambulerende”. Det andre handler om å etablere faste avdelinger i en av kommunene som ivaretar ansvaret for definerte brukergrupper fra alle kommunene. Det hyppigst nevnte eksemplet er skjermet avdeling for de mest krevende demenspasientene, men man kan også tenke seg det samme innen f.eks. rehabilitering (der kommunene i dag kjøper tjenester fra Namdal Rehabilitering IKS på Høylandet).

- Administrative støttefunksjoner på helse
- Felles ressurser på spesialiserte helseområder
- Innføring av velferdsteknologi
- Jordmor
- Legetjeneste
- Rus og psykiatri
- Spesialiserte avdelinger på institusjoner

Hvis vi ikke tenker nytt rundt samarbeid i dag, hvordan i all verden skal vi klare å levere disse tjenestene hver for oss - 10 år fram i tid?

Folkevalgt,
IN-kommune

“...Det ligger særlig godt til rette for fornyelse og innovasjon i deler av det etablerte kommunesamarbeidet i Trøndelag. Konkret pekes det på forsøk med felles helsetjenester (helsekommune), felles sosialtjenester knyttet opp mot felles sosialplan og utvikling av nye modeller for tjenesteproduksjon og samfunnsutvikling i hhv. Trondheimsregionen og fylkets mest typiske distriktskommuner som i Indre Namdal”

Interkommunalt samarbeid i Trøndelag, Nivi 2021

0

1

2

3

4

5

6

Samarbeidet innenfor samfunnsutvikling og tekniske tjenester kan videreutvikles

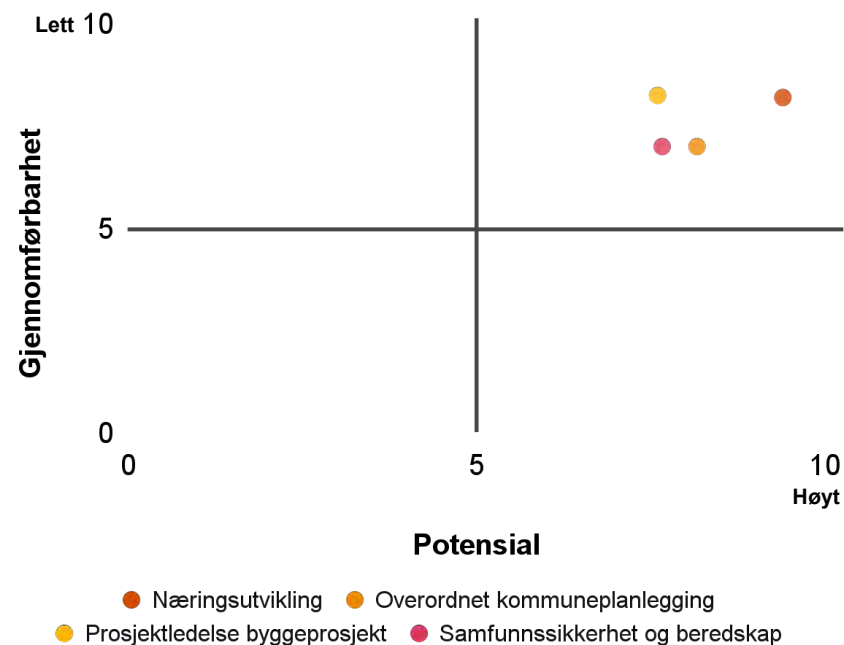
På dette området er det etablert flere samarbeid som i hovedsak fungerer godt. Grong kommune er vertskommune for et samarbeid om plansaksbehandling, byggesaksbehandling og tilsyn, GIS og oppmåling, der også Snåsa og Høylandet til dels deltar i tillegg til IN-kommunene. Mange mener at dette samarbeidet bør videreutvikles til å også omfatte overordna kommunal planlegging etter plan og bygningsloven, noe som trekkes fram som et område kommunen hver for seg er for svake på per i dag. Dette er relativt høyt prioritert (se figur til høyre).

Av de områdene som ble behandlet på workshop med administrativ ledelse og folkevalgte, er det samarbeid om næringsutvikling som er høyest prioritert. Samarbeid på det området må ses i sammenheng med pågående arbeid med næringsvennlig region i regi av regionrådet. Et samarbeid kan etableres på flere måter, og i arbeidet med næringsvennlig region vurderes tiltak både for samarbeid om førstelinje (servicefunksjoner for næringsliv) og andrelinje (forretningsutvikling). Sett fra IN-kommunenes perspektiv kan et felles næringskontor med felles næringsrådgiver(e), eventuelt å kjøpe tjenesten i felles anbud, være et godt utgangspunkt for å tenke helhetlig rundt næringsarbeidet.

Også samarbeid om prosjektledelse og anskaffelser knyttet til byggeprosjekt er høyt prioritert. Alle kommunene gjennomfører med jevne mellomrom store prosjekt, som utfordrer kompetansen for en liten organisasjon. I praksis må de i stor grad basere seg på konsulentinnleie. En felles prosjekt-ressurs kan profesjonalisere kommunenes oppfølging av byggeprosjekter, og redusere kostnader til konsulenter. Et slikt samarbeid kan utvides til også å gjelde andre og enklere anskaffelser enn byggeprosjekt (se neste side).

Et annet høyt prioritert område for samarbeid er samfunnsikkerhet og beredskap. Kommunene har gjort seg mange erfaringer på det området de siste årene, og i hovedsak samarbeidet godt, men de erfarer at det er potensial for tenke mer helhetlig (utenfor kommunegrensene).

Et område som trekkes fram av noen i intervju, men ikke anses for å være høyt prioritert er innen forvaltning og planlegging på VA-området (vann og avløp). Vann og avløp er et område som [ifølge nyere studier](#) bør inngå i større, regionale samarbeid - som favner videre enn de fire IN-kommunene. Innen brann og redning samarbeider kommunene ulike veier: Grong samarbeider med Høylandet og Overhalla, Lierne og Røyrvik deltar i Brannvesen Midt IKS, mens Namsskogan har tjenestene i egen regi. Det er få som tar til orde for at endringer på dette området er prioritert.

Jeg tror de fleste tenker mest lokalt når de snakker om beredskapsplaner, men det er jo mye som kan skje ut over kommunegrensene. Vi tenker i silo!

Adm. leder,
IN-kommune

“Eksempler på vellykkede samarbeid: Fra Indre Namdal vil vi særlig trekke fram samarbeid om brann, tekniske tjenester (...)”

Våre undersøkelser viser at det ligger muligheter i å videreutvikle dagens samarbeid innen tekniske tjenester, også for å styrke fagmiljø og redusere sårbarhet.

Interkommunalt samarbeid i Trøndelag, Nivi 2021

Samarbeid om administrative funksjoner kan gi gode og effektive støttetjenester, men også skape nødvendig utvikling i kommunene

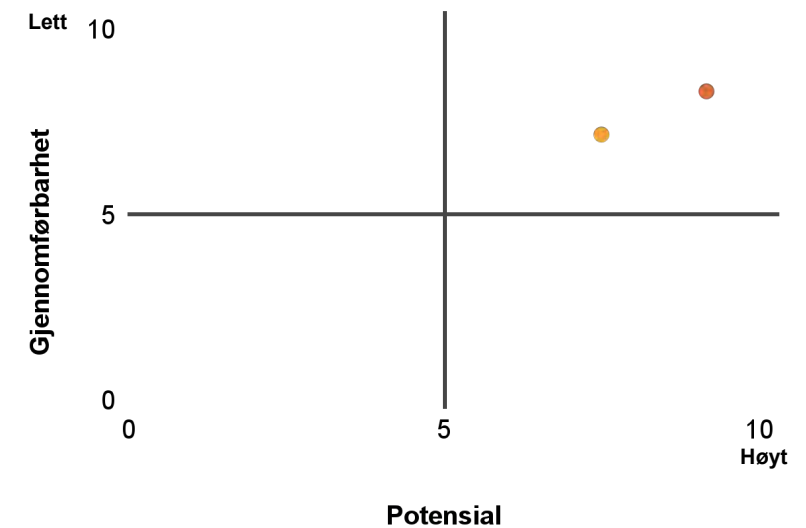
Dette er tjenester som i mindre grad enn andre er "brukernære" i tradisjonell forstand, fordi de i hovedsak retter seg mot andre kommunalt ansatte (som brukere) og mindre grad innbyggere. Undersøkelsene viser at kommunene ser en mulighet i å samle stedsuavhengige administrative støttetjenester på tvers av kommunene, for å skape større og mer spesialiserte fagmiljø. Dette kan skje gjennom digital samhandling, slik at man slipper å måtte flytte arbeidsplasser bort fra kommunene.

Områder som er trukket frem av kommunene i intervju og spørreundersøkelse er:

- Felles HR-/personalenhet
- Felles økonomisjef
- Kommuneadvokat
- Kommunikasjon
- Arkiv, dokumentforvaltning og andre merkantile stillinger
- Fakturamottak
- Sentralbord
- Postmottak
- Innkjøp/anskaffelser
- Digitaliseringskoordinator

I utgangspunktet kan alle disse områdene sies å være aktuelle for samarbeid, og det finnes eksempler på kommuner som samarbeider om de fleste av disse tjenestene. Av områdene listet opp over var det kun de to siste som var med på prioriteringsoppgaven i workshop med administrative ledere og folkevalgte. Begge disse ble prioritert høyt, og digitaliseringskoordinator ble prioritert høyest. En felles digitaliseringskoordinator kan ha et stort potensial for å utvikle IN-kommunene og samarbeidet videre, se mer om det på neste side

Et samarbeid innen innkjøp og anskaffelser kan først og fremst bidra til å profesjonalisere kommunene på et svært krevende og spesialisert fagområde. **Små kommuner er anbefalt å inngå i helhetlige, formaliserte innkjøpssamarbeid.** Det bør vurderes om dette er et område der man bør tenke enda større enn de fire IN-kommunene.

● Digitaliseringskoordinator ● Innkjøp/anskaffelser

Det gir ikke mening at alle kommunene skal ivareta alle støttetjenestene på sikt! Vi bør samle oss og skape effektive tjenester i gode, robuste og attraktive fagmiljø.

Adm. leder,
IN-kommune

Det finnes flere eksempler på interkommunale samarbeid om økonomifunksjonen, selv om det av mange er ansett som en oppgave som må ligge i den enkelte kommune. Kommunene i HALD-samarbeidet på Helgeland (Herøy, Alstahaug, Leirfjord og Dønna) har felles økonomikontor og felles økonomisjef. Numedalskommunene i Viken (Nore og Uvdal, Rollag og Flesberg) er et samarbeid på sammenlignbar størrelse som IN, som også har felles økonomikontor.

0

1

2

3

4

5

6

0 1 2 3 4 5 6

Det er allerede gode samarbeid i oppvekstsektoren, men også her er det potensial til å tenke nytt.

I denne utredningen har det kommet få konkrete innspill om mer samarbeid innenfor oppvekstsektoren, og det er dermed en sektor det er lett å tenke at ikke bør prioriteres for videre utvikling av nye samarbeid, når det er så mange andre områder der kommunene tydelig ønsker tettere samarbeid. Dette kan henge sammen med at kommunene allerede har et godt etablert samarbeid innen barnevern og PPT. Vi vil likevel understreke at også i oppvekstsektoren er det potensial for å tenke nytt rundt samarbeid, og at det kan styrke kommunene på sikt.

Fagutviklingen i skole og barnehage er i stadig utvikling, og også skole og barnehage utfordres innen digitalisering. Kan tettere samarbeid mellom kommunene styrke kommunene i den faglige utviklingen?

Sentralt for oppvekstsektoren for kommunene i Norge er prinsippet om et tverrfaglig samarbeid for å sikre helhetlige tjenester til kommunenes innbyggere med sammensatte behov. Kommunenes ansvar for tidlig innsats har blitt forsterket og tydeliggjort gjennom barnevernreformen ("oppvekstreformen"). Dette vil utfordre kommunene - og utfordre grensene mellom forvaltningsnivåene. Oppvekst kan dermed være et område der forvaltningsforsøk etter forsøksloven kan gi muligheter som ikke finnes innenfor gjeldende regelverk.

En stor andel av ungdommene i IN-kommunene går på videregående skole i Grong. Finnes det muligheter for tettere samarbeid for å bidra til å sikre gode overganger også mot den videregående skolen?

Hva kan være løsningen?

- Felles oppvekstforum for fagutvikling
- Felles oppvekstkoordinator eller samarbeid om skolefaglig eller barnehagefaglig myndighet
- Forvaltningsforsøk om helt nye former for organisering for forebyggende tjenester til barn og unge - på tvers av forvaltningsnivå

Indre Namdal bør se til andre for inspirasjon

Et interkommunalt samarbeidsforum i Listerkommunene - "Et partnerskap for fremtiden"

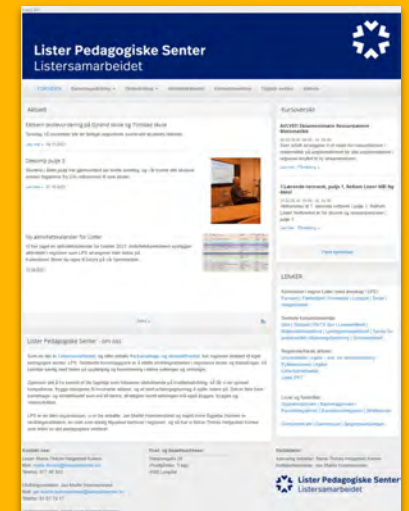
Hvem: Listersamarbeidet består av kommunene Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Kvinesdal, Lyngdal og Sirdal, og er et interkommunalt samarbeidsforum for erfaringsutveksling og skoleutvikling. Her treffes skole- og barnehageiere fra alle kommunene sammen med Lister PPT og Lister Pedagogiske Senter (LPS).

Hvordan: Formålet med nettverket er å styrke den skole- og barnehagefaglige kompetansen i regionen gjennom et forpliktende interkommunalt samarbeid. Derfor har regionen opprettet et eget pedagogiske senter (LPS), som har som hovedoppgave å støtte utviklingsarbeidet i regionens skoler og barnehager, særlig med tanke på oppfølging og koordinering av større satsinger og ordninger.

LPS er organisert med tre ansatte som er hhv utviklingsveiledere og leder av organisasjonen. De har også en egen nettside med oversikt over aktivitetskalender, informasjon knyttet til barnehageutvikling og skoleutvikling i regionen, kompetansefilmer, digitale verktøy mm.

"Gjennom det å ha samlet et lite fagmiljø som fokuserer utelukkende på kvalitetsutvikling, så får vi en spisset kompetanse, trygge relasjoner til involverte aktører, og et stort erfaringsgrunnlag å spille videre på. Det er ikke bare barnehage- og skoletilbudet som må bli bedre, strategien rundt ordningen må også bygges, trygges og videreutvikles"

(Kilde: listerpedsender.no)

0

1

2

3

4

5

6

0 Det kan både samarbeides om digitalisering, og digitalisering kan gi mer samarbeid

1 En felles, interkommunal digitaliseringskoordinator er et av de høyest prioriterte samarbeidsområdene. Det er en sum av at ledere og folkevalgte tror en slik rolle kan skape stor verdi, og at det ikke er veldig krevende å få på plass. I intervju blir det trukket fram hvor kritisk det er at en slik ressurs har rett kompetanse, og en suksessfaktor er åpenbart å rekruttere riktig ressurs.

2 Kommunene er alle deltakere i Indre Namdal IKT IKS, sammen med kommunene Høylandet og Snåsa. Gjennom dette samarbeidet koordineres anskaffelser og drift av IT-systemer slik at kommunene på mange områder har de samme systemene. Kommunene tror likevel det er mye å gå på i å utnytte systemene fullt ut, for å sikre mer effektive arbeidsprosesser. Dette er også en viktig del av den digitale transformasjonen: å utnytte funksjonaliteten i alle IT-systemer fullt ut. Dette kan være en oppgave for en felles digitaliseringskoordinator, enten som ledd i et utvidet ansvar for Indre Namdal IKT eller utenom dette IKS-et.

3 En felles digitaliseringskoordinator kan både sette fart på digital transformasjon i den enkelte kommunen, og være en katalysator for mer samarbeid mellom kommunene gjennom digitalisering. En slik ressurs må se helheten i det kommunale tjenestetilbudet og identifisere områder der kommunene kan samarbeide tettere gjennom digitale løsninger.

4 Som allerede nevnt har kommunene de siste årene erfart at digital samhandling skaper store muligheter for samhandling. Mange av de vi har intervjuet er derfor positive til å vurdere hvilke tjenesteområder eller støttetjenester som kan etableres som interkommunale samarbeid, men uten at man flytter ansatte fra sine nåværende arbeidsplasser. Det vil kreve bevisst og målrettet arbeid for å bygge et godt arbeidsmiljø og et faglig fellesskap på tvers av geografi, men med alle de gode erfaringene kommunene har gjort seg gjennom pandemien, er dette et godt tidspunkt for å iverksette slike samarbeid.

5 Andre områder kommunene har behov for å styrke digital kompetanse på, og som bør ses på på tvers av kommunegrensene, er velferdsteknologi (se side 23) og personvern, informasjonssikkerhet og cybersikkerhet. Sistnevnte kan vurderes i sammenheng med en digitaliseringskoordinator.

«Vi må ha mer fokus i regionen på den digitale transformasjon, her er vi umodne. Vi må levere tjenestene på en ny måte - sammen.»

Adm. leder,
IN-kommune

«Vi har gode verktøy for å jobbe sammen selv om vi ikke er sammen fysisk.»

Adm. leder,
IN-kommune

«Det er grunn til å tro at det er rom for en mer planmessig og strategisk organisering av samarbeidet i alle fylkets regionale tyngdepunkter, inkludert bedre utnyttelse av nye digitale løsninger og en mer aktiv arbeidsdeling for stedsuavhengige tjenester»

Interkommunalt samarbeid i Trøndelag, Nivi 2021

Samarbeid om digitalisering kan starte med en felles digitaliseringsstrategi

Digitalisering av offentlig sektor skal gi en enklere hverdag for innbyggere, næringsliv og frivillig sektor gjennom bedre tjenester, mer effektiv ressursbruk i offentlige virksomheter og legge til rette for produktivitetsøkning i samfunnet. I følge undersøkelser fra SSB er dårlig økonomi en av hovedårsakene til at det ikke rekrutteres kompetanse for å styrke digitaliseringsarbeidet, og videre synes mangelen på kompetanse å være det største hinderet for utvikling av kommunale digitale tjenester. Undersøkelsene fra SSB understreker i stor grad behovet for en felles kommunal satsning på digitalisering, framfor at hver kommune satser alene.

Gjennom pandemien har vi sett hvor stor evnen er blant kommunene og ansatte til å gjøre en digital omstilling. Ifølge KS har kommunene blant annet blitt mer positive til digital samhandling og oppgir at digitalisering gir bedre tilgjengelighet, bedre kapasitet og høyere kvalitet. Dette er også inntrykket vi har etter samtaler med kommunene i Indre Namdal. Spesielt trekkes det frem at digitalisering gir et bedre grunnlag for å samarbeide om stedsuavhengige tjenester. Dette er et godt utgangspunkt for å løfte den digitale satsingen ytterligere gjennom en felles satsning i Indre Namdal.

Hva kan være løsningen?

Skal kommunene lykkes i fremtiden må de ha en digital strategi som gir noen overordnede føringer for hvordan de skal jobbe med digitalisering på kort og lengre sikt. En slik strategi bør inneholde

- Beskrivelse av nåsituasjonen med avstand til ønsket nivå
- Kommunenes visjon og mål med et felles digitaliseringsarbeid
- Vurdering og prioritering av felles satsningsområder og tiltak
- En realiseringsplan for å lykkes med implementering av en felles digital strategi.

Strategien bør også knyttes til nasjonale føringer og tiltak man vet at kommer. Videre vil det være viktig å huske at utvikling av en felles digitaliseringsstrategi ikke er et mål i seg selv, men snarere et viktig verktøy for å jobbe bedre og smartere i årene som kommer for å møte felles utfordringer.

Indre Namdal bør se til andre for inspirasjon

Felles digital satsning med visjonen “Kongsbergregionen skal tilby gode digitale løsninger for regionens innbyggere og virksomheter”

Hvem: Kongsbergregionen er et samarbeid mellom kommunene Rollag, Nore og Uvdal, Kongsberg, Flesberg, Hjartdal, Notodden og Tinn. Kongsbergregionen er et praktisk og politisk, strategisk samarbeid der hvor de jobber sammen for felles strategiske mål, posisjonering og påvirkningsarbeid.

Hvordan: Gjennom en felles satsning på prosjekter innen digitalisering startet kommunene i fellesskap arbeidet med å utvikle tjenestene til innbyggere og næringsliv. Kommunene samarbeider tett om å bruke teknologi på en smart måte til beste for innbyggere og ansatte, og har gjennom dette utarbeidet en omforent digital strategi for perioden 2020-2023, som beskriver hva regionen ønsker å oppnå med satsingen i tillegg til noen felles satsningsområder.

Kommunens felles digitaliseringorgan SuksIT leder og styrer alle digitaliseringsprosjekter. SuksIT utarbeider årlige handlingsplaner for perioden som godkjennes av rådmannsutvalget og regionråd.

0
1
2
3
4
5
6

Det vil ha stor verdi å samarbeide tettere om kompetanse og rekruttering

IN-kommunene vil framover, som de fleste kommunene i Norge, møte store utfordringer knyttet til rekruttering, særlig av helsepersonell. Alle kommunene i IN-samarbeidet ønsker å øke tilflyttingen til sin kommune for å få tilgang til kompetanse og arbeidskraft. Samtidig bør kommunenes utfordringer ses på som todelt; kommunene må både sørge for å være en attraktiv arbeidsgiver for å beholde eksisterende arbeidskraft, i tillegg til å fremstå som en attraktiv arbeidsgiver for å tiltrekke seg ny arbeidskraft. Våre undersøkelser viser at IN-kommunene i ytterste konsekvens blir konkurrenter om å tiltrekke seg ny arbeidskraft, framfor å samarbeide om å gjøre Indre Namdal til et attraktiv bo-og arbeidsmarked. På sikt vil alle kommunene tape på en slik kultur.

Hva kan være løsningen?

Alle kommuner skal ha en strategisk kompetanseplan som en del av kommunens planverk, og det finnes gode veiledere for dette på blant annet KS.no. Skal kommunene i IN-samarbeidet samarbeide tettere om kompetanse og rekruttering må det først og fremst skapes en felles forståelse av hva som er utfordringene og målet med arbeidet. Det kreves strategisk kompetanseplanlegging og kompetansestyring for å lykkes i dette arbeidet, og videre en god forankring hos kommunenes ledelse, tillitsvalgte og ansatte.

Tips til verktøy!

På regjeringens nettsider finnes det verktøy som kan framskrive tjenestebehov i kommunene. I tillegg har KS utarbeidet en rekrutteringsmodell som ligger i tillegg til. Verktøyene kan være et godt hjelpemiddel for kommunenes videre arbeid med en samlet kompetanse- og rekrutteringsstrategi

Indre Namdal bør se til andre for inspirasjon

Interkommunalt rekrutteringsprosjekt for å sikre tilgang på helsepersonell

Hvem: Kommunene Melhus, Midtre Gauldal og Skaun har gått sammen i et prosjekt hvor de i fellesskap skal gjøre seg mer attraktiv for helsepersonell ved å finne ut hvordan de kan beholde og rekruttere flere ansatte innen helse-og omsorgstjenestene i årene som kommer.

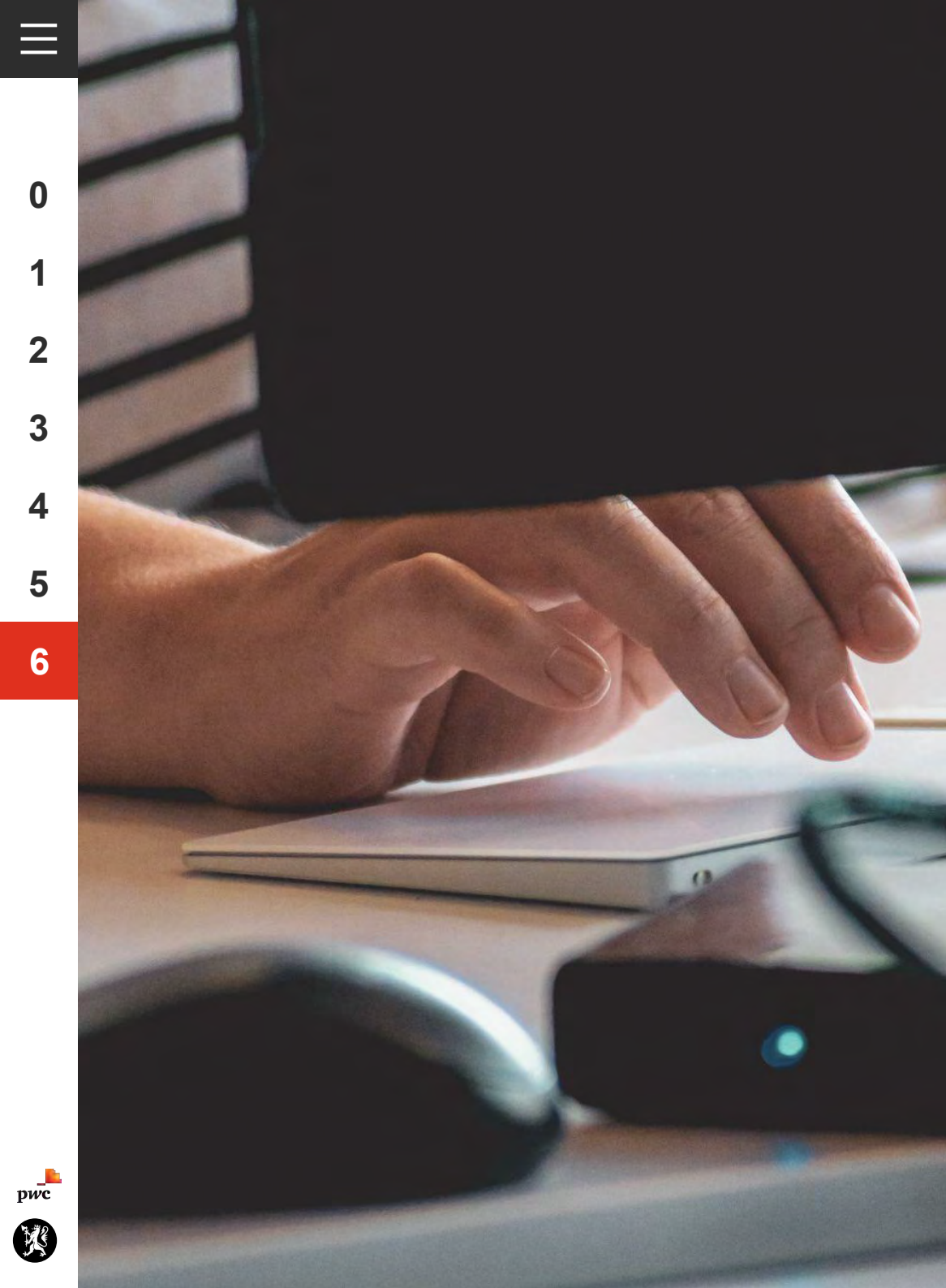
Hvordan: Gjennom en felles satsning skal prosjektet fokusere på følgende fem fokusområder:

1. **Heltidskultur:** flere heltidsstillinger for å bygge robuste fagmiljøer, færre deltidsstillinger
2. **Faglig utvikling:** livslang læring, tid til faglig utvikling inn i turnus
3. **Veiledningssystem:** mentor for nyansatte, kvalitetssikret veiledning av praksisstudenter
4. **Lønns- og arbeidsvilkårspolitikk:** konkurransedyktige vilkår som hensyntar livssituasjon
5. **Kommunikasjon og omdømmebygging:** fortelle historiene om hva kommunene har og kan tilby

Kilde: Adresseavisen Brand Studio for Interkommunalt rekrutteringsprosjekt Helse

Forprosjektet med kartlegging av muligheter og potensialet startet i 2020 og er tatt videre i et hovedprosjekt som går i perioden 2021 tom 2023.

0

1

2

3

4

5

6

6

Oppsummering og anbefaling

Anbefalinger

PwCs utredning har vist at det er et stort potensial for mer interkommunalt samarbeid mellom de fire kommunene i Indre Namdal. De aller fleste kommunale ledere og folkevalgte mener at kommunene bør samarbeide mer.

Våre analyser viser at et viktig første steg er å sette tillit på agendaen. Det må bygges en større tillit mellom kommunene, større forståelse for hverandres behov, og større raushet for at man kan ha ulike prioriteringer. Et mål må være at kommunene aksepterer at de ikke kan komme best ut av alle samarbeid, men at de på sikt vinner på å være del av IN-samarbeidet.

For å lykkes med å bygge tillit mellom kommunene og sørge for et mer langsiktig og forpliktende samarbeid, bør kommunene i IN-samarbeidet:

1. Etablere flere felles, forpliktende møteplasser for å bygge fellesskap, skape innsikt og sikre kontinuitet
2. Etablere bedre struktur på jevnlig rapportering for å styrke innsikt i samarbeidet og sikre opplevelsen av at tjenestene som ytes er gode og effektive nok
3. Avgrense og tydeliggjøre samarbeid, for å sikre at kommunene har felles syn på mål og prioriteringer for samarbeidet. Herunder avklare hvilke tjenesteområder som skal ligge i IN-samarbeidet, og hva kommunene kan/skal samarbeide med andre om.

Se nærmere om tiltakene på side 19.

Denne utredningen er et forprosjekt, som skal danne grunnlag for videre arbeid med å etablere interkommunalt samarbeid i Indre Namdal. To forhold som bør utredes nærmere i det videre arbeidet, er nye muligheter for organisering og kostnadsmodeller. Det er interesse for forvaltningsforsøk i Indre Namdal, men denne utredningen gir ikke svar på hvordan det eventuelt kan gjennomføres, og dette er relativt krevende prosesser å gjennomføre. Når det gjelder kostnadsmodeller bør det avklares tydeligere hvilken strategi som skal legges til grunn for videre samarbeid.

Det er mange områder som er egnet for mer samarbeid, innen ulike sektorer og overgripende tjenester. Kommunene er utfordret på å prioritere aktuelle samarbeidsområder, men selv da blir de aller fleste prioritert veldig høyt. Det vil neppe være hensiktsmessig å iverksette arbeid på så mange fronter samtidig. Det er dermed behov for å gjøre noen strategiske valg rundt hvilke områder man ønsker å gå videre med først.

Vi anbefaler at kommunene bruker denne utredningen som grunnlag for å etablere en tydelig strategi og en konkret plan for utvikling av samarbeidet i Indre Namdal. En slik strategi bør innebære:

- Full oversikt over samarbeidsområder og prioritering av dem: tidsramme for når og hvordan det kan etableres samarbeid på ulike områder
- En strategi for hvilke samarbeid som skal være mellom IN-kommunene og på hvilke områder man bør søke bredere
- Vurdering av om og i så fall på hvilke områder det kan etableres forvaltningsforsøk

Se forslag til en konkret prosess på neste side.

Som ledd i dette arbeidet bør kommunene legge opp til en revisjon av håndboka. Den er et godt utgangspunkt for videre samarbeid, men den må oppdateres og man må sikre at kommunene har eierskap til innholdet.

0

1

2

3

4

5

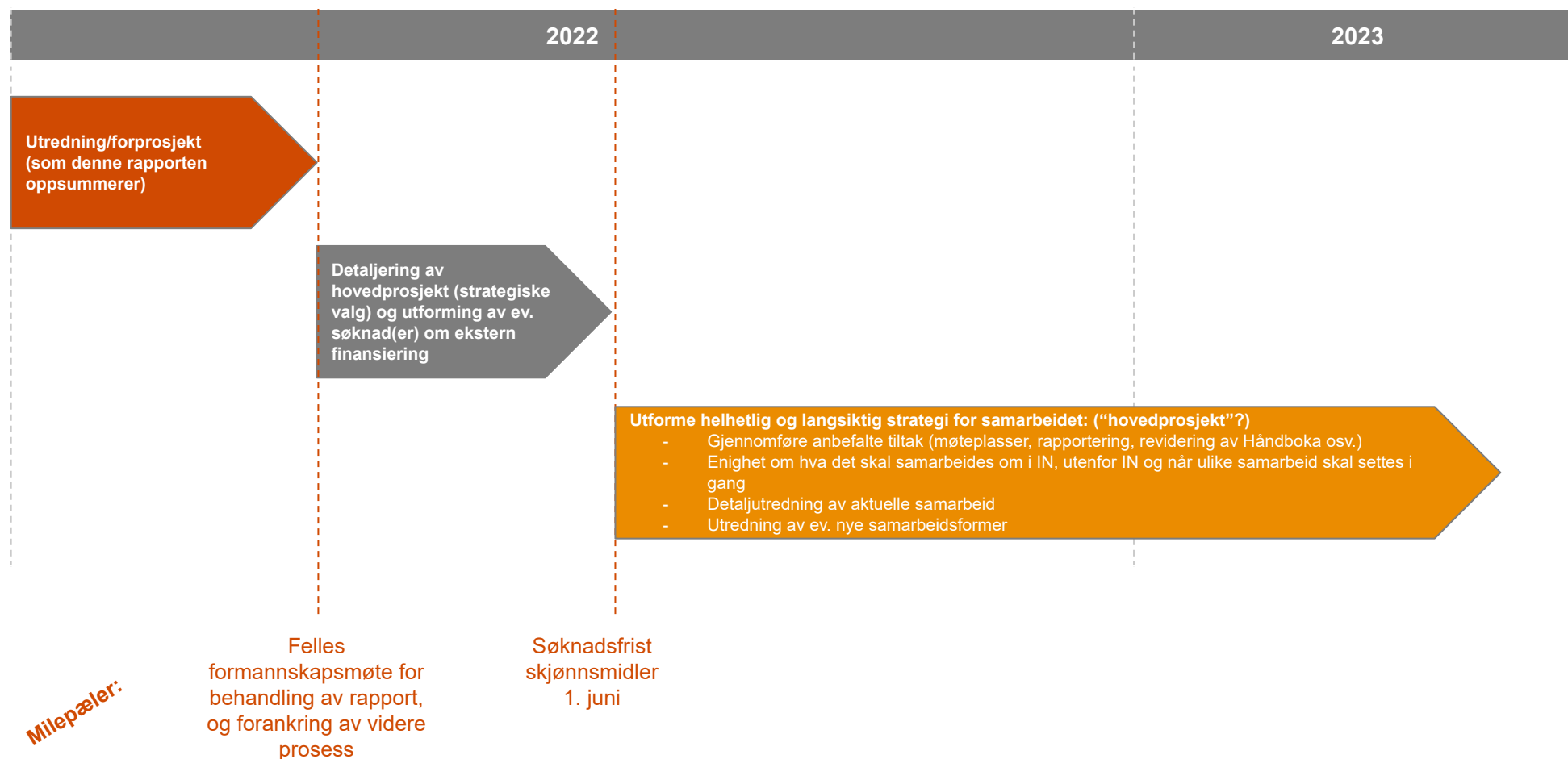
6

Forslag til videre prosess

Som det fremgår på rapportens side 18 er et suksesskriterium for langsiktige, forpliktende samarbeid at de kommunale lederne tar kontinuerlig ansvar for å forankre samarbeidet. På dette stadiet i prosessen anser vi det som ekstra viktig at kommunedirektørene tar eierskap til prosessen og tar ansvar for å sikre nødvendig framdrift, fasilitere nødvendige møteplasser og forberede nødvendige beslutninger.

Det bør vurderes om det videre arbeidet med å utforme en helhetlig langsiktig strategi for samarbeidet, og ev. detaljtrede aktuelle samarbeid, skal defineres som et hovedprosjekt. I tidslinjen under ligger søknadsfrist for Statsforvalterens skjønnsmidler inne som en av flere mulige kilder til ekstern finansiering av et hovedprosjekt. Uansett om det skal søkes ekstern bistand og ekstern finansiering til et hovedprosjekt eller ikke, er det kritisk at kommunene på dette tidspunktet selv tar fullt og helt eierskap til arbeidet videre.

Vi anbefaler at en første milepæl er et felles formannskapsmøte der denne rapporten kan behandles, og man kan bli enige om videre strategi og prosess:

Tillegg: full oversikt over prioriterte samarbeidsområder

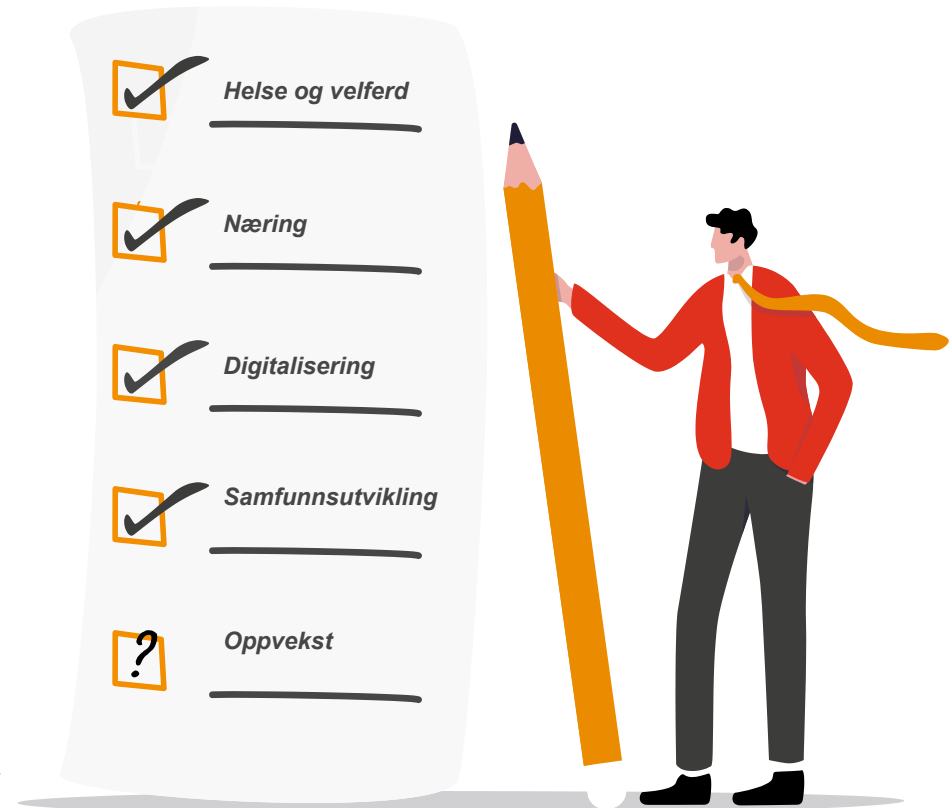
Prioriterte områder for videre samarbeid:

(i prioritert rekkefølge fra workshop 26.1.22:

1. Rus og psykiatri
2. Næringsutvikling
3. Digitaliseringskoordinator
4. Legetjenesten (inkl. fastleger og kommuneoverlege)
5. Innføring av velferdsteknologi
6. Prosjektledelse byggeprosjekt
7. Felles ressurser på spesialiserte helseområder (f.eks kreftsykepleier)
8. Overordnet kommuneplanlegging
9. Innkjøp/anskaffelser
10. Samfunnssikkerhet og beredskap
11. Jordmor
12. Spesialiserte avdelinger på institusjoner (f.eks. rehab eller skjermet avdeling)
13. Administrative støttefunksjoner på helse (turnusplanlegging m.m.)

Andre aktuelle samarbeidsområder som har kommet fram:

- Felles digitaliseringsstrategi
- Personvern og informasjonssikkerhet
- Felles strategisk kompetanseplan
- Felles rekrutteringsprosjekt
- Felles HR-/personalenhet
- Felles økonomisjef
- Kommuneadvokat
- Kommunikasjon
- Arkiv, dokumentforvaltning og andre merkantile stillinger
- Fakturamottak
- Forvaltningskompetanse på VA-området
- Felles oppvekstforum for fagutvikling
- Felles oppvekstkoordinator eller samarbeid om skolefaglig eller barnehagefaglig myndighet
- Forvaltningsforsøk om helt nye former for organisering for forebyggende tjenester til barn og unge - på tvers av forvaltningsnivå

0

1

2

3

4

5

6

Act with integrity

Make a difference

Care

Work together

Reimagine the possible

© 2022 PwC. All rights reserved. Not for further distribution without the permission of PwC. "PwC" refers to the network of member firms of PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL), or, as the context requires, individual member firms of the PwC network. Each member firm is a separate legal entity and does not act as agent of PwCIL or any other member firm. PwCIL does not provide any services to clients. PwCIL is not responsible or liable for the acts or omissions of any of its member firms nor can it control the exercise of their professional judgment or bind them in any way. No member firm is responsible or liable for the acts or omissions of any other member firm nor can it control the exercise of another member firm's professional judgment or bind another member firm or PwCIL in any way.

Kommunestyrets behandling av sak 17/2022 i møte den 05.04.2022:

Behandling:

Ingen andre forslag til vedtak.

Votering:

Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kommunestyret tar rapporten til orientering.
2. Administrasjonen bes om å sørge for at dokumentasjonen av behandling av personopplysninger og sikkerhet er i samsvar med lovverket.
3. Kommunestyret ber eierrepresentanten bidra til at selskapet følger revisors anbefalinger. Eierrepresentanten bes om å orientere kommunestyret om oppfølgingen i etterkant av representantskapets møter.
4. Kommunestyret ber kommunedirektøren rapportere til kontrollutvalget om oppfølgingen av vedtakets punkt 2 innen 31.12.22.

Kommunestyret kan normalt ikke overprøve kommunedirektørens personalavgjørelse

Kommunal Rapport 02.05.2022, Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hvis kommunedirektøren avskjediger en ansatt, kan kommunestyret da be om en begrunnelse?

SPØRSMÅL: Mitt spørsmål gjelder informasjonsplikt ved oppsigelse. Etter [kommunelovens § 13](#) har kommunedirektøren det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert avskjed og andre tjenstlige reaksjoner.

Når en medarbeider avskjediges eller må slutte av ulike årsaker; hvilken informasjonsplikt har da kommunedirektøren overfor kommunestyret?

Kan kommunestyret kreve å få innsikt i begrunnelsen for oppsigelsen?

SVAR: Bestemmelsen i [§ 13–1](#) siste avsnitt var ny i kommuneloven 2018. Etter kommuneloven 1992 lå ansvaret for å treffe avgjørelser personalsaker, som i alle andre saker, i utgangspunktet til kommunestyret, men kunne etter [§ 24 nr. 1](#) i denne loven delegeres til andre folkevalgte organer eller administrasjonssjefen – altså i dag kommunaldirektøren.

Bestemmelsen i dagens § 13–1 innebærer at kommunedirektøren nå har «løpende personalansvar» i kraft av sin stilling. Dette omfatter blant annet «ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner».

Dette betyr imidlertid ikke at kommunaldirektøren har en selvstendig og uavhengig avgjørelsesmyndighet på dette området. § 13–1 er ikke noe unntak fra den generelle regelen i § 5–3 første avsnitt om at «Kommunestyret er det øverste organet i kommunen», men en regel om «lovfestet delegering» – at kommunedirektøren skal saksbehandle og avgjøre slike saker i første instans.

Kommunedirektøren må utføre sine oppgaver her som på andre områder «innenfor «de budsjettvedtakene og overordnede arbeidsgiverpolitiske vedtak kommunestyret ... måtte fatte»- (Prop 46 L 2017-2018, merknader til bestemmelsen).

Bestemmelsen må likevel forstås slik at kommunestyret som alminnelig utgangspunkt ikke vil kunne gå inn i slike enkeltsaker og overprøve kommunedirektørens avgjørelse.

Kommunestyret, formannskapet eller særskilt klagenemnd vil kunne foreta full overprøving av kommunedirektørens avgjørelse ved forvaltningsklage etter [forvaltningsloven § 28](#) andre avsnitt, første setning, men kan ikke ta opp en slik sak til behandling annet enn i klagesak.

Kommunestyret har imidlertid etter [kommunelovens § 22–1](#) første avsnitt også et generelt ansvar «for å kontrollere kommunens ... virksomhet». Det kan som alminnelig regel (tredje avsnitt) «omgjøre vedtak som er truffet av ... administrasjonen» hvis denne «selv kunne omgjort vedtaket». Dette siste må antakelig forstås med den begrensning at det følger av § 13–1 siste avsnitt at kommunestyret ikke selv kan treffe nytt vedtak i sak om «løpende personalansvar», hvis ikke det ved kontroll med vedtaket viser at det knytter seg slike feil til dette at det må anses som ugyldig,

I dette ligger da etter alt å dømme svaret på spørsmålet ovenfor. I og med at kommunestyret har et slikt kontrollansvar, må det også kunne kreve å bli forelagt begrunnelse og andre saksdokumenter i slike saker for å kunne utøve denne funksjonen. Men hensynet til ryddig saksbehandling, og herunder behovet for å skjerme fortrolig informasjon, tilsier at man normalt først bør be kontrollutvalget om å se på saken, før den eventuelt tas opp til behandling av kommunestyret.

Ordfører kan be om nytt valgoppgjør

Kommunal Rapport 25.04.2022, Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Vi mangler varamedlemmer, hva gjør vi nå?

SPØRSMÅL: Det er flere vararepresentanter til kommunestyret som har fått fritak, og nå lurer vi på hva vi skal gjøre. [Kommunelovens § 7 -10](#) om opprykk, nyvalg og suppleringsvalg gir oss ikke noe klart svar på valg av vararepresentanter til kommunestyret.

Er det da valglovens bestemmelser som gjøres gjeldende, og hva skjer om et parti ikke har nok personer til å dekke behovet for vararepresentanter?

SVAR: Utgangspunktet er her bestemmelsen i [kommuneloven § 7–10](#) tredje avsnitt, om at hvis medlemmer av kommunestyret trer endelig ut, skal varamedlemmer fra samme liste tre inn i deres sted i den nummerordenen de er valgt. Dette er da listen over varamedlemmer som ikke har mistet valgbarhet eller blitt fritatt etter valget.

Når varamedlemmer mister valgbarhet eller blir fritatt, rykker de som står lengre ned på listen opp, og trer inn som fulle medlemmer hvis det er blir «deres tur».

Hvis det ikke er tilstrekkelig mange varamedlemmer på en liste til å fylle de plassene denne har i kommunestyret, kan ordføreren etter [valgloven § 14–2](#) be valgstyret om å foreta et nytt valgoppgjør på grunnlag stemmegivningen ved kommunevalget.

Dette skal alltid gjøres hvis en representantplass blir stående ubesatt, og også når ordføreren «finner dette nødvendig» fordi en vararepresentantplass blir ledig, med andre ord for at nå blir det for få vararepresentanter.

Hvis dette ikke lar seg gjøre fordi det ikke er tilstrekkelig mange kandidater på den listen slik den ble levert inn ved valget, kan den aktuelle gruppen selv utpeke den som skal rykke inn på den ledige vararepresentantplassen.

Bernt svarer: – Problematisk gråsone

Kommunal Rapport 09.05.2022, Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Politikerne har opprettet et tverrpolitisk forum, men uten åpenhet og offentlig sakskart. Har de lov til å ha et slikt forum?

SPØRSMÅL: En kommune i mitt område har store økonomiske utfordringer. Politikerne er ofte uenige, og siste kommunestyremøte endte med krangel.

Nå har noen politikere etablert et uformelt forum. Jeg får opplyst at gruppeleder og et medlem av kommunestyret til fra de enkelte grupperingene, samt ordfører og varaordførere og de fire uavhengige representantene i kommunestyret skal møtes for å diskutere hvordan kommunens utfordringer kan løses.

Dette er vel ikke i tråd med hvordan politikken skal drives? Heller ikke åpenhet og offentlig sakskart. Hva bør politikerne gjøre?

SVAR: Vi beveger oss her inn i en problematisk gråsone mellom politiske prosesser og kommunal saksbehandling.

Det er ikke forbudt for folkevalgte å møtes for å diskutere og koordinere sine standpunkter i saker som skal behandles i kommunale organer, i partigrupper eller unntaksvis i fellesmøte for samarbeidende partier, men dette må ikke få karakter av «parallell saksbehandling» ved at det etableres særskilte fora der utvalgte folkevalgte møtes for å legge løpet for behandlingen av vanskelige saker.

Sivilombudet har i flere uttalelser rettet kritikk mot slike uformelle konstruksjoner. Et hovedsynspunkt er at all kommunal saksbehandling – ikke bare realitetsvedtakene – skal skje innenfor kommunelovens rammer, i organer som er opprettet etter reglene i denne, og ved saksbehandling som følger reglene her.

Dette er nå innskjerpet i lovens [§ 5-1](#), der det fastslås at «Folkevalgte organer skal opprettes etter bestemmelsene i denne loven eller etter bestemmelser om slike organer i andre lover.»

Nå kan ingen forby folkevalgte å møtes for å snakke med hverandre utenfor møtene i de kommunale organene, men da må det være helt tydelig at det som skjer her, er politiske samtaler, ikke saksutredning eller reelle beslutningsprosesser. Og verken den kommunale ledelsen eller tilsatte må ha noen rolle som tilretteleggere av møtet eller deltakere i dette. Verken kommunedirektøren eller noen av hennes underordnede kan være med her, heller ikke om formålet bare er å orientere om saksforhold eller økonomiske rammebetingelser. All slik kommunikasjon med de folkevalgte må skje med kommunestyret eller annet folkevalgt organ, og ikke med en slik «privat» gruppe.

Ordfører kan heller ikke stå som initiativtaker til eller leder for slike samlinger. Hun vil verken kunne kalle sammen eller delta i en slik «samtalegruppe» som ikke er etablert etter reglene i kommuneloven om utvalg.

Kommunale utvalg skal som hovedregel etableres ved vedtak og valg av kommunestyret. Men ordføreren kan etter kommuneloven [§ 6-1](#) (fjerde avsnitt, bokstav c) «opprette utvalg som skal forberede saker som ikke har prinsipiell betydning». Dette gir ordfører en forholdsvis vid ramme for å etablere en type «bakkanal» for politiske overveielser, men et slikt utvalg må være formelt oppnevnt, og det anses som et «folkevalgt organ» etter reglene om innkalling, åpne møter og saksbehandling i lovens kapittel 11. Se [§ 11-1](#) der det fastslås at bestemmelsene i dette kapitlet «gjelder for kommunale og fylkeskommunale folkevalgte organer og andre kommunale organer hvis ikke annet er bestemt i lov».

Jeg vil ut fra dette mene at den bruk av «samtalegrupper» du her beskriver, er ulovlig, og at Statsforvalteren bør påtale dette.

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

18.05.2022

Saknr

15/22

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 22/106 - 1

Forslag til vedtak:

Protokollen godkjennes

Saksopplysninger

Protokollen gjennomgås i møtet.

Vurdering

Protokollen anbefales godkjent